

แบบฝึกหัดทักษะสำหรับชม ระดับชั้นต้น
โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

มนวิภา ชันขาว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรี)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

แบบฝึกโสตทักษะสำหรับขิม ระดับชั้นต้น

โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

พนวิศา พันธุภา

นางสาวมนวิภา ชันขาว
ผู้วิจัย

อาจารย์สำราญ เกิดผล,
ศิลปินแห่งชาติ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์อรรณพ บรรจงศิลป์,
กศ. บ., ค.ม., M.M.
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

สมพงษ์ งาม

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ,
พ.บ., ว.ว. ออร์โธปิดิกส์
คณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

Christoph Schaub

Lect. Christopher Schaub,
D.M.A.

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

แบบฝึกโสตทักษะสำหรับขิม ระดับชั้นต้น

โครงการศึกษาค้นคว้าสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ได้รับพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรี)

วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ.2554

นางสาวมนวิภา ชันขาว

นางสาวมนวิภา ชันขาว

ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์โกวิท ชันศิริ,

K.C.M., M.A., Ph.D. (Music)

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์อรรณพ บรรจงศิลป์,

กศ. บ., ค.ม., M.M.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์สำราญ เกิดผล,

ศิลปินแห่งชาติ

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ,

พ.บ., ว.ว. ออร์โธปิดิกส์

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข,

กศ.บ., M.M.E., D.A. (Music)

คณบดี

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาในการวางกรอบในการวิจัยตั้งแต่แรกเริ่มจนเสร็จสมบูรณ์ รวมทั้งกรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์โกวิท จันทศิริ ประธานกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ท่านอาจารย์สำราญ เกิดผล รองศาสตราจารย์อรรณ บวรจศิลป์ กรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข และตรวจทานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทางดนตรีไทยทั้ง 5 ท่าน ที่ให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ บทเพลง เพื่อเรียบเรียงเป็นแบบฝึก และช่วยแก้ไขจนแบบฝึกมีความถูกต้องสมบูรณ์ ได้แก่ อาจารย์ พินิจ ฉายสุวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เดช คงอัม อาจารย์บุญชู รอดประสิทธิ์ อาจารย์อัยยวรรธ สาคริก อาจารย์นิติธร หิรัญหาญกล้า

ขอขอบคุณครุภาควิชาดนตรีไทย โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัย ดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และครูผู้เชี่ยวชาญทั้ง 15 ท่านที่ช่วยประเมินประสิทธิภาพของแบบ ฝึก รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะและช่วยแก้ไขจนแบบฝึกมีความสมบูรณ์

ขอขอบคุณ คุณกมล พลอยพิศุทธิ์ และ คุณปรีดี ดันสุวรรณ ที่ช่วยเหลือเรื่องเทคนิคใน ด้านคอมพิวเตอร์ และการจัดพิมพ์โน้ต

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นดนตรีศึกษาปี 51 ที่เป็นกำลังใจให้กันและกัน และช่วยเหลือ กันตลอดระยะเวลาที่เรียน

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และน้องสาว สำหรับความรัก ความอบอุ่น กำลังใจที่ ยิ่งใหญ่ กำลังทรัพย์สนับสนุน และความช่วยเหลือในการแปลภาษาอังกฤษ จนทำให้การวิจัยครั้งนี้ ประสบผลสำเร็จลงได้ด้วยดี

มนวิภา ชันขาว

แบบฝึกโสตทักษะสำหรับขิม ระดับชั้นต้น โครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัย
ดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

AURAL TRAINING EXERCISE FOR BEGINNING THAI DULCIMER [KHIM] STUDENTS
AT THE MUSIC CAMPUS FOR GENERAL PUBLIC, COLLEGE OF MUSIC MAHIDOL
UNIVERSITY.

มนวิภา ชันขาว 5137772 MSMS/M

ศศ.ม.(ดนตรี)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สำราญ เกิดผล (ศิลปินแห่งชาติ), อรวรรณ บรรจงศิลป์,
กศ. บ., ค.ม., M.M.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสร้างแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับขิม ระดับชั้นต้น โครงการศึกษา
ดนตรี สำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

การได้มาของแบบฝึก ผู้วิจัยคัดเลือกจากบทเพลงที่ถูกกำหนดเพื่อใช้ในการสอบขิมในระดับชั้นต้น
1-4 ของโครงการศึกษาคณตรี สำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 15 เพลง โดย
ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายเพื่อนำไปสร้างแบบฝึก และให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทยจำนวน 5 ท่าน
ตรวจสอบความเหมาะสมในด้านความยากง่าย ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ระดับ 1.00

การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยนำแบบฝึกโสตทักษะสำหรับขิม ระดับชั้นต้น ให้ครูผู้สอนภาควิชาดนตรี
ไทยของโครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 9 ท่านและ
ผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกจำนวน 6 ท่าน รวม 15 ท่าน ประเมินคุณภาพแบบฝึกโสตทักษะ ด้วยแบบประเมินมาตรา
ส่วนประมาณค่า(Rating scale)จากเห็นด้วยมากที่สุดไปไม่เห็นด้วยมากที่สุด(5-1) และแบบสอบถามความคิดเห็น
แบบปลายเปิด

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าแบบฝึกโสตทักษะสำหรับขิมระดับชั้นต้น ผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ
ด้วยคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.53-4.13 และข้อเสนอแนะที่มีต่อแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับขิม คือในระดับง่ายควร
เพิ่มเสียง ฟา และในระดับยากควรเพิ่มกลอนเพลงความยาว 4 ห้องเพลงไทย

คำสำคัญภาษาไทย : แบบฝึกโสตทักษะ / ทักษะการฟัง / ขิมระดับชั้นต้น

AURAL TRAINING EXERCISE FOR BEGINNING THAI DULCIMER [KHIM] STUDENTS AT THE MUSIC CAMPUS FOR GENERAL PUBLIC, COLLEGE OF MUSIC MAHIDOL UNIVERSITY.

MONWIPA KHANKHOW 5137772 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SAMRAN KERDPHOL (NATIONAL ARTIST), ORAWAN BANJONGSILPA, GRAD. DIP. IN EDUC., M. ED., M.M.

ABSTRACT

The objective of this research was to develop basic level aural training exercises for Thai dulcimer students who enrolled at the Music Campus for the General Public at the College of Music, Mahidol University.

For the development of the aural training exercises, the researcher selected fifteen songs from those used in aural testing of basic level 1-4 Khim students. The aural training exercises were developed based on the difficulty of the fifteen songs. The exercises were then presented to five Thai classical music experts for examination. The resulting index of congruence (IOC) value was 1.00

In order to conduct the research, nine Thai classical music teachers of the Music Campus for the General Public, College of Music, Mahidol University and six external Thai classical music experts were requested to evaluate the aural training exercises on a 5-point rating scale and an open-ended questionnaire.

It was found that the aural training exercises passed all of the examination criteria with the average score ranging from 3.53-4.13. Suggestions were that a fourth musical note should be added for the easy level and the length of the exercises should be expanded to four Thai classical music bars for the difficult level.

KEY WORDS: AURAL TRAINING EXERCISE / AURAL SKILL / BEGINNING THAI DULCIMER

253 pages

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.4 ขอบเขตในการวิจัย	3
1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	5
2.1 องค์ประกอบของดนตรีไทย	6
2.2 การสอบโสตทักษะ	20
2.3 การสอบโสตทักษะในระดับขั้นต้น ของสถาบันดนตรี	21
2.4 แบบฝึก	29
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	37
3.1 ศึกษาเนื้อหาของการสอบโสตทักษะ	37
3.2 ศึกษาแนวคิดในการฝึกโสตทักษะของโซลตาต โคดา (Zoltan Kodaly), ดาลโครซ (Dalcroze Approach), ออร์ฟ (Orff Schuwerk)และซูซูกิ (Suzuki Method)	38
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
3.4 การดำเนินการวิจัย	39
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	42

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
4.1 ผลการประเมินประสิทธิภาพของแบบฝึกไศดทักษะสำหรับจิม ระดับชั้นต้น	
โครงการศึกษาค้นคว้าสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล	45
4.2 ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและ	
ผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก	53
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย	55
5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย	55
5.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
5.3 การดำเนินการวิจัย	56
5.4 สรุปผลการวิจัยจากการประเมินแบบประมาณค่าระดับ	57
5.5 สรุปผลการวิจัยแบบประเมินความเหมาะสม รายชื่อ ของแบบฝึกไศดทักษะ	
สำหรับจิม ระดับชั้นต้น	57
5.6 อภิปรายผล	58
5.7 ข้อเสนอแนะ	59
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาไทย	61
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาอังกฤษ	69
บรรณานุกรม	77
ภาคผนวก	81
ภาคผนวก ก	82
ภาคผนวก ข	85
ภาคผนวก ค	88
ภาคผนวก ง	167
ภาคผนวก จ	169
ภาคผนวก ฉ	180
ภาคผนวก ช	184
ประวัติผู้วิจัย	253

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. ตารางแสดงผลคะแนนรวมจากการประเมินคุณภาพแบบฝึกสัปดาห์ทักษะในภาพรวม	46
2. ตารางแสดงผลคะแนนรวมจากการประเมินคุณภาพแบบฝึกสัปดาห์ทักษะระดับง่าย ปานกลาง และยาก	48

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ในปัจจุบันการเรียนวิชาดนตรีไทยได้ถูกบรรจุเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ นอกจากนี้องค์กรของรัฐ องค์กรของเอกชน ชมรม มูลนิธิ และสมาคมที่เกี่ยวข้องก็ได้เข้ามามีบทบาท ในการอนุรักษ์ สืบทอดดนตรีไทย ในหลากหลายรูปแบบ การเรียนดนตรี ในระบบโรงเรียนนั้นไม่ได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจัง เพราะวัตถุประสงค์ใหญ่เป็นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ครบตามหลักสูตร เนื้อหาดนตรีในแต่ละชั้นเรียนมีความซ้ำซ้อน ไม่เป็นขั้นตอน วกวน ไม่ทันสมัย รวมไปถึงปัญหาการเรียนการสอนดนตรีในโรงเรียนไม่ชัดเจนว่าเรียนดนตรีเพื่ออะไร (สุกรี เจริญสุข, 2540: 1) แต่ในทางตรงกันข้ามผู้ปกครองกลับให้ความสนใจและเล็งเห็นความสำคัญของการเรียนดนตรี ทำให้ความนิยมส่งบุตรหลานมาเรียนพิเศษวิชาดนตรีกับโรงเรียนดนตรีเอกชนเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้มีการเปิดโรงเรียนเอกชนเพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับความต้องการดังกล่าว ซึ่งในแต่ละโรงเรียนก็มีกระบวนการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไป (กลมา ชิตช่วง, 2541:107)

โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นสถาบันอีกแห่งหนึ่งที่เปิดสอนดนตรีให้กับบุคคลทั่วไป ภายใต้การดำเนินงานของ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่จัดตั้งขึ้นมาโดยเน้นการพัฒนาทางด้านดนตรีของนักเรียนเป็นหลัก เพื่อประโยชน์ในการนำวิชาดนตรีไปพัฒนาคุณภาพชีวิต การสอนดนตรีมีทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากล

วิชาจิม เป็นวิชาหนึ่งที่เปิดสอนในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และเป็นวิชาที่มีผู้นิยมเรียนมากที่สุดในสาขาวิชาดนตรีไทย ซึ่งในการเรียนวิชานั้นมุ่งเน้นให้เด็กรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ปลุกฝังให้เด็กมีระเบียบวินัยในตนเอง เสริมสร้างสมาธิ พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการของเด็ก รวมทั้งสืบทอดและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยให้คงอยู่คู่ประเทศไทยสืบต่อไป โดยทางโครงการฯ แบ่งการเรียนการสอนออกเป็น 2 หลักสูตรคือ การเรียนแบบมีวุฒิบัตร (Certificate Program) และการเรียนแบบไม่มีวุฒิบัตร (Non-Certificate Program) ในระบบการเรียนแบบมีวุฒิบัตร สถาบันได้จัดหลักสูตรสำหรับการเรียนการสอนไว้โดยเฉพาะในแต่ละเครื่องมือ เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์อย่าง

ต่อเนื่อง มีการจัดระเบียบวิธีวัดและประเมินผลการเรียนตามระยะเวลาเรียนที่แน่นอน เน้นให้ผู้เรียนเข้าสอบตามช่วงเวลาที่กำหนด ตลอดจนรายวิชาที่กำหนดและนักเรียนต้องสอบผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งจะได้รับวุฒิปัตตามระดับการเรียนที่นักเรียนสอบผ่าน

ในการสอบของสาขาวิชาจินนอกจากมีการสอบภาคปฏิบัติดนตรีแล้ว ยังมีการทดสอบโสตทักษะ ดังปรากฏอยู่ในคู่มือการสอบของภาควิชาดนตรีไทย ในระดับชั้นต้น 1 - ชั้นต้น 4 กำหนดให้สอบการฟังและเกาะจังหวะตามกระสวนจังหวะแบบสั้น (2 ห้องเพลงไทย) การแยกแยะเสียงสูงเสียงต่ำ และการฟังและเล่นตามทำนองเพลงแบบสั้น (2ห้องเพลงไทย) (คู่มือการสอบดนตรีไทย วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2549)

จากการสอบโสตทักษะดังกล่าวนี้พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในการสอบฟัง เล่นตามไม่ได้ ฟังไม่รู้เรื่อง หาทำนองไม่เจอ เนื่องจากในการสอนไม่มีการฝึกด้านโสตทักษะอย่างสม่ำเสมอ ส่วนใหญ่จะฝึกตอนใกล้สอบ เมื่อไม่ได้รับการฝึกอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งยังไม่มีแบบฝึกที่มีรูปแบบชัดเจนและไม่มีเนื้อหาที่จัดทำเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้นักเรียนทำคะแนนในการสอบโสตทักษะได้น้อย (ลิลิต มหาวินิจฉัยมนตรี: สัมภาษณ์ 9 มี.ค. 2553)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบฝึกเพื่อใช้ในการฝึกโสตทักษะสำหรับผู้เรียนจินในระดับชั้นต้น ซึ่งการฝึกโสตทักษะเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนวิชาดนตรี ผู้ที่ผ่านการฝึก โสตทักษะจนสามารถจำระดับเสียงดนตรีได้อย่างแม่นยำ สามารถแยกเสียงดนตรีที่บรรเลงรวมกันและเกาะจังหวะตามเพลงได้ จะช่วยให้การศึกษาดุริยางคศาสตร์ประสบความสำเร็จอย่างดี นอกจากนั้นการฝึกทักษะการฟังที่ดี จะช่วยฝึกการรับรู้ด้านโสตประสาทให้มีความสามารถด้านดนตรี ซึ่งจะช่วยให้เกิดการพัฒนาความสามารถทั้งด้านการฟัง และการได้ยินเสียง การฝึกทักษะการฟังนอกจากมีจุดประสงค์เพื่อการสอบแล้ว ยังมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรเลงเพลงได้ไพเราะยิ่งขึ้น สามารถวิจารณ์สิ่งที่ได้ฟังจากเพลงบรรเลง หรือเพลงร้องได้ถูกต้อง สามารถจำบทเพลง และอ่านโน้ตทันควันได้อย่างคล่องแคล่วยิ่งขึ้น ครูผู้สอนจึงควรบรรจุการฝึกการฟังไว้ในการสอน และควรทำอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องจัดให้นักเรียนได้ฝึกและเรียนรู้ทุกชั่วโมงเรียน เพื่อเสริมสร้างทักษะการฟัง เพิ่มประสบการณ์ทางด้านเสียง รวมทั้งนักเรียนสามารถทำคะแนนสอบโสตทักษะได้ดีขึ้นด้วย (จารุวรรณ สุริยวรรณ, 2549: 37)

เกี่ยวกับแนวคิดในการจัดทำแบบฝึกโสตทักษะ ผู้วิจัยพบแนวคิดในการสอนโสตทักษะของโซลตาล โคดาย์ (Zoltan Kodaly), ดาลโครซ (Dalcroze Approach), ออร์ฟ (Orff Schulwerk) และ ซูซูกิ (Suzuki Method) สรุปได้คือ

1. เนื้อหาต้องมีการจัดลำดับโดยมีขั้นตอนจากง่ายไปยาก และแบ่งเป็นระดับขั้นต่างๆ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

2. มีการแยกกระสวนจังหวะ และทำนอง
3. ทำบทฝึกเป็นทำนองเพลงสั้นๆ
4. เริ่มจากบันไดเสียงเพนทาโทนิค (Pentatonic Scale) และเพิ่มความซับซ้อนขึ้นไป
5. ใช้การบรรเลงเครื่องดนตรีหรือเครื่องจังหวะโดยตรงเป็นสื่อการสอน
6. เน้นการสอนเรื่องกระสวนจังหวะก่อนสอนทำนอง
7. ฝึกการฟังและการเขียนแบบครูโดยการทำซ้ำบ่อยๆ

จากแนวคิดของโซลตาล โคดาย์ (Zoltan Kodaly), ดาลโครซ (Dalcroze Approach), ออร์ฟ (Orff Schulwerk) และ ซูซูกิ (Suzuki Method) ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบฝึก โสตทักษะ โดยการจัดลำดับเนื้อหาและกิจกรรมดนตรีให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก คัดเลือก จังหวะและทำนองจากบทเพลงที่อยู่ในหลักสูตรดนตรีไทย จำนวน 15 เพลงมาวิเคราะห์ความยากง่าย ตามลักษณะของดนตรีไทย โดยกำหนดให้สอนกระสวนจังหวะก่อนที่จะสอนทำนอง แล้วจึงมา ปฏิบัติบนเครื่องดนตรี โดยเรียงลำดับจากกลอนเพลงที่ง่ายไปหากลอนเพลงที่ยาก กำหนดความยาว 2 ห้องเพลง และจัดให้นักเรียนได้ฝึกและเรียนรู้ในทุกชั่วโมงเรียน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับจิมน ระดับชั้นต้น โครงการศึกษาดนตรีสำหรับ บุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แบบฝึกโสตทักษะสำหรับหลักสูตรจิมนโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกโสตทักษะสำหรับเครื่องมืออื่นต่อไป

1.4 ขอบเขตของงานวิจัย

1. แบบฝึกโสตทักษะนี้ใช้สำหรับฝึกผู้เรียนจิมนเพื่อการสอบจิมนในระดับชั้นต้น ของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลเท่านั้น

2. เนื้อหาแบบฝึกโสตทักษะ อยู่ในขอบเขต ของหลักสูตรการสอบขิมระดับ ชั้นต้น 1-ชั้นต้น 4 โครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เท่านั้น
3. เนื้อหาในแบบฝึกที่ได้ อยู่ในขอบเขตของเพลงสอบขิม 15 เพลงในระดับ ชั้นต้น 1-ชั้นต้น 4 ของโครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เท่านั้น

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

1. งานวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับผู้เรียนขิม ระดับชั้นต้น โครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลเท่านั้น
2. เนื้อหาแบบฝึกโสตทักษะ อยู่ในขอบเขตของหลักสูตรขิม ระดับชั้นต้น โครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลเท่านั้น

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

แบบฝึกโสตทักษะ หมายถึง แบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นเพื่อให้ นักเรียนฝึกทักษะการฟัง โดยมีครูเป็นผู้สอน เป็นแบบฝึกเรียงลำดับจากง่ายไปยาก

ทักษะการฟัง หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเสียงสูง ต่ำ แยกแยะการฟัง ประโยคเพลง โดยใช้เครื่องดนตรีขิม และเคาะจังหวะตามเพลงได้

ระดับชั้นต้น หมายถึง หลักสูตรเบื้องต้นของภาควิชาดนตรีไทย ประกอบด้วย 4 ระดับ คือ ชั้นต้น 1 ชั้นต้น 2 ชั้นต้น 3 ชั้นต้น 4 ของโครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วิชาขิม หมายถึง การเรียนขิมซึ่งเป็นวิชาหนึ่งของสาขาวิชาดนตรีไทย โครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่องนี้เป็น การสร้างแบบฝึกสอดทักษะ สำหรับวิชาจิมี เพื่อใช้สอบสำหรับ
โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยได้ศึกษา
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1 องค์ประกอบของดนตรีไทย ได้แก่

- 2.1.1 จังหวะในดนตรีไทย (Rhythm)
- 2.1.2 หน้าทับ
- 2.1.3 ทำนอง (Melody)
- 2.1.4 วิธีดำเนินกลอน
- 2.1.5 รูปแบบของเพลงไทย(Forms)
- 2.1.6 การบันทึกโน้ตดนตรีไทย

2.2 การสอบสอดทักษะ

- 2.2.1 วิชาสอดทักษะ
- 2.2.2 ความหมายของการสอบสอดทักษะ

2.3 การสอบสอดทักษะในระดับชั้นต้นของสถาบันดนตรีต่างๆ ได้แก่

- 2.3.1 สถาบันดนตรียามาฮ่า
- 2.3.2 สถาบันดนตรีTrinity
- 2.3.3 สถาบันดนตรีRoyal
- 2.3.4 สถาบันดนตรีออสเตรเลีย มิวสิค เอ็กเซ็มมิเนชั่น (Australian Music Examinations Board)

- 2.3.5 สถาบันดนตรีเคพีเอ็น (KPN)

- 2.2.6 โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

มหาวิทยาลัยมหิดล

2.4 แบบฝึก

- 2.4.1 ความหมายของแบบฝึก

2.4.2 ความหมายของการฝึกโสตทักษะ

2.4.3 ความสำคัญของการฝึกโสตทักษะ

2.4.4 การสอนโสตทักษะทางดนตรีในหลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีของต่างประเทศ

2.4.5 วิธีการฝึกโสตทักษะในหลักสูตรการสอนดนตรีของต่างประเทศ

2.4.6 การสอนโสตทักษะแบบฟังและเล่นตามครู

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 องค์ประกอบของดนตรีไทย

2.1.1 จังหวะในดนตรีไทย

จังหวะเป็นศิลปะของการจัดระเบียบเสียง ที่เกี่ยวข้อง กับความช้า-เร็ว ความหนักเบา และความสั้น-ยาว องค์ประกอบเหล่านี้ หากนำมาร้อยเรียง ประดิษฐ์เข้าด้วยกันตามหลักวิชาการเชิงดนตรีแล้ว สามารถที่จะสร้างสรรค์ให้เกิดลีลาจังหวะอันหลากหลาย ในเชิงจิตวิทยาอิทธิพลของจังหวะที่มีผลต่อผู้ฟัง จะปรากฏพบในลักษณะ ของการตอบสนองเชิงกายภาพ จากการทบทวนวรรณกรรมของ เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี(2542), สงบศึก ธรรมวิหาร(2540), สุรพล สุวรรณ(2549), สัจฉิ ภูเขทอง(2539) สามารถสรุปจังหวะในดนตรีไทยได้ดังนี้

จังหวะที่ใช้ในดนตรีไทยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1 จังหวะสามัญ คือ จังหวะทั่วไปที่จะต้องยึดถือเป็นหลักสำคัญของการขับร้องและบรรเลง จังหวะสามัญนี้แบ่งย่อยเป็นชั้นๆ ซึ่งบอกถึงอัตราความเร็วของเพลง เพลงไทยโดยทั่วไปมักแบ่งจังหวะสามัญออกเป็น 3 แบบ คือ ช้า ปานกลาง และเร็ว ซึ่งในภาษาดนตรีไทยเรียกว่า จังหวะสามชั้น สองชั้น และชั้นเดียว (เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี 2542, สงบศึก ธรรมวิหาร 2540, สุรพล สุวรรณ 2549, สัจฉิ ภูเขทอง 2539)

2 จังหวะฉิ่ง คือ การแบ่งจังหวะด้วยเสียงฉิ่ง เพื่อให้รู้จักจังหวะเบาและจังหวะหนัก โดยมีระเบียบการบรรเลงแตกต่างกันไป ตามลักษณะประเภทของเพลงและสำเนียงของเพลง ซึ่งสามารถสร้างรูปแบบการบรรเลงได้อย่างหลากหลาย เช่น

แบบที่ 1 ใช้ในเพลงเถา เพลงสามชั้น สองชั้น และชั้นเดียว

อัตราจังหวะสามชั้น

	ฉิ่ง		ฉับ		ฉิ่ง		ฉับ
--	------	--	-----	--	------	--	-----

อัตราจังหวะสองชั้น

ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ
------	-----	------	-----	------	-----	------	-----

อัตราจังหวะชั้นเดียว

ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ	ฉิ่ง	ฉับ
------	-----	------	-----	------	-----	------	-----	------	-----	------	-----	------	-----

แบบที่ 2 ใช้ในเพลงสาธุการ เชิดฉิ่ง เพลงสำเนียงฝรั่ง เป็นต้น

ฉิ่ง	ฉิ่ง	ฉิ่ง	ฉิ่ง	ฉิ่ง	ฉิ่ง	ฉิ่ง	ฉิ่ง
------	------	------	------	------	------	------	------

แบบที่ 3 ใช้ในเพลงสำเนียงจีน

	ฉิ่ง	ฉิ่ง	ฉับ		ฉิ่ง	ฉิ่ง	ฉิ่ง
--	------	------	-----	--	------	------	------

(เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี 2542, สงบศึก ธรรมวิหาร 2540, สุรพล สุวรรณ 2549, สังข์ ภูเขาทอง 2539)

3 จังหวะหน้าทับ คือ จังหวะที่เกิดจากการกระทำของเครื่องหนัง เป็นวิธีตีเครื่องหนัง ซึ่งเลียนเสียงมาจากทับ ทับเป็นเครื่องดนตรีที่ชิงด้วยหนังหน้าเดียว ใช้ตีประกอบจังหวะทำนองดนตรีมาแต่โบราณ ในปัจจุบันเรียกว่า โทน หน้าที่สำคัญของทับคือตีประกอบจังหวะให้ถูกต้องกับประโยคเพลง และกลมกลืนกับทำนองเพลงร้องหรือดนตรี ทับจึงเป็นเครื่องบอกสัดส่วนและประโยคของเพลงนั้น ถ้าร้องหรือบรรเลงเพลงใดไม่ตรงกับวิธีตีของทับ ก็ถือว่าเล่นเพลงนั้นผิดโดยอาจขาดหรือเกิน ทับจึงเป็นเหมือนผู้กำกับสำคัญ เป็นหัวหน้าของบทเพลง วิธีตีหรือเพลงของทับนี้จึงเรียกว่าหน้าทับ และในสมัยต่อมาไทยได้เพิ่มเติมเครื่องชิงด้วยหนังตีประกอบจังหวะขึ้นตามกาลสมัย โดยใช้วิธีตีเลียนเสียงมาจากทับอีกหลายอย่าง เช่น ตะโพน สองหน้า กลองแขก กลองมลายู เป็นต้น แม้แต่ทับซึ่งเป็นของเดิมนั้นก็ยังได้เพิ่มกลองรำมะนาเข้าดีสอดแทรกเป็นคู่กัน ซึ่งเรียกกันว่า โทนรำมะนา วิธีตีหรือเพลงของเครื่องที่ชิงด้วยหนังจำพวกนี้จึงเรียกว่าหน้าทับทั้งหมด (เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี 2542, สงบศึก ธรรมวิหาร 2540, สุรพล สุวรรณ 2549, สังข์ ภูเขาทอง 2539)

2.1.2 หน้าทับ

หน้าทับที่ใช้บรรเลงในดนตรีไทยมีหลายประเภทแต่หน้าทับที่ได้ยินได้ฟังเสมอคือหน้าทับปรบไ้ และหน้าทับสองไม้

ก. หน้าทับปรบไ้

ปรบไ้ เป็นชื่อของหน้าทับประเภทหนึ่ง ซึ่งมีสัดส่วนค่อนข้างยาวสำหรับตีประกอบกับเพลงที่มีทำนองดำเนินประโยควรรคตอนเป็นระเบียบ หน้าทับประเภทที่เรียกว่า ปรบไ้ นี้ ปรากฏทางดนตรีโบราณได้คิดอัตราสองชั้นขึ้นก่อน โดยแปลงจากเสียงร้องของลูกคู่ ในการร้อง

เพลงปรบไ้ซึ่งเป็นเพลงพื้นเมืองโบราณอย่างหนึ่งมาเป็นวิธีดีของตะโพน คำรับและทำนองร้องของลูกคู่เพลงปรบไ้ก็นั้นร้องว่า ฉ่า ฉ่า ฉ่า ช่า ช่า ช่า ช่า ช่า และเมื่อเปลี่ยนมาเป็นเสียงตะโพนก็จะดังว่า พริง ป๊ะ ตู้บ พริง พริง ตู้บ พริง หน้าทับนี้จึงเรียกว่า ปรบไ้ เมื่อขยายขึ้นเป็นอัตราสามชั้นหรือตัดลงเป็นชั้นเดียวก็คงเรียกว่า หน้าทับปรบไ้ เช่นเดิม หน้าทับปรบไ้นี้เป็นมูลให้ประดิษฐ์หน้าทับอื่นๆขึ้นอีกหลายหน้าทับ เช่น หน้าทับเขมร หน้าทับสดาช เป็นต้น การตีเครื่องหนังที่เลียนเสียงจากทับ เช่น กลองสองหน้า กลองแขก และกลองมลายู ตามวิธีการที่ตะโพนได้ตีเป็นหน้าทับปรบไ้นี้ก็เรียกว่าหน้าทับปรบไ้ทุกอย่าง

การตีหน้าทับปรบไ้จบไปครั้งหนึ่งเรียกว่าหนึ่งจังหวะ เมื่อเทียบกับโน้ตสากล อัตราชั้นเดียวมีความยาวสองห้องของจังหวะ2/4 อัตราสองชั้นมีความยาวสี่ห้องของจังหวะ2/4 อัตราสามชั้นมีความยาวแปดห้องของจังหวะ2/4 เมื่อตีประกอบกับเพลงที่บรรเลง ตีหน้าทับจบไปก็ครั้งก็ถือว่าเพลงนั้นมีจำนวนจังหวะเท่านั้น

ตัวอย่างหน้าทับปรบไ้

อัตราจังหวะสามชั้น

-ดิง-ดิง	-โ้ะ-จ๊ะ	-โ้ะ-จ๊ะ	-โ้ะ-จ๊ะ	----	-โ้ะ-จ๊ะ	-โ้ะ-จ๊ะ	-โ้ะ-จ๊ะ
-ดิง-ดิง	-ทั้งดิงทั้ง	-ดิงทั้งดิง	-โ้ะ-จ๊ะ	-ดิง-ทั้ง	-ดิง-ดิง	-ทั้ง-ดิง	-ดิง-ทั้ง

อัตราจังหวะสองชั้น

-ดิง-ดิง	-โ้ะ-จ๊ะ	-โ้ะ-จ๊ะ	-โ้ะ-จ๊ะ	-ดิง-ทั้ง	-ดิง-ดิง	-ทั้ง-ดิง	-ดิง-ทั้ง
----------	----------	----------	----------	-----------	----------	-----------	-----------

อัตราจังหวะชั้นเดียว

--ดิงทั้ง	- ดิง --	ดิงทั้ง-ดิง	-ทั้งดิงทั้ง
-----------	----------	-------------	--------------

ก. หน้าทับสองไม้

หน้าทับสองไม้เป็นหน้าทับที่มีจังหวะค่อนข้างสั้นเพื่อใช้กับทำนองเพลงที่มีประโยคสั้นๆ เพลงที่มีทำนองหรือทางร้องพลิกแพลงซึ่งมีความยาวไม่แน่นอน เช่น การดันสองไม้ ผู้ร้องสามารถพลิกแพลงไปได้ต่างๆ เช่น ละครนอก เพลงน้อย แอ่วและลิเก เมื่อเป็นเพลงสามชั้นหน้าทับสองไม้ก็ขยายขึ้น ถ้าเป็นเพลงชั้นเดียวหน้าทับก็ลดลงแต่ยังคงเรียกหน้าทับสองไม้อยู่เช่นเดิม

หน้าทับสองไม้เป็นพื้นฐานของหน้าทับอื่นๆ เช่น หน้าทับเช่นเหล้า หน้าทับลาว หน้าทับเจ้าเช่น เป็นต้น เสียงของตะโพน หน้าทับสองไม้จะเป็น “ป๊ะ ตู้บ ดิง ป๊ะ ตู้บ พริง” หรือ “ตู้บ พริง พริง พริง”

หน้าทับสองไม้มีความยาวครึ่งหนึ่งของหน้าทับปรบไก่ เพราะฉะนั้นถ้าเทียบกับโน้ตสากล ถ้าเป็นอัตราชั้นเดียวจะมีความยาวเพียงครึ่งหนึ่งของจังหวะ 2/4 อัตราสองชั้นจะมีความยาวสองห้องของจังหวะ 2/4 อัตราจังหวะสามชั้นจะมีความยาวสี่ห้องของจังหวะ 2/4

ตัวอย่างหน้าทับสองไม้

อัตราจังหวะสามชั้น

-ดิง-ดิง	-โจ๊ะ-โจ๊ะ	-โจ๊ะ-โจ๊ะ	-โจ๊ะ-โจ๊ะ	-ดิง-ดิง	-ทั้งดิงทั้ง	-ดิง-ดิง	-ทั้งดิงทั้ง
----------	------------	------------	------------	----------	--------------	----------	--------------

อัตราจังหวะสองชั้น

--โจ๊ะโจ๊ะ	ดิงดิง-ดิง	--โจ๊ะโจ๊ะ	ดิงดิง-ทั้ง (ดิง)
------------	------------	------------	-------------------

อัตราจังหวะชั้นเดียว

-ดิง-โจ๊ะ	-ดิง-ทั้ง
-----------	-----------

ข. หน้าทับพิเศษ

หน้าทับพิเศษ คือจังหวะหน้าทับที่นอกเหนือจากหน้าทับปรบไก่และหน้าทับสองไม้ เหตุที่ต้องมีหน้าทับพิเศษเพิ่มขึ้นเพราะสาเหตุดังนี้

- เพลงบางชนิดมีจังหวะไม่คงที่หรือมีประโยคสั้นบ้างยาวบ้าง เช่น เพลงเชิดรำลูกพาทย จังหวะหน้าทับย่อมผันแปรไปตามทำนองและจังหวะของเพลง
- เพลงที่ใช้สำหรับการฟ้อนรำ ซึ่งได้กำหนดทำรำไปตามหลักของนาฏศิลป์ที่มีความสัมพันธ์ไปตามลักษณะของแต่ละเพลง
- ให้กลมกลืนกับทำนองของเพลงที่มีสำเนียงเป็นภาษาต่างๆ เช่น เพลงแขกใช้น้ำทับแขก เพลงมอญใช้น้ำทับมอญ

จากความจำเป็นข้างต้น นักดนตรีไทยจึงได้ประดิษฐ์ทำนองลีลาของจังหวะให้แปลกออกไปอย่างงดงาม มีระเบียบ เหมาะสำหรับการนำไปใช้ให้เข้ากับทำรำและทำนองเพลง (เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี 2542, สงบศึก ธรรมวิหาร 2540, สุรพล สุวรรณ 2549, สัจด์ ภูเขาทอง 2539)

ตัวอย่างหน้าทับพิเศษ

ตัวอย่างหน้าทับสะดาบ ใช้กับเพลงที่เป็นสำเนียงแขก

อัตราจังหวะสามชั้น

--ทั้งดิง	ทั้งดิงโจ๊ะโจ๊ะ	--โจ๊ะโจ๊ะ	--โจ๊ะโจ๊ะ	----	--โจ๊ะโจ๊ะ	--โจ๊ะโจ๊ะ	--โจ๊ะโจ๊ะ
---ดิง	---ทั้ง	---ทั้ง	---ดิง	---ดิง	-ดิง-ทั้ง	-ดิง-ทั้ง	ดิง-ทั้งดิง

อัตราจังหวะสองชั้น

--ต้งต้ง	ต้งต้งโจ๊ะโจ๊ะ	--โจ๊ะโจ๊ะ	--โจ๊ะโจ๊ะ	---ต้ง	-ต้ง-ต้ง	-ต้ง-ต้ง	ต้ง-ต้งต้ง
----------	----------------	------------	------------	--------	----------	----------	------------

อัตราจังหวะชั้นเดียว

--โจ๊ะโจ๊ะ	โจ๊ะโจ๊ะโจ๊ะโจ๊ะ	-ต้ง-ต้ง	ต้ง-ต้งต้ง
------------	------------------	----------	------------

ตัวอย่างหน้าทับทยอย ใช้กับเพลงทยอย

---ตริง	--โจ๊ะโจ๊ะ	-ตริงโจ๊ะโจ๊ะ	-ตริงโจ๊ะโจ๊ะ	-ต้ง-ต้ง	-ต้งต้งต้ง	-ต้ง-ต้ง	-ต้งต้งต้ง
---------	------------	---------------	---------------	----------	------------	----------	------------

ตัวอย่างหน้าทับมอญ ใช้กับเพลงที่มีสำเนียงมอญ

----	-ต้ง - -	-- ท่มต้ง	-- ท่มต้ง
------	----------	-----------	-----------

ตัวอย่างหน้าทับลาว

-ต้ง-โจ๊ะ	-ต้ง-ต้ง	---ต้ง	-ต้ง-ต้ง
-----------	----------	--------	----------

ตัวอย่างหน้าทับเขมร ใช้กับเพลงที่เป็นสำเนียงเขมร

อัตราจังหวะสามชั้น

-ต้ง-ต้ง	-โจ๊ะ-โจ๊ะ	-โจ๊ะ-โจ๊ะ	-โจ๊ะ-โจ๊ะ	----	-โจ๊ะ-โจ๊ะ	-โจ๊ะ-โจ๊ะ	-โจ๊ะ-โจ๊ะ
----	-โจ๊ะ-โจ๊ะ	-โจ๊ะ-โจ๊ะ	-ต้ง-ต้ง	-โจ๊ะ-โจ๊ะ	-ต้ง-ต้ง	-ต้ง-ต้ง	-โจ๊ะ-โจ๊ะ

อัตราจังหวะสองชั้น

----	-โจ๊ะ-โจ๊ะ	-โจ๊ะ-โจ๊ะ	-ต้ง-ต้ง	-โจ๊ะ-โจ๊ะ	-ต้ง-ต้ง	-ต้ง-ต้ง	-โจ๊ะ-โจ๊ะ
------	------------	------------	----------	------------	----------	----------	------------

อัตราจังหวะชั้นเดียว

-โจ๊ะ-โจ๊ะ	-ต้ง-ต้ง	-ต้ง-ต้ง	-โจ๊ะ-โจ๊ะ
------------	----------	----------	------------

2.1.3 ทำนอง(Melody)

สุรพล สุวรรณ(2549: 57) กล่าวถึงทำนองดนตรีไทยว่า เป็นการนำระดับเสียงที่มีความสูงต่ำใกล้เคียงกันมาเรียบเรียง กระโดดไปมา เปรียบเทียบดนตรีไทยคล้ายๆกับคลื่นที่หนุนเนื่องกัน สามารถคิดวิเคราะห์เป็นแบบฟอร์มหรือแบ่งสัดส่วนของวรรคตอนได้ ทำนองที่สั้นที่สุดของดนตรีไทยเรียกว่า “ลูก” หลายๆลูกรวมกันเรียกว่า “วรรค” หรือประโยคหลายๆวรรครวมกันเรียกว่า ท่อน ตัว จับ ลา หรือ องค์ แล้วแต่ลักษณะของเพลงแต่ละประเภท

ก. ลูกฆ้อง

สงบศึก ธรรมวิหาร(2540: 59-61) กล่าวว่า มาตรฐานของเพลงไทยนั้นอยู่ที่ทำนองอันเป็นแม่บทซึ่งเรียกกันว่า “ลูกฆ้อง” (Basic Melody) ลูกฆ้องนี้เป็นหลักหรือเป็นเนื้อเพลงอันแท้จริงของดุริยางค์ไทย เมื่อผู้แต่งแต่งเพลงนั้น ท่านต้องแต่งทำนองอันเป็นลูกฆ้องขึ้นก่อน แล้วต่อให้แก่อุปการชน หน้าที่ของอุปการชนก็ต้องแปลลูกฆ้องนี้ออกเป็นทำนองต่างๆ ให้เข้ากับเครื่องดนตรีที่ตนบรรเลง ครูอาจแต่งลูกฆ้องของเพลงต่างๆ ขึ้นใหม่ โดยจงใจแต่งให้ผิดไปจากเดิม เพื่อหวังจะให้เพลงนั้นมีความไพเราะยิ่งขึ้น วิธีการเช่นนี้เรียกว่าทำ “ทาง” ซึ่งหมายถึง วิธีดำเนินทำนองให้แตกต่างออกไปเพื่อความไพเราะ แต่ยังคงอาศัยเสียงตกของเพลงเดิมเป็นหลักสำคัญ

ทาง มีความหมาย 3 ประการ

1. หมายถึง วิธีดำเนินทำนองโดยเฉพาะของเครื่องดนตรีแต่ละอย่าง เช่น การแปลลูกฆ้องเป็นทางระนาดเอก ทางระนาดทุ้ม และทางซอ ซึ่งแต่ละอย่างก็มีวิธีดำเนินทำนองของตนเองแตกต่างกัน
2. หมายถึง วิธีการดำเนินทำนองของเพลงที่ประพันธ์ขึ้น โดยเฉพาะ เช่น ทางของหลวงประดิษฐไพเราะ ทางของพระยาประสานดุริยศัพท์ เป็นต้น หรือทางเดี่ยวและทางหมู่ ซึ่งแม้แต่บรรเลงด้วยเครื่องดนตรีอย่างเดียวกัน ก็เล่นทำนองไม่เหมือนกัน
3. หมายถึง ระดับเสียงที่ใช้ในการบรรเลง ซึ่งมีความสูงต่ำไม่เท่ากัน ถ้าจะเทียบกับสากลคือกุญแจเสียง บันไดเสียง

ข. วรรคเพลง

มานพ วิสุทธิแพทย์(2533: 26-27) กล่าวถึงวรรคเพลงว่า เป็นการแบ่งทำนองเพลงเป็น ส่วนๆ โดยยึดหน้าทับเป็นหลัก และกำหนดว่า 1 วรรคเพลง ยาวเท่ากับ 1 หน้าทับ นั่นคือ ความยาวของวรรคเพลงขึ้นอยู่กับความยาวของหน้าทับของเพลงนั้นๆ การแบ่งหรือกำหนดวรรคเพลงในลักษณะนี้จึงเป็นการกำหนดเพื่อบอกความยาวของเพลงโดยใช้หน้าทับเป็นมาตรวัดความยาว ถ้าแบ่งทำนองเพลงเป็นวรรคโดยยึดทำนองเพลงเป็นหลัก ก็จะได้ “วรรคเพลง” ที่ต่างกันออกไป การแบ่งทำนองเพลงนั้นสามารถแบ่งได้เป็นส่วนยาวๆ หรือส่วนสั้นๆ ซึ่งจะได้ความหมายและความสมบูรณ์แตกต่างกัน การแบ่งทำนองเพลงจึงไม่ควรแบ่งให้เล็กหรือสั้นจนไม่ได้ความหมาย

เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี(2542: 8-10) กล่าวถึงทำนองของดนตรีไทยว่าสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ทำนองหลัก และทำนองตกแต่ง

1. ทำนองหลัก (Basic Melody) ทำนองหลักเป็นเนื้อทำนองที่แท้จริงของเพลงไทย หรือที่เรียกว่า ลูกฆ้อง ซึ่งครูจะอาศัยการประดิษฐ์ทำนองโดยยึดลีลาของทำนองฆ้องวงใหญ่เป็นหลัก ตลอดจนผู้บรรเลงเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆก็ต้องยึดทำนองของฆ้องวงใหญ่เป็นหลัก

2. ทำนองตกแต่ง เป็นการประดิษฐ์ตกแต่ง ประดับประดาทำนองหลัก ให้มีความไพเราะเหมาะสมกับเครื่องดนตรีแต่ละประเภท กระบวนการนี้เรียกว่า การแปรทำนอง ในกรณีที่เป็นการตกแต่งทำนองร้อง จะต้องคำนึงถึงทำนองที่แท้จริงของเพลงและคำร้อง ซึ่งนำเอาทำนองหลักมาปรุงแต่งให้เหมาะสมกับระบบเสียงในภาษาศาสตร์ เช่น วรรณยุกต์เสียง สระเสียงสั้น สระเสียงยาว นอกจากจะคำนึงถึงความถูกต้องด้านขนาดความสั้นยาวและสูงต่ำของทำนองร้องแล้ว ความถูกต้องสมบูรณ์ในด้านเนื้อของคำร้องก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน

การบรรเลงดนตรีไทย ในแต่ละท่อนจะบรรเลงซ้ำสองเที่ยว จึงพบว่าทำนองในเที่ยวที่สองนั้นมักจะดำเนินทำนองหรือทางไม่ซ้ำกับทำนองที่บรรเลงในเที่ยวแรก ซึ่งเป็นลักษณะที่โดดเด่นและภาพลักษณ์อันงดงามของดนตรีไทย อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาไทยได้อย่างดียิ่ง

สังัด ภูเขาทอง(2539: 78-79) กล่าวถึงทำนองเพลงในดนตรีไทยว่า สามารถจำแนกเป็นพวกใหญ่ๆ 2 พวก คือทำนองเพลงทางร้อง และทำนองเพลงทางบรรเลงหรือทางรับ โดยปกติในเพลงไทย ทำนองร้องกับทำนองรับมักเกิดจากการเลียนเสียงซึ่งกันและกัน มีจังหวะและขนาดของเพลงเท่ากัน นอกจากเพลงบางเพลง เช่น เพลงใหญ่ หรือเพลงโยน ที่มีขนาดของเพลงไม่เท่ากัน และยังมีทำนองเพลงอีกประเภท ซึ่งผู้ประดิษฐ์ทำนองเพลง ได้อาศัยหลักเกณฑ์กลอนกลบท ในคำประพันธ์มาดำเนินทำนองใหม่ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การเดินทางของเสียงให้เป็นไปตามข้อบังคับแล้วตั้งชื่อกำกับเอาไว้ เช่น กลอนกลบทในคำประพันธ์ที่มีชื่อว่า ตะเข็บไต่ขอน นกกระจอกเข้ารัง กินนรเก็บบัว ก้านต่อดอก กวางเดินดง งูกลืนหาง เป็นต้น

กลบทในทำนองเพลงนี้ ภาษานักดนตรีไทยเรียกว่า “กลอน” หรือเรียกว่า “ดำเนินกลอน” โดยกำหนดชื่อกลอนต่างๆไว้ดังนี้

1. กลอนไต่ลวด
2. กลอนร้อยลูกโซ่
3. กลอนน้ำไหล
4. กลอนใบไม้ร่วง
5. กลอนย้อนเข็มนาฬิกา
6. กลอนสับนก
7. กลอนภาษา
8. กลอนลอดตาข่าย

9. กลอนได้ไม้

ชื่อกลอนต่างๆที่กล่าวมานี้ เดิมคงจะเป็นพวกปี่พาทย์เป็นผู้ประดิษฐ์ขึ้นก่อน เพราะการบรรเลงทางปี่พาทย์จะต้องสร้างทำนองให้เกิดความเร้าใจ เพราะเป็นการแสดงออกถึงการมีฝีมือและชั้นเชิง แต่ต่อมา พวกเครื่องสายหรือมโหรีจึงเอาอย่างบ้าง โดยนำมาใช้กับประเภทเครื่องสาย วิธีปฏิบัติค่อนข้างยากเพราะเครื่องดนตรีที่มีสายมีเสียงจำกัดต้องหลบเสียงไปมา ฟังไม่ค่อยเพราะ แต่ก็ยังมีผู้นิยมอยู่

2.1.4 วิธีดำเนินกลอน

การดำเนินทำนองกลอนนั้นเกิดจากการกำหนดกลุ่มของเสียงขึ้น โดยเริ่มจากเสียงหนึ่ง แล้วตามด้วยเสียงอื่นๆ ตามที่ได้กำหนดไว้ โดยให้กลุ่มของเสียงนี้สัมพันธ์กันไปตามลำดับ จะเริ่มต้นจากโน้ต หรือจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง หรือจากเสียงสูงไปหาเสียงต่ำก็ได้

การประดิษฐ์กลอนทางดนตรีนี้ นับเป็นทางอิสระของนักดนตรีที่มีโอกาสจะประดิษฐ์ขึ้นได้ตามความพอใจของตน เพียงแต่จะเป็นกลอนที่มีเสียงไพเราะหรือไม่เท่านั้น

ตัวอย่างการดำเนินกลอน

กลอนสับนก

จากต่ำไปสูง

ร ค ม ร	ฟ ม ช ฟ	ล ช ท ล	ด ท ร ด
---------	---------	---------	---------

จากสูงไปต่ำ

ท ค ล ท	ช ล ฟ ช	ม ฟ ร ม	ด ร ท ค
---------	---------	---------	---------

กลอนสับ

ร ร ม ฟ	ม ม ฟ ช	ฟ ฟ ช ล	ช ช ล ท	ฟ ฟ ม ร	ม ม ร ท	ร ร ท ล	ท ท ล ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลอนได้ลวด

ฟ ม ร ล	ร ม ฟ ช	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ท	ร ม ร ค	ท ล ช ร	ม ฟ ช ล	ร ท ล ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลอนได้ไม้

ท ล ท ช	ล ท ค ร	ม ร ม ค	ร ม ฟ ช	ท ล ท ช	ล ท ค ร	ม ร ค ร	ค ท ล ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลอนลดคาบ่า

ล ท ร ม	ร ท ล ช	ฟ ม ร ช	ร ช ล ท	ฟ ม ร ช	ล ท ค ร	ฟ ม ช ม	ร ท ล ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลอนเดินตะเข็บ

ฟ ม ฟ ร	ม ฟ ม ฟ	ช ฟ ท ฟ	ช ล ท ล	ท ล ท ช	ล ท ล ท	ร ล ท ร	ช ท ล ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลอนร้อยลูกโซ่

ร ม ช ล	ช ท ล ช	ร ม ช ล	ท ช ล ท	ร ม ร ท	ล ช ล ท	ร ม ช ล	ช ท ล ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลอนภาษา (ฝรั่ง)

---ค	-คคค	-ช-ค	-ร-ม	---ม	-มมม	-ช-ม	-ร-ค
------	------	------	------	------	------	------	------

(เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี 2548 : 32)

2.1.5 รูปแบบของเพลงไทย (Form)

รูปแบบของเพลง(Form) เปรียบเสมือนกรอบที่หลอมรวมเอาจังหวะ ทำนอง พื้นผิว และสีสัมผัสของเสียงให้เคลื่อนที่ไปในทิศทางเดียวกัน เพลงที่มีขนาดสั้น-ยาว วนกลับไปมา ล้วนเป็นสาระสำคัญของรูปแบบของเพลงทั้งสิ้น จากการทบทวนวรรณกรรมของ เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี(2542), สงบศึก ธรรมวิหาร(2540), สัจด์ ภูเขาทอง(2539) สามารถสรุปรูปแบบของดนตรีไทยได้ดังนี้

เพลงไทยมีการแบ่งวรรคตอนเช่นเดียวกับ โคลงกลอน คือเริ่มจากการแบ่งเป็นวรรค หลายวรรครวมกันเรียกว่า ท่อน ตัว แล้วแต่ลักษณะของเพลงแต่ละประเภท ดังนี้

1. การแบ่งเป็นวรรค โดยทั่วไป เพลงไทย จะต้องมีหน้าทับดี กำหนด จังหวะไปทุกระยะ ทำนองเพลง1วรรค หมายถึง ทำนองเพลงที่มีความยาวเท่ากับ ความยาวของหน้า ทับ 1 เที้ยวหรือเรียกว่า 1 จังหวะ เช่นเพลงที่มี 4 จังหวะหน้าทับ หมายถึงเพลงนั้นมี 4 วรรค

2. การแบ่งเป็นท่อน หมายถึง ทำนองที่ประกอบตั้งแต่ 2 วรรคขึ้นไปมา รวมกัน หลายๆท่อนรวมกันเกิดเป็นเพลง ซึ่งส่วนมากมักมี2-3ท่อน บางเพลงก็มีท่อนเดียว เพลงที่มี 2 ท่อนแต่ละท่อนมักมีจำนวนวรรคเท่ากัน แต่ในเพลง 3 ท่อน ท่อนที่ 1กับท่อนที่2มีจำนวนวรรค เท่ากัน แต่ท่อน3 มักมีจำนวนวรรคเพิ่มขึ้นเสมอ

3. การแบ่งเป็น ตัว ความหมายของตัวคือท่อน แต่จะใช้สำหรับเรียกการ แบ่งเพลงบางประเภท เช่น เพลงเชิดต่างๆ ลักษณะของเพลงที่แบ่งเป็นตัว คือ แต่ละตัวมักลงท้าย อย่างเดียวกันแทบทั้งสิ้น ไม่เหมือนเพลงที่แบ่งเป็นท่อน ซึ่งแต่ละท่อนไม่จำเป็นต้องลงท้าย เหมือนกันก็ได้

อรวรรณ บรรจงศิลป์ และโกวิท ชันศิริ (วิวัฒนาการเพลงไทยสมัยรัตนโกสินทร์) อ้างถึงใน สงบศึก ธรรมวิหาร(2540: 71-72) ได้สรุปรูปแบบเพลงไทยจากความเห็นที่สอดคล้องกัน ดังนี้

1. เพลงไทยมีการแบ่งเป็นวรรค ประโยค และท่อน
2. ท่วงทำนองของประโยคเพลงส่วนใหญ่ซ้ำกัน

3. เพลงไทยมีรูปแบบในอัตราคดหล่นกัน ได้แก่ สามชั้น สองชั้น
ชั้นเดียว
4. เพลงไทยมีรูปแบบของการนำเพลงสั้นๆ หรือทำนองสั้นๆ มาเรียง
ต่อกัน

2.1.6 องค์ประกอบของโน้ตดนตรีไทย

เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี(ผ.ศ) ได้กล่าวถึงการใช้อยู่ลักษณะ ระเบียบ และกฎเกณฑ์การ
บันทึกโน้ตเพลงไทยว่า ประกอบด้วย 3 ส่วนสำคัญ คือ

1. สัญลักษณ์แทนระดับความสูง – ต่ำของเสียง (Pitch)
2. สัญลักษณ์แทนความสั้น – ยาวของเสียง (Duration)
3. สัญลักษณ์พิเศษอื่นๆ

สัญลักษณ์แทนระดับเสียง ระดับความสูง – ต่ำของเสียงนับเป็น
องค์ประกอบพื้นฐานสำคัญในการสร้างทำนอง ดนตรีในวัฒนธรรมตะวันตกจะใช้บรรทัด 5 เส้น
เป็นตัวกำหนดระดับความสูงต่ำของเสียง และมีกฎเกณฑ์ประจำหลักเพื่อแสดงถึงตำแหน่งของชื่อ
ประจำระดับเสียงต่างๆ ได้อย่างสมบูรณ์ จึงสามารถปรากฏออกมาเป็นรูปธรรมจากการมองด้วยตา
ดังนี้

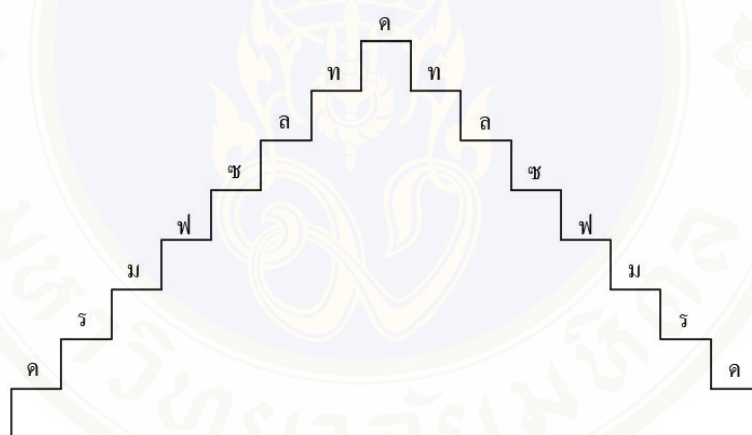

สำหรับระบบโน้ตในดนตรีไทย สัญลักษณ์ที่ใช้แทนระดับความสูงต่ำของเสียงถูก
กำหนดโดยตัวอักษรจำนวน 7 ตัว อักษรทั้ง 7 ตัวนี้ย่อมาจากเสียงของโน้ตประจำระดับเสียงต่างๆ
ในดนตรีตะวันตก ดังนี้

ด	ย่อมาจาก	โด
ร	ย่อมาจาก	เร
ม	ย่อมาจาก	มี
ฟ	ย่อมาจาก	ฟา

ซ	ย่อมาจาก	ซอล
ล	ย่อมาจาก	ลา
ท	ย่อมาจาก	ที

ถึงแม้ชื่อประจำระดับเสียงโน้ตต่างๆ จะเลียนแบบมาจากระบบโน้ตดนตรีตะวันตกก็ตาม แต่ระดับความสูง-ต่ำของเสียงและขั้นคู่เสียงไม่เท่ากัน เป็นการกำหนดเพื่อให้ง่ายต่อการเปล่งเสียงออกมาเป็นทำนองเพลงเท่านั้น จากการที่ความสูง-ต่ำของระดับเสียงในดนตรีไทยได้ถูกกำหนดให้ใช้สัญลักษณ์อักษร จึงส่งผลให้ระดับความสูง-ต่ำของระดับเสียงที่เกิดจากการใช้สัญลักษณ์นั้นไม่สามารถมองเห็นเป็นภาพของความสูง-ต่ำชัดเจนเหมือนระบบโน้ตดนตรีตะวันตก และเพื่อสามารถทำให้การเรียนรู้เกี่ยวกับระดับความสูง-ต่ำของเสียงสามารถประจักษ์ได้ด้วยตา ในกระบวนการฝึกหัดไล่บันไดเสียง อาจนำอักษรแทนระดับเสียงต่างๆ ไล่บนขลุ่ยบันไดขึ้นต่างๆดังนี้

สัญลักษณ์แทนอัตราความสั้น-ยาวของเสียง ความสั้น-ยาวของเสียงเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่สำคัญต่อการกำหนดคลีลาจังหวะ ในดนตรีตะวันตก สัญลักษณ์ที่ใช้แทนความสั้น-ยาวของเสียง สังเกตได้จากลักษณะที่แตกต่างกันของตัวโน้ต เช่น ตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ ตัวเข็บบีต (♢ ♩ □ ▮)

ความสั้น-ยาวของระบบเสียงโน้ตดนตรีไทย มีลักษณะที่ตรงกันข้ามกับระบบโน้ตดนตรีตะวันตก กล่าวคือ อัตราความสั้นยาวของเสียงในระบบโน้ตตะวันตก ขึ้นอยู่กับลักษณะที่แตกต่างกันของโน้ต ในขณะที่ตัวโน้ตในระบบดนตรีไทยนั้น ไม่สามารถแทนค่าความสั้น-ยาวของเสียงได้ด้วยตนเอง อัตราความสั้น-ยาวของเสียงตามระบบโน้ตดนตรีไทยจะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน คือ ห้องเพลง และการจัดเรียงตัวโน้ต

ก. **ห้องเพลง** ห้องเพลงในระบบโน้ตของไทย ทำหน้าที่เช่นเดียวกับ จังหวะเคาะ (Beat) ในดนตรีตะวันตก คือจะมีการเคลื่อนที่ไปข้างหน้าในอัตราความช้า-เร็วที่สม่ำเสมอคล้ายกับ อัตราการเต้นของหัวใจที่มีความสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทุกบรรทัดที่ใช้บันทึกโน้ตจะประกอบด้วย 8 ห้องเพลง โดยตำแหน่งของจังหวะเคาะจะอยู่ที่ส่วนท้ายสุดของห้อง

ข. **การจัดเรียงตัวโน้ต** เนื่องจากสัญลักษณ์ตัวอักษร ค ร ม ฟ ... ไม่สามารถแยกอัตรา ความสั้น-ยาวของเสียงที่แตกต่างกันดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ดังนั้นจึงต้องอาศัยการจัดเรียงตัวโน้ตเพื่อ สื่อสารถึงความสั้น-ยาวของเสียง และสิ่งจำเป็นอย่างอื่นที่จะต้องมียุทธศาสตร์เพิ่มค่าความยาวของ เสียง โดยอาศัยสัญลักษณ์ – (เครื่องหมายลบ)

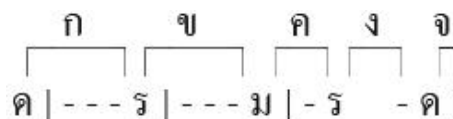
ตามหลักพื้นฐานของการจัดเรียงตัวโน้ต ในแต่ละห้องหรือจังหวะเคาะ จะบรรจุไปด้วย หน้อยย่อยของเวลามีค่าเท่ากับ 4 หน่วยเคาะย่อย ดังนี้

ในการบันทึกตามระบบโน้ตของไทย โน้ตอักษร ค ร ม ฟ... แต่ละตัวและเครื่องหมาย (–) แต่ละอันมีค่าของอัตราความยาวเท่ากับ 1 หน่วยเคาะย่อยเท่ากันหมด ซึ่งอาจจะทำความเข้าใจได้ ง่ายขึ้นจากตัวอย่างดังต่อไปนี้

--	เท่ากับ	- ค
- ค	เท่ากับ	ค ร
-- ค	เท่ากับ	- ค ร
ค – ม	เท่ากับ	- ม ค

สัญลักษณ์ – (ลบ) แต่ละอันเมื่อปรากฏต่อท้ายด้วยตัวอักษรตัวใดแล้ว จะสามารถยืด เสียงของโน้ตตัวนั้นให้ยาวออกไปอีกอันละ 1 หน่วยเคาะย่อยดังตัวอย่างต่อไปนี้

ก. มีความยาวเท่ากับ 4 หน่วยเคาะย่อย ประกอบด้วยตัวอักษร ค (โค) 1 เคาะย่อย และ สัญลักษณ์ – อีก 3 เคาะย่อย

ข. มีความยาวเท่ากับ ก

ค. มีความยาวเท่ากับ 2 หน่วยเคาะย่อย ประกอบด้วยตัวอักษร ม (มี) 1 เคาะย่อย และสัญลักษณ์ – อีก 1 เคาะย่อย

ง. มีความยาวเท่ากับ 1 หน่วยเคาะย่อย ซึ่งเป็นอัตราความยาวของอักษร ค (โค)

การบันทึกเพลง สัญลักษณ์อักษรที่ใช้แทนเสียงโน้ต ค ร ม ฟ.... และสัญลักษณ์ขีดเสียง (–) จะสลับเปลี่ยนตำแหน่งกันไปมาตามท่วงทำนองของเพลง ดังนั้นการจัดเรียงโน้ตจึงสามารถพบได้ในหลายรูปแบบ ตามตัวอย่างดังต่อไปนี้

กรณีที่มีโน้ตห้องละ 1 ตัว

- - - ช	- - - ม	- - - ร	- - - ค
- ช - -	- ม - -	- ร - -	- ค - -

กรณีที่มีโน้ตห้องละ 2 ตัว

- ช - ค	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ค
- - ช ค	- - ร ม	- - ช ม	- - ร ค

กรณีที่มีโน้ตห้องละ 3 ตัว

- ร ม ร	- ม ช ม	- ช ล ช	- ล ค ล
- ม ร ค	ร ม - -	- - ช ม	ร ค - -

กรณีที่มีโน้ตห้องละ 4 ตัว

ช ม ร ค	ท ค ร ม	ช ล ช ม	ช ม ร ค
---------	---------	---------	---------

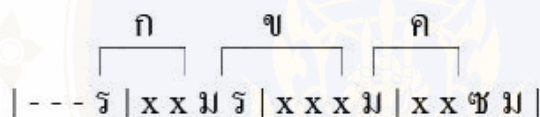
ในบทเพลงแต่ละเพลง ไม่อาจจะมีการจัดเรียงโน้ตลักษณะเดียวกัน ตลอดทั้งเพลง ดังนั้นการประพันธ์เพลงแต่ละเพลงจึงประกอบไปด้วยการจัดเรียงกลุ่มตัวโน้ตที่ผสมคลุกเคล้ากันไป จึงจะสามารถสร้างอรรถรสของเสียงเพลงให้มีความหลากหลาย เช่น กรณีตัวอย่างเพลงลาวจ้อย สองชั้น ดังนี้

---ค	ร ม ช ร	----	-ม-ร	---ค	ร ม ช ร	ม ร ค ร	-ม-ช
---ม	ช ล ค ช	---ม	ร ค ร ม	--ช ล	-ค-ร	ม ร ค ล	ค ช ช ช
---ช	-ช ช ช	-ช-ล	ค ร ม ล	----	-ช-ล	--ช ล	ค ร ม ช
---ช	-ช ช ช	ช ม ร ค	-ร-ม	----	ช ล ค ร	ม ร ค ร	-ม-ค

สัญลักษณ์พิเศษ การนำระบบโน้ตมาใช้ในการดนตรีไทย ได้รับการยอมรับในช่วงเวลาไม่กี่ปีที่ผ่านมา เพราะธรรมชาติของดนตรีไทยนั้นเป็นดนตรีที่อาศัยทำนองหลักเป็นแกนของเพลง

นักดนตรีแต่ละคนมีอิสระในการแปรทำนองให้ไพเราะเหมาะสมกับเครื่องดนตรีที่ตนเองบรรเลงอยู่ ขณะนั้น ที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า “ทาง” นักดนตรีไทยจึงไม่มีความสะดวกในการดูโน้ตเท่าไรนัก เหตุ ที่กล่าวแล้วข้างต้นจึงส่งผลให้การพัฒนาโน้ตในดนตรีไทย ไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร สัญลักษณ์แทน เสียงที่นิยมใช้ในนักดนตรีไทยจึงมักปรากฏเฉพาะสัญลักษณ์แทนระดับเสียง และ สัญลักษณ์ แทนอัตราความสั้น-ยาวของเสียงดังที่ได้กล่าวมาแล้ว อย่างไรก็ตาม มีสัญลักษณ์พิเศษ มาใช้บันทึก เพื่อให้เกิดความถูกต้องของทำนองเพลง ที่ปรากฏโดยทั่วไปได้แก่ สัญลักษณ์หยุดเสียง และ สัญลักษณ์สะบัดเสียง

สัญลักษณ์หยุดเสียง เป็นสัญลักษณ์ที่มีความประสงค์ให้เสียงเงียบหาย โดยกำหนด เครื่องหมายขีด (X) เป็นสัญลักษณ์ที่มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยเคาะย่อย เครื่องหมายหยุดเสียงมีระเบียบ การจัดวางเช่นเดียวกับเครื่องหมายขีดเสียง (-) กล่าวคือ หากสัญลักษณ์ (X) ปรากฏต่อจาก สัญลักษณ์ ค ร ม ฟ... เสียงเหล่านั้นจะไม่สามารถขีดเสียงได้ คงเปล่งเสียงได้เฉพาะอัตราเสียงของ ตัวเอง ดังนี้

ก. มีค่ารวมของ 3 หน่วยเคาะย่อย ในการปฏิบัติออกเสียง เร 1 หน่วย เคาะย่อย และหยุดรอจังหวะอีก 2 จังหวะเคาะย่อย

ข. มีค่ารวมของ 5 หน่วยเคาะย่อย ในการปฏิบัติออกเสียง มี เร เสียง ละ 1 หน่วยเคาะย่อย และหยุดรอจังหวะอีก 3 จังหวะเคาะย่อย

ค. มีค่ารวมเป็น 3 จังหวะเคาะย่อย เช่นเดียวกับข้อ ก.

สัญลักษณ์สำหรับเสียงสะบัด เป็นสัญลักษณ์ที่มีวัตถุประสงค์ในการสะบัดรวบเสียง 3 เสียง ให้มีค่าเท่ากับอัตราความยาวเป็น 1 จังหวะเคาะย่อย โดยใช้เครื่องหมายขีดโค้ง เป็นสัญลักษณ์ ครอบไว้บนอักษรโน้ตที่ต้องการจะสะบัดรวบเสียง ดังนี้

ตามหลักเกณฑ์ของระบบโน้ตดนตรีไทยที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่ละห้องจะประกอบไปด้วยผลรวมของความยาวเท่ากับ 4 จังหวะเคาะย่อย ดังนั้นจากตัวอย่างของทำนองการสะบัดสามารถที่จะอธิบายได้ดังนี้

ก. มีค่าความยาวรวมของเสียงเท่ากับ 4 หน่วยเคาะย่อย ประกอบด้วย เครื่องหมาย --- เท่ากับ 3 จังหวะเคาะย่อย และรวบโน้ต ค ร ม ให้มีค่าเท่ากับ 1 จังหวะเคาะย่อย

ข. มีค่าความยาวรวมของเสียงเท่ากับ 4 หน่วยเคาะย่อย ประกอบด้วย โน้ตอักษร เร และ มี อย่างละ 1 จังหวะเคาะย่อย เครื่องหมาย - อีก 1 เคาะย่อย และรวบโน้ต ม ร ค อีก 1 จังหวะเคาะย่อย (เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี 2548 : 5-12)

2.2 การสอบโสตทักษะ

2.2.1 วิชาโสตทักษะ

วิชาโสตทักษะ หมายถึง วิชาที่ประกอบด้วยการเรียนการสอนเกี่ยวกับการฟัง องค์ประกอบของดนตรีทั้งทำนอง จังหวะ และเสียงประสาน ซึ่งประกอบด้วยระดับเสียงสูง-ต่ำ ทิศทางขึ้น-ลงของทำนอง และชั้นคู่เสียงในทุกตำแหน่ง (ฉัษฐา โสคติยานุรักษ์, 2547: 5)

2.2.2 ความหมายของการสอบโสตทักษะ

การสอบโสตทักษะ คือ การทดสอบความสามารถในการได้ยิน และการบอก คุณลักษณะของเสียงในด้าน 1. จังหวะ 2. ทำนอง รวมทั้งเสียงระดับต่างๆ เสียงลักษณะต่างๆ และความดัง เบา 3. เสียงประสาน เช่น ชนิดและลักษณะต่างๆของชั้นเสียง ชนิดและลักษณะของคอร์ด ได้ (ธวัชชัย นาควงษ์, 2543: 57)

ในคู่มือการสอบของสถาบัน Trinity Guildhall กล่าวว่า การสอบโสตทักษะหมายถึง การทดสอบทางดนตรีที่เกี่ยวกับการฟัง และ ความเข้าใจในสิ่งที่ได้ยิน ในระดับต้น เป็นการวัดระดับ ด้วยรูปแบบที่ง่าย และเมื่อนักเรียนได้เรียนไปในระดับที่สูงขึ้นแล้ว การสอบโสตทักษะจะเพิ่มความสำคัญซึ่งจะทำให้เห็นว่านักเรียนมีความเข้าใจในสิ่งที่ได้ยิน และสามารถตอบคำถามได้ การเรียนในระดับที่สูงขึ้น นักเรียนสามารถบอกได้ถึงสไตล์เพลงที่พบเห็นทั่วไป ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนดนตรี (Nicholas King, 2001: 3)

การสอบทักษะการฟัง คือ การทดสอบความสามารถทางดนตรีด้านการฟังในเรื่อง คุณสมบัติของเสียง เช่น จังหวะ ทำนอง เสียงประสาน ชั้นคู่เสียง อัตราจังหวะ รูปแบบ สี สัน ลักษณะของเสียง เมื่อมีการฟังที่ดีแล้ว ย่อมทำให้มีพัฒนาการทางดนตรีด้านอื่นๆขึ้นด้วย (พิมลพรรณ เกษมณุกุลฤกษ์, 2549: 10)

Sight singing การร้องโน้ตทันควัน เป็นความสามารถที่นักดนตรีต้องฝึก เพื่อพัฒนา ทักษะด้านการร้องโน้ตได้ทันทีโดยไม่ต้องเตรียมมาก่อน (ฉัษฐา โสคติยานุรักษ์ 2547: 282)

จากความหมายของการสอบโสตทักษะดังที่กล่าวมาในเบื้องต้น พอสรุปได้ว่า การสอบโสตทักษะคือ การทดสอบความสามารถทางด้านการฟัง ในเรื่องคุณสมบัติของเสียง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องจังหวะ อัตราจังหวะ ทำนอง เสียงประสาน ขึ้นคู่เสียง รูปแบบทางดนตรี สีสันและลักษณะของเสียง

2.3 การสอบโสตทักษะในระดับขั้นต้น ของสถาบันดนตรี

ในหลักสูตรหลายๆหลักสูตร ทั้งหลักสูตรการเรียนหรือหลักสูตรการสอบของสถาบันดนตรีต่างๆ และหลักสูตรการเรียนด้านดนตรีในระดับเตรียมอุดม หรือ ในระดับมหาวิทยาลัยได้จัดให้มีการเรียนการสอน และการสอบในเรื่องโสตทักษะ ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.3.1 การสอบทักษะการฟัง(Ear training) ของสถาบันดนตรียามาฮ่า Level 13-10

A. Melody Hearing

กำหนดให้ผู้เข้าสอบร้องตามทำนองที่ได้ยิน โดยมีเนื้อหาและขอบเขตของแต่ละ Level ดังนี้

Level 13

หัวข้อ	Melody Hearing
Time Signatures	4/4
Key Signatures	Major : C
ความยาว	4 ห้องเพลง

Level 12

หัวข้อ	Melody Hearing
Time Signatures	4/4
Key Signatures	Major : C
ความยาว	4 ห้องเพลง

Level 11

หัวข้อ	Melody Hearing
Time Signatures	4/4
Key Signatures	Major : C, G

	Minor : A
ความยาว	4 ห้องเพลง

Level 10

หัวข้อ	Melody Hearing
Time Signatures	4/4
Key Signatures	Major : C, G, F Minor : A
ความยาว	4 ห้องเพลง

B. Chord Hearing

Level 13 กำหนดให้ผู้เข้าสอบ ฟัง และบอกชื่อคอร์ดที่ได้ยิน

หัวข้อ	Chord Hearing
Key Signatures	Major : C
Chord Progression	I, V7

Level 12 กำหนดให้ผู้เข้าสอบฟัง และร้องชื่อโน้ต

หัวข้อ	Chord Hearing
Key Signatures	Major : C
Chord Progression	I, IV, V7

Level 11 กำหนดให้ผู้เข้าสอบฟัง และเล่นคอร์ดตามที่ได้ยิน(เล่นมือเดียว)

หัวข้อ	Chord Hearing
Key Signatures	Major : C, G Minor : A
Chord Progression	I, IV, V7

Level 10 กำหนดให้ผู้เข้าสอบฟัง และเล่นคอร์ดตามที่ได้ยิน(เล่นทั้งสองมือ)

หัวข้อ	Chord Hearing
Key Signatures	Major : C, G Minor : A
Chord Progression	I, IV, V7

2.3.2 การสอบทักษะการฟัง(Aural Test) ของสถาบันดนตรี Trinity Guildhall

Grade 1-4

Grade 1

- ปรบมือตามจังหวะที่ได้ยิน กำหนด 4 ห้องเพลง เครื่องหมายกำหนดจังหวะคือ 2/4, 4/4
- แยกแยะทำนองที่ได้ยิน โน้ตสูงขึ้น โน้ตต่ำลง หรือโน้ตเหมือนกัน
- จากทำนองที่ได้ฟังให้ผู้สอบบอกว่าเป็นการเล่นแบบ Legato หรือ Staccato
- ฟังทำนอง 2 ครั้ง ครั้งแรกเป็นทำนองเดิม ครั้งที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงทำนอง ให้ผู้สอบบอกว่าทำนองตรงจุดไหนได้ถูกเปลี่ยนแปลงไป

Grade 2

- ฟังทำนองและConductตามได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง ใช้เครื่องหมายกำหนดจังหวะ 2/4, 4/4
- แยกแยะทำนองที่ได้ยิน โน้ตสูงขึ้น โน้ตต่ำลง หรือโน้ตเหมือนกัน
- ฟังทำนองและสามารถบอกว่าเป็นอยู่ในบันไดเสียง Major หรือ minor และจากทำนองที่ได้ฟังเป็นการเล่นแบบ Crescendo หรือ diminuendo
- ฟังทำนอง 2 ครั้ง ครั้งแรกเป็นทำนองเดิม ครั้งที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงทั้งจังหวะและทำนอง ให้ผู้สอบบอกว่าทำนองตรงจุดไหนได้ถูกเปลี่ยนแปลงไป

Grade 3

- ฟังทำนองและConductตามได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง ใช้เครื่องหมายกำหนดจังหวะ 3/4, 4/4
- บอกชนิดของขั้นคู่ที่ได้ยินได้ถูกต้อง (กรรมการจะกดขั้นคู่ที่ละเสียง)และผู้สอบต้องร้องโน้ตก่อนที่จะตอบ
- บอกชนิดของ Triad ได้ถูกต้อง(กรรมการจะกดTriadพร้อมกัน)
- จากทำนองที่ได้ยินสามารถบอกได้ว่า มีการเปลี่ยนแปลงจังหวะหรือทำนองจากโน้ตบ้าง

Grade 4

- ฟังทำนองจากAccompaniment และConductตามได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง ใช้เครื่องหมายกำหนดจังหวะ 4/4, 6/8
- บอกชนิดของขั้นคู่ที่ได้ยินจากทำนองที่เล่นอย่างต่อเนื่องได้ถูกต้อง ผู้สอบต้องร้องโน้ตก่อนที่จะตอบ

- บอกชนิดของ Cadence ได้ถูกต้อง (Perfect, Imperfect)
- จากทำนองที่ได้ยินสามารถบอกได้อย่างชัดเจนว่า มีการเปลี่ยนแปลงจังหวะหรือทำนองจากโน้ตบ้าง

2.3.3 การสอบทักษะการฟังของสถาบันดนตรีรอยัล (Associated Board Of The Royal Schools Of Music)

Grade 1

- ปรบมือตามจังหวะหนัก(Strong Beat)ในแต่ละห้องเพลง กำหนด 8 ห้องเพลง ในอัตราจังหวะ 2/4 และ 3/4
- ให้ผู้เข้าสอบร้องโน้ต tonic Chord ในบันไดเสียงเมเจอร์ เมื่อกรรมการเล่นให้ผู้เข้าสอบร้องตามทันที
- ให้ผู้เข้าสอบบอกถึงความแตกต่างของจังหวะ ระหว่างการเล่นของกรรมการในรอบที่ 1 และรอบที่ 2
- สามารถบรรยายถึง ความเข้มของเสียง(Dynamic)ในเรื่องการดัง-เบา (p/f), การลำดับขึ้นของเสียง(Gradation of tone)จากการเล่นดังแล้วค่อยๆเบาหรือจากการเล่นเบาแล้วค่อยๆดัง(Diminuendo/Crescendo) และการควบคุมลักษณะของเสียง (Articulation)ในเรื่องความสั้น-ความยาว(Staccato/Legato)

Grade 2

- ปรบมือตามจังหวะหนัก(Strong Beat)ในแต่ละห้องเพลง กำหนด 8 ห้องเพลง ในอัตราจังหวะ 2/4 , 3/4 และ 6/8
- ให้ผู้เข้าสอบร้องโน้ต tonic Chord ในบันไดเสียงเมเจอร์ เมื่อกรรมการเล่นให้ผู้เข้าสอบร้องตามทันที
- จากการเล่นบทเพลงของกรรมการจำนวน 2 รอบ ให้ผู้เข้าสอบร้องโน้ตว่าจังหวะเปลี่ยนหรือโน้ตเปลี่ยนแปลงไป กำหนด 4 ห้องเพลงในบันไดเสียงเมเจอร์
- สามารถบรรยายถึง ความเข้มของเสียง(Dynamic)ในเรื่องการดัง-เบา (p/f), การลำดับขึ้นของเสียง(Gradation of tone)จากการเล่นดังแล้วค่อยๆเบาหรือจากการเล่นเบาแล้วค่อยๆดัง (Diminuendo/Crescendo) , การควบคุมลักษณะของเสียง (Articulation)ในเรื่องความสั้น-ความยาว (Staccato/Legato) และอัตราความเร็วของเพลง(Recognition of tempo change) มีการเล่นช้าลงหรือเล่นเร็วขึ้น (Rallentando/Accelerando)

Grade 3

- ปรบมือตามจังหวะหนัก(Strong Beat)ในแต่ละห้องเพลง กำหนด 8 ห้องเพลง ในอัตราจังหวะ 2/4 , 3/4 , 6/8 , 9/8 และ 4/4
- ให้ผู้เข้าสอบร้องโน้ต tonic Chord ในบันไดเสียงเมเจอร์ เมื่อกรรมการเล่นให้ผู้เข้าสอบร้องตามทันที
- จากการเล่นบทเพลงของกรรมการจำนวน 2 รอบ ให้ผู้เข้าสอบร้องโน้ตว่าจังหวะเปลี่ยนหรือโน้ตเปลี่ยนแปลงไป กำหนด 4 ห้องเพลงในบันไดเสียงไมเนอร์และบันไดเสียงเมเจอร์
- สามารถบรรยายถึง ความเข้มของเสียง(Dynamic)ในเรื่องการดัง-เบา (p/f), การลำดับขึ้นของเสียง(Gradation of tone)จากการเล่นดังแล้วค่อยๆเบาหรือจากการเล่นเบาแล้วค่อยๆดัง (Diminuendo/Crescendo) , การควบคุมลักษณะของเสียง (Articulation)ในเรื่องความสั้น-ความยาว (Staccato/Legato) และการฟังเรื่องบันไดเสียง ว่าเป็นบันไดเสียงเมเจอร์หรือบันไดเสียงไมเนอร์

Grade 4

- ร้องหรือเล่นตามเพลงที่กรรมการเล่น 4 ห้องเพลง โดยกำหนดโน้ตตัวแรก
- สามารถร้องโน้ตในเพลง 5 โน้ต ซึ่งอยู่ในขอบเขตของขั้นคู่ 3 ในบันไดเสียง C,G และ F Major โดยผู้เข้าสอบต้องเริ่มจากTonic และจบลงด้วย Tonic เท่านั้น
- จากเพลงที่กรรมการสอบเล่น ผู้เข้าสอบสามารถบอก Cadence ของเพลงได้ กำหนดให้เพลงอยู่ในบันไดเสียง Major
- สามารถปรบมือตามกระสวนจังหวะสั้นๆ จากเพลงที่กรรมการเล่นได้

2.3.4 การสอบของสถาบันดนตรีออสเตรเลีย มิวสิก เอ็กแซมมิเนชัน (Australian**Music Examinations Board)**

ทางสถาบันได้แบ่งการสอบออกเป็น 3 เรื่องได้แก่

1. ระดับเสียง (Pitch)
2. จังหวะ(Rhythm)
3. ทำนองเพลง (Melody)

เกรด 1

1. เรื่องระดับเสียง (Pitch) กำหนดให้ร้องโน้ตตัวสุดท้ายของบทเพลง ญูแจะเสียงไม่เกิน 4 ชาร์ป 4 แฟล็ต ทั้งบันไดเสียงเมเจอร์และไมเนอร์ การร้องโน้ตฮัมเสียงเป็น ลา ลา ลา หรือร้องเป็นโน้ตตัว C, D, E, F, G, A, B

2. เรื่องจังหวะ (Rhythm) กำหนดให้ปรบมือตามจังหวะที่กำหนดให้ 4 ห้องเพลง จังหวะเคาะ(Beat)ที่กำหนดให้จะเป็นโน้ตตัวเขบ็ต 1 ชั้น มี $1/2$ จังหวะ, โน้ตตัวดำมี 1 จังหวะ, โน้ตตัวขาวมี 2 จังหวะ และโน้ตตัวขาวประจุดมี 3 จังหวะ อัตราจังหวะที่กำหนดให้มาเป็น $2/4$, $3/4$, $4/4$, และ $6/8$

3. เรื่องทำนองเพลง(Melody) กำหนดให้ร้องฮัมเสียงเป็น ลา ลา ลา หรือร้องเป็นตัวโน้ต C, D, E, F, G, A, B ตามทำนองเสียงต่างๆ ตามที่ข้อสอบกำหนดให้ อนุญาตเสียงไม่เกิน 4 ชาร์ป 4 แฟล็ต ทั้งในบันไดเสียงเมเจอร์และไมเนอร์ ไม่เกิน 4 ห้องเพลง

เกรด 2

1. เรื่องระดับเสียง (Pitch) กำหนดให้ร้องขึ้นคู่เสียง ในคู่เสียง 3rd และขึ้นคู่ 5th การร้องเป็นการร้องเสียงตัวบน หรือตัวล่างเท่านั้นจะร้องโน้ตฮัมเสียงเป็น ลา ลา ลา หรือร้องเป็นโน้ตตัว C, D, E, F, G, A, B ก็ได้

2. เรื่องจังหวะ (Rhythm) กำหนดให้ปรบมือตามจังหวะที่กำหนดให้ 4 ห้องเพลง จังหวะเคาะ(Beat)ที่กำหนดให้จะเป็นโน้ตตัวเขบ็ต 2 ชั้น มี $1/4$ จังหวะ, โน้ตตัวเขบ็ต 1 ชั้นมี $1/2$ จังหวะ, โน้ตตัวเขบ็ต 1 ชั้นประจุด มี $3/4$ จังหวะ, โน้ตตัวดำมี 1 จังหวะ, โน้ตตัวดำประจุดมี 1 จังหวะครึ่ง, โน้ตตัวขาวมี 2 จังหวะ และโน้ตตัวขาวประจุดมี 3 จังหวะ อัตราจังหวะที่กำหนดให้มาเป็น $2/4$, $3/4$, $4/4$, และ $6/8$ ให้ผู้เข้าสอบเล่น 4 ห้องเพลง

3. เรื่องทำนองเพลง(Melody) กำหนดให้ร้องฮัมเสียงเป็น ลา ลา ลา หรือร้องเป็นตัวโน้ต C, D, E, F, G, A, B ตามทำนองเสียงต่างๆ ตามที่ข้อสอบกำหนดให้ อนุญาตเสียงไม่เกิน 4 ชาร์ป 4 แฟล็ต ทั้งในบันไดเสียงเมเจอร์และไมเนอร์ ไม่เกิน 4 ห้องเพลง

เกรด 3

1. เรื่องระดับเสียง (Pitch) กำหนดให้ร้องขึ้นคู่เสียง 2 แบบ แบบแรกเป็นการร้องตั้งแต่ ขึ้นคู่ 2nd ถึง ขึ้นคู่ 8th การร้องเป็นการร้องเสียงตัวบน หรือตัวล่างจากการเล่นขึ้นคู่เสียงพร้อมกัน โดยจะร้องโน้ตฮัมเสียงเป็น ลา ลา ลา หรือร้องเป็นโน้ตตัว C, D, E, F, G, A, B ก็ได้ ในการร้องแบบที่ 2 เป็นการโน้ตฮัมเสียงเป็น ลา ลา ลา หรือร้องเป็นโน้ตตัว C, D, E, F, G, A, B แต่จะร้องเป็น 2 เสียง เล่นโน้ต 2 เสียง จากล่างขึ้นบน ขึ้นคู่ที่ร้องจะเป็นขึ้นคู่ 2nd ถึง ขึ้นคู่ 5th

2. เรื่องจังหวะ (Rhythm) กำหนดให้ปรบมือตามจังหวะที่กำหนดให้มา 4 ห้องเพลง จังหวะเคาะ(Beat) ที่กำหนดให้จะเป็นโน้ตตัวเขบ็ต 2 ชั้น มี $1/4$ จังหวะ, โน้ตตัวเขบ็ต 1 ชั้นมี $1/2$ จังหวะ, โน้ตตัวเขบ็ต 1 ชั้นประจุด มี $3/4$ จังหวะ, โน้ตตัวดำมี 1 จังหวะ, โน้ตตัวดำประจุดมี 1 จังหวะครึ่ง, โน้ตตัวขาวมี 2 จังหวะ และโน้ตตัวขาวประจุดมี 3 จังหวะ อัตราจังหวะที่กำหนดให้มาเป็น $2/4$, $3/4$, $4/4$, และ $6/8$ ให้ผู้เข้าสอบเล่น 4 ห้องเพลง

3. เรื่องทำนองเพลง(Melody) กำหนดให้ร้องฮัมเสียงเป็น ลา ลา ลา หรือร้องเป็นตัวโน้ต C, D, E, F, G, A, B ตามทำนองเสียงต่างๆ ตามที่ข้อสอบกำหนดให้ อนุญาตเสียงไม่เกิน 4 ชาร์ป 4 แฟล็ต ทั้งในบันไดเสียงเมเจอร์และไมเนอร์ ไม่เกิน 4 ห้องเพลง

2.3.5 สถาบันดนตรีเคพีเอ็น(KPN)

สถาบันดนตรีเคพีเอ็นใช้หนังสือ “แอคทิวิตี แอนด์ เอียร์ เทรนนิ่ง บ๊อค”(Activity & Ear Training Book) ในการเรียนการสอนสอดทักษะในระดับชั้นต้น ซึ่งเป็นหนังสือฝึกสอดทักษะที่ออกแบบสำหรับเด็กโดยเฉพาะ มีกิจกรรมระบายสีเกี่ยวกับเนื้อหาทางดนตรีที่ได้เรียนในเล่ม Lesson Book และมีกิจกรรมการฝึกฝนการฟัง เพื่อพัฒนาการฟังของนักเรียนให้มีความสามารถในการฟังที่ถูกต้อง ซึ่งประกอบไปด้วยการฟังในเรื่อง ทำนอง จังหวะ และเสียงประสาน โดยเนื้อหาในการสอบของ “แอคทิวิตี แอนด์ เอียร์ เทรนนิ่ง บ๊อค” ได้แบ่งเป็น 2 ระดับคือ

1. แอคทิวิตี แอนด์ เอียร์ เทรนนิ่ง บ๊อค, ระดับ A จะมีการทดสอบการฟัง ในเรื่องเสียงสูง-เสียงต่ำ, เสียงสูงขึ้น – เสียงต่ำลง (แบบฟังแต่ระดับเสียง ไม่ใช่ชื่อตัวโน้ต), เสียงสูงขึ้น – เสียงต่ำลง (แบบใช้ชื่อตัวโน้ต), ฟังโน้ต A B C (ลา ที โด) ใน octave สูง และ octave ต่ำในเปียโน, ฟังระดับเสียงสูงขึ้น-เสียงต่ำลงของโน้ต C D E (โด เร มี), E D C (มี เร โด), A B C (ลา ที โด), C B A (โด ที ลา), และฟังรูปแบบตัวโน้ต(Patterns) ของโน้ต 5 ตัว คือ C D E F G (โด เร มี ฟา ซอล), G F E D C (ซอล ฟา มี เร โด) ทั้งในกุญแจฟา และกุญแจซอล

2. แอคทิวิตี แอนด์ เอียร์ เทรนนิ่ง บ๊อค, ระดับ B จะมีการทดสอบการฟังเรื่องขั้นคู่เสียงคู่ 2nd ถึง คู่ 5th ทั้งแบบสูงขึ้น และแบบต่ำลง และให้ฟังว่าเป็นขั้นคู่เสียงแบบเมโลดิก หรือ ฮาร์โมนิก, ฟังรูปแบบตัวโน้ต 3 ตัว ทั้งแบบ Step และ Skip ว่าเป็นแบบสูงขึ้นหรือต่ำลง, ฟังรูปแบบโน้ต 5 ตัว ใน G Position

2.3.6 การสอบดนตรีไทยของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป จัดการเรียนการสอนเป็นภาคเรียน 1 ภาคเรียน เท่ากับการเรียน 12 ครั้ง(เรียนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง) แบ่งออกเป็น 2 หลักสูตรคือ

- ก. การเรียนแบบมีวุฒิบัตร (Certificate Program)
- ข. การเรียนแบบไม่มีวุฒิบัตร (Non-Certificate Program)
- ก. ระบบการเรียนแบบมีวุฒิบัตร

สถาบันได้จัดหลักสูตรสำหรับการเรียนการสอนไว้โดยเฉพาะในแต่ละเครื่องมือให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์อย่างต่อเนื่องมีการจัดระเบียบวิธีวัด และ ประเมินผลการเรียน ตามระยะเวลาเรียนที่แน่นอน โดยเน้นให้ผู้เรียนเข้าสอบตามช่วงเวลาที่กำหนด ตลอดจนรายวิชาที่กำหนดและนักเรียนต้องสอบผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และจะได้รับวุฒิปัตตามระดับการเรียนที่นักเรียนสอบผ่าน

รายละเอียดการสอบโสตทักษะขั้นต้น(ขั้นต้น1 – ขั้นต้น4)

ขั้นต้น 1

จำแนกความแตกต่างของเสียง

- เสียงซ้ำ
- เสียงเคลื่อนที่แบบขึ้นบันได
- เสียงเคลื่อนที่แบบกระโดด

ขั้นต้น 2

จำแนกความแตกต่างของเสียง

- เสียงซ้ำ
- เสียงเคลื่อนที่แบบขึ้นบันได
- เสียงเคลื่อนที่แบบกระโดด

ขั้นต้น 3

- ฟังและร้องตามเสียงที่ได้ยิน
- ฟังและเกาะตามจังหวะที่ได้ยิน (2 ห้องเพลงไทย)
- ฟังและเล่นตามทำนอง (2 ห้องเพลงไทย)

ขั้นต้น 4

- ฟังและร้องตามเสียงที่ได้ยิน
- ฟังและเกาะตามจังหวะที่ได้ยิน (4 ห้องเพลงไทย)
- ฟังและเล่นตามทำนอง (4 ห้องเพลง)

2.4 แบบฝึก

2.4.1 ความหมายของแบบฝึก

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525 (2525. 2526 : 483) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกหมายถึง แบบตัวอย่าง ปัญหา หรือคำสั่ง ที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543: 190) กล่าวว่า “แบบฝึกหัดเป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทักษะเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่หนังสือเรียนจะมีแบบฝึกหัดอยู่ท้ายบทเรียน แบบฝึกหัดส่วนใหญ่จะจัดทำในรูปของแบบฝึกหัด หรือชุดฝึกซึ่งนักเรียนจะฝึกหัดเรียนด้วยตนเอง และจัดทำเป็นชุดเน้นพัฒนา หรือเสริมทักษะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง”

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2543 : 2) กล่าวว่า แบบฝึกหัด คือสื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่ง ที่ใช้ฝึกทักษะให้กับผู้เรียน หลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่งๆ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้นๆอย่างกว้างขวางมากขึ้น”

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537 : 490) กล่าวถึงความหมายของแบบฝึกปฏิบัติว่าเป็นสิ่งที่นักเรียนต้องใช้ควบคู่ไปกับการเรียน มีลักษณะเป็นแบบฝึกที่ครอบคลุมกิจกรรมที่ผู้เรียนพึงกระทำจะแยกเป็นแต่ละหน่วย หรือรวมเป็นเล่มก็ได้

สราวุธ เฟื่องศรีโคตร (2539 : 16) กล่าวถึงความหมายของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกหมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมสร้างทักษะให้แก่ผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบฝึกหัด ให้นักเรียนได้กระทำกิจกรรมโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้ดีขึ้น

ศศิธร สุทธิแพทย์ อ้างถึง ปรีชา ช้างขวัญยืน และคณะ (2539 : 16) กล่าวถึงความหมายของแบบฝึกปฏิบัติ สรุปได้ว่า แบบฝึกปฏิบัติ คือ หนังสือที่ผู้เรียนใช้ควบคู่ไปกับการเรียน หรืออาจจะใช้เป็นคู่มือสำหรับการศึกษาควบคู่ไปกับสื่ออื่นๆ

อ้อมน้อย เจริญธรรม (2533 : 45) ให้ความหมายแบบฝึกว่า เป็นแบบฝึกที่ช่วยให้การสอนของครู และ การเรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จเมื่อผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกหัดจนเกิดความเข้าใจ

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า แบบฝึก หมายถึง สื่อการสอนชนิดหนึ่งที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการฝึกทักษะให้แก่ผู้เรียน จะมีแบบฝึกหัดเป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกฝนและ กิจกรรมควรมีรูปแบบที่หลากหลายดังนั้นแบบฝึกหัดจึงมีความสำคัญต่อผู้เรียนเป็นอย่างมากในการช่วยเสริมสร้างทักษะให้กับผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้รวดเร็วขึ้น ชัดเจนขึ้น กว้างขวางขึ้น ทำให้การสอนของครูและการเรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.2 ความหมายของการฝึกโสตทักษะ

จุฬารัตน์ มณีวัลย์(2551: 41)ได้ให้ความหมายของการฝึกโสตทักษะว่าหมายถึง การฝึกความสามารถทางการฟังในเรื่องคุณสมบัติของเสียง ทั้งในเรื่องจังหวะ อัตราจังหวะ ทำนอง เสียงประสาน ขึ้นคู่เสียง รูปแบบทางดนตรี สีต้นและลักษณะของเสียง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถทางการฟังและการได้ยินที่ดี และมีพัฒนาการทางด้านทักษะทางดนตรีด้านอื่นๆดีขึ้นด้วย แต่จะเป็นต้องมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ณัชชา โสคติยานุรักษ์ (2543: 64) ได้ให้ความหมายของการฝึกโสตทักษะว่า การฝึกโสตทักษะ หมายถึง การฝึกการฟังของนักดนตรีเพื่อพัฒนาหู ให้มีประสิทธิภาพในการรับรู้รายละเอียด ของเสียง ทั้งทำนอง จังหวะ และเสียงประสาน ความสามารถในการฟังมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับนักดนตรีที่ดี

วัชรินทร์ สายสาระ(2533: 4) ได้ให้ความหมายของการฝึกโสตทักษะไว้ว่า การฝึกโสตทักษะ คือ การกระทำหรือปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้ความรู้สึกรับรู้ทางหู การได้ยินในสิ่งที่สัมผัสได้อย่างดีมากขึ้นกว่าปรกติ การฝึกโสตทักษะทางดนตรี หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ ทางดนตรีที่ทำให้ผู้รับการฝึกได้มีประสบการณ์ในการรับรู้ และความรู้จักคุ้นเคยกับคำสั่งและปัญหาด้วยการฟังและการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อแสดงออกถึงการรับรู้ ความเข้าใจสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

Denis Arnold (1996: 601-602) ได้ให้ความหมายของการฝึกโสตทักษะไว้ว่า การฝึกโสตทักษะเป็นความรู้สึกขั้นสามัญ เป็นการพยายามพัฒนาการสื่อสารระหว่างหูและสมอง ดังนั้นการฝึกโสตทักษะเป็นการฟังอย่างมีสติและใช้ปัญญาในการเข้าถึงในสิ่งที่ได้ยิน

Don Michael Randel (1996: 248) ได้กล่าวถึงความหมายของการฝึกโสตทักษะไว้ว่า การฝึกโสตทักษะ เป็นการฝึกเพื่อพัฒนาการรับรู้ทางดนตรี ซึ่งรวมไปถึงความสามารถทางการจดจำ และบันทึกสิ่งที่ได้ยินไม่ว่าเป็นทำนองดนตรี ขึ้นคู่เสียง การประสานเสียง จังหวะและอัตราจังหวะ ความสามารถในการร้องโดยคุณโน้ต

การฝึกโสตทักษะ จึงมีความหมายในเชิงกว้างทางการเรียนดนตรี เพราะไม่เพียงเฉพาะแต่ฝึกโสตให้มีการรับรู้ทางดนตรีที่ดีขึ้นเท่านั้น แต่ยังต้องใช้สติปัญญาวิเคราะห์สิ่งที่ได้ยินกับหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทางทฤษฎีดนตรีทั้งหมด คุณลักษณะทางดนตรีทั้งหมดจะต้องถูกฝึกฝนรวมเข้าไปในการฝึกโสตทักษะด้วย ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่การเรียนการสอนดนตรีต้องมีกิจกรรมของการฝึกโสตทักษะรวมอยู่ด้วย (ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ <http://fiddleday.igetweb.com/>)

2.4.3 ความสำคัญของการฝึกโสตทักษะ

ดนตรีเป็นศิลปะแขนงหนึ่ง ที่มนุษย์สร้างขึ้นจากเสียง โดยวิธีการเรียบเรียงและรวบรวมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดความไพเราะ งดงามหรือสุนทรีย์ ดังนั้นเสียงดนตรีจึงมีความแตกต่างจากเสียงอื่นๆที่เราได้สัมผัส เพราะผู้สร้างเสียงได้สอดใส่อารมณ์ลงไปเสียงเพื่อให้เสียงมีความรู้สึกทางศิลปะ ดังได้กล่าวแล้วว่าดนตรีเป็นเรื่องของเสียงเป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นหรือจับต้องได้ ดังนั้นการรับรู้เสียงดนตรีจึงอาศัยโสตทักษะเท่านั้น(สุกรี เจริญสุข, 2532: 9 อ้างถึงในวัชรินทร์ สายสาระ, 2533: 2) มนุษย์เราเมื่อเกิดมาในโลกนี้แล้วทุกคนต้องสัมผัสกับดนตรีทั้งสิ้นในทุกๆวัยทุกภาษาทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับผู้ฟังเกิดความเข้าใจในดนตรี อันจะเป็นแนวทางนำไปสู่พัฒนาการทางดนตรีด้านอื่นๆ ทำให้ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตและใช้ดนตรีเป็นสื่อในการถ่ายทอด ทำให้มีชีวิตที่สมบูรณ์ขึ้น ดังนั้น การฝึกพัฒนาโสตทักษะจึงจัดได้ว่าเป็นประสบการณ์ที่จำเป็นและสำคัญ เพื่อนำมาซึ่งการรับรู้ทางดนตรี (วัชรินทร์ สายสาระ, 2533: 3)

ผู้เรียนดนตรีในทุกๆแขนงนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาโสตทักษะ นอกจากพัฒนาเพื่อความเข้าใจดนตรี และความซาบซึ้งในดนตรีแล้ว ยังมีความจำเป็นจะต้องฝึกฝนให้เกิดความสามารถในการจำแนกเสียงอย่างละเอียดลออได้ อันประกอบด้วย บันไดเสียง ทำนอง ขึ้นคู่เสียง จังหวะ คอร์ด จุดพักของทำนอง การเปลี่ยนบันไดเสียง ผู้ที่ผ่านการฝึกโสตทักษะจนสามารถจำระดับเสียงดนตรีได้อย่างแม่นยำ และสามารถแยกเสียงดนตรีที่บรรเลงรวมกันได้ จะช่วยให้การเรียนดนตรีประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี เพราะความรู้ทางดนตรีบางอย่างไม่สามารถอธิบายด้วยคำพูดหรือภาษาให้เข้าใจอย่างแท้จริงได้ ต้องใช้การฟังประกอบและผู้ฟังก็ต้องเป็นผู้ที่มี โสตทักษะในการฟังเสียงเป็นอย่างดี จึงจะเข้าใจ นอกจากนั้น ผู้ที่มีโสตทักษะในการฟังเสียงดนตรีดีจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการฝึกเครื่องดนตรีและการขับร้อง เพราะสามารถ ทราบได้ทันทีเมื่อเสียงที่ปฏิบัติผิดเพี้ยนไป (สมชาย อมะรักษ์, 2529: 115 อ้างถึงในวัชรินทร์ สายสาระ, 2533: 6)

2.4.4 ทฤษฎีการฝึกโสตทักษะทางดนตรีในการเรียนสอนดนตรีของต่างประเทศ

แนวคิด ทฤษฎีการสอนดนตรีที่ทั่วโลกให้การยอมรับ ต่างก็มีวิธีการฝึกโสตทักษะอยู่ด้วยกันทั้งสิ้น แต่มีความแตกต่างกันไปในรายละเอียด วิธีปฏิบัติ กิจกรรมการสอน แต่ทุกแนวคิดต่างมุ่งเน้นให้นักเรียนมีโสตทักษะที่ดี มีความสามารถในการได้ยินภายใน (inner hearing) ซึ่งเป็นความสามารถขั้นสูงของนักดนตรีที่เพียงแต่ตามองเห็นตัวโน้ตดนตรี ก็สามารถได้ยินเสียงของโน้ตนั้นบรรเลงอยู่ภายในสมองอย่างถูกต้องตามระดับเสียง จังหวะ รวมถึงการประสานเสียงต่างๆครบถ้วน ดังนั้นเป้าหมายของวิธีการสอนดนตรีต่าง ๆ จึงมีการวางรากฐานการฝึกโสตทักษะทาง

ดนตรีตั้งแต่เริ่มแรกในการเรียนดนตรี และพัฒนาสูงขึ้นไปตามลำดับ ดังหลักการสอนดนตรีที่จะกล่าวโดยสังเขปต่อไปนี้

ก. การสอนดนตรีของโคดาไล (Kodaly Approach)

โซลตาล โคดาไล (Zoltan Kodaly , 1882-1967) นักการศึกษาดนตรีและผู้ประพันธ์เพลงคนสำคัญของฮังการี มีหลักการสอนดนตรีโดยการจัดลำดับเนื้อหาและกิจกรรมดนตรีให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก โดยมีขั้นตอนจากง่ายไปหายาก เน้นการสอนร้องเพลงเป็นหลัก การร้องเพลงเป็นการใช้เสียงที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติซึ่งเด็กคุ้นเคยอยู่แล้ว ฝึกควบคู่กับการอ่านโน้ตจนสามารถอ่านและเขียนโน้ตดนตรีได้ โคดาไลมีความคิดว่า ดนตรีสำหรับเด็กมีความสำคัญและต้องพัฒนาเช่นเดียวกับภาษา เด็กควรฟังดนตรีก่อนแสดงออกทางการร้องหรือการเล่น และเมื่อเขามีประสบการณ์เพียงพอก็สามารถฝึกการอ่านและเขียนภาษาดนตรีได้ โคดาไลมีวิธีการใช้สัญลักษณ์มือในกิจกรรมการสอน และใช้การอ่านโน้ตด้วยระบบซอล – فا ซึ่งมีขั้นตอนจากง่ายไปหายาก ซึ่งสามารถฝึกสอดแทรกทางดนตรีผู้เรียนได้ทั้งเรื่องจังหวะ ระดับเสียง ทำนอง และการประสานเสียง โดยการร้องเพลงตามแบบฝึกหัดของโคดาไล ซึ่งมีการแบ่งเป็นระดับขั้นต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

ข. การสอนดนตรีของดาลโครซ (Dalcroze Approach)

เอมิล ซาคส์ ดาลโครซ (Emile Jaques Dalcroze , 1865 – 1950) ผู้ประพันธ์เพลงและนักดนตรีศึกษาชาวสวิส ดาลโครซมีหลักการสอนดนตรีโดยใช้การเคลื่อนไหวเพื่อตอบสนองต่อเสียงดนตรี ใช้ชื่อว่า “ ยูริธึมมิก ” (Eurhythmics) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการตั้งใจฟังเสียงอย่างมีสมาธิ และตอบสนองต่อองค์ประกอบของดนตรีง่ายๆ ในเรื่อง จังหวะ ระดับเสียง ความดังเบา ความยาวสั้น นอกจากนั้นดาลโครซยังใช้หลักการสอนโซลเฟจ (Solfege) ซึ่งเป็นการฝึกการอ่านและการฟังเพื่อจดจำระดับเสียงต่างๆบนบรรทัดห้าเส้น รวมถึงกิจกรรมอิมโพรไวเซชัน (Improvisation) ซึ่งเป็นการปฏิบัติกิจกรรมทางดนตรีในทันทีทันใด โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนเอง ซึ่งช่วยส่งเสริมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามพัฒนาการของเด็ก วิธีสอนตามแนวทางของดาลโครซนี้ได้ชี้เด่นชัดว่ามีการให้ความสำคัญของการฝึกสอดแทรกทางด้านต่างๆ เช่น จังหวะ ระดับเสียง ความแตกต่างของเสียง โดยใช้กิจกรรมการสอนยูริธึมมิก การสอนโซลเฟจและการอิมโพรไวเซชัน เป็นสื่อ และมีลำดับขั้นตอนจากง่ายมาหายากตามพัฒนาการของเด็ก

ก. การสอนดนตรีของออร์ฟ (Orff Schulwerk)

คาร์ล ออร์ฟ (Carl Orff, 1895 - 1982) นักประพันธ์เพลงและนักดนตรีศึกษาชาวเยอรมัน ผู้คิดค้นวิธีการสอนดนตรีผ่านสื่อการสอนที่เป็นเครื่องดนตรีขนาดเล็ก แต่หลักการสำคัญไม่ได้อยู่ที่การที่เด็กเล่นดนตรีขนาดเล็กเป็นอย่างเดียว แต่เป็นการจัดกิจกรรมและเนื้อหาที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ออร์ฟมีความเชื่อว่าดนตรีเบื้องต้นสำหรับเด็กนั้นควรเป็นดนตรีที่สามารถแสดงออกได้โดยง่าย การสอนของเขารวมเอาดนตรี การเคลื่อนไหว และการพูดเข้าด้วยกัน ในการปฏิบัติเขาได้เน้นเรื่องจังหวะในการฝึกเบื้องต้น และกิจกรรมสร้างสรรค์อิสระโดยเป็นการร้องเพลง การเคลื่อนไหว การเล่นเครื่องดนตรีขนาดเล็กที่มีระดับเสียงต่างๆ ซึ่งเด็กจะได้เรียนรู้จังหวะ ระดับเสียง การอ่านโน้ต การประสานเสียง รูปแบบบทเพลง สีสันเสียง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสัญลักษณ์ดนตรีไปพร้อมๆ กัน ซึ่งเป็นการฝึกโสตทักษะทางดนตรีด้านต่าง ๆ ด้วยการฟัง การร้อง และการบรรเลงเครื่องดนตรีโดยตรง

ง. การสอนดนตรีของซูซูกิ (Suzuki Method)

ชินอิจิ ซูซูกิ (Shinichi Suzuki, 1898 – 1998) นักการศึกษาและครูไวโอลินชาวญี่ปุ่น เป็นเวลากว่า 50 ปีมาแล้วที่ซูซูกิพบความจริงเกี่ยวกับการเรียนภาษาแม่ของเด็กทั่วโลกและได้นำมาพัฒนาให้เข้ากับการเรียนดนตรี ซูซูกิสังเกตว่าเด็กสามารถพูดภาษาของตนเองได้ก่อนที่จะเรียนการอ่านและการเขียน เป็นเพราะการฟังและการเลียนแบบนั่นเอง ดังนั้นการฟังดนตรีต้นฉบับ การเลียนแบบครูและการทำซ้ำบ่อย ๆ เด็กย่อมสามารถบรรเลงเครื่องดนตรีได้อย่างดี ซูซูกิได้คัดเลือกบทเพลงในระดับต่าง ๆ ตามความยากง่าย วิธีการเรียนของซูซูกิ เด็กเรียนรู้สาระดนตรี และการปฏิบัติดนตรีมากกว่าเทคนิคต่าง ๆ การคัดเลือกบทเพลงในแบบฝึกหัดของซูซูกิได้นำเสนออย่างเป็นขั้นตอนและมีกระบวนการพัฒนา โดยต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ มาตรฐานของบทเพลงฝึกมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนดนตรีขั้นสูงขึ้น แม้ซูซูกิจะไม่ได้เน้นการฝึกโสตทักษะในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับวิธีของโคดาไล ออร์ฟ และคาลโครซ แต่เมื่อพิจารณาถึงวิธีการของเขาแล้วจะพบว่าการเน้นขั้นตอนของการฟังเป็นพื้นฐานแรก จากนั้นจึงเป็นขั้นตอนของการปฏิบัติเครื่องดนตรี ซึ่งนับว่าเป็นการฝึกโสตทักษะและนำมาปฏิบัติบนเครื่องดนตรีโดยตรง และสามารถประเมินผลได้จากการเล่นเครื่องดนตรีนั่นเอง

2.4.5 วิธีการฝึกโสตทักษะด้านต่าง ๆ ที่พบในทฤษฎีการสอนดนตรีของต่างประเทศ

จากการศึกษาปรัชญา วิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนของทฤษฎีการสอนดนตรีของนักดนตรีศึกษาที่สำคัญทั้ง 4 วิธี อันได้แก่การสอนดนตรีของโคดาไล (Kodaly Approach)

การสอนดนตรีของดาลโครซ (Dalcroze Approach) การสอนดนตรีของออร์ฟ (Orff Schulwerk) และการสอนดนตรีของซูซูกิ (Suzuki Method) สามารถสรุปวิธีการฝึกสอดทักษะตามหัวข้อต่างๆ ได้ดังนี้

ก. การฝึกสอดทักษะทางจังหวะ (Rhythm)

วิธีการสอนดนตรีของนักดนตรีศึกษาที่สำคัญล้วนมีการฝึกสอดทักษะเกี่ยวกับจังหวะเป็นพื้นฐานสำคัญทั้งสิ้น ดังเช่น วิธีการสอนดนตรีของโคดาโย มีการนำเสนอสัญลักษณ์เกี่ยวกับจังหวะทางดนตรีที่ไม่ใช่เป็นตัวโน้ตดนตรีมาตรฐาน แต่เป็นสัญลักษณ์ง่าย ๆ ให้เด็กสามารถอ่านและปฏิบัติตามได้ และมีการนำเสนออย่างเป็นขั้นเป็นตอน วิธีการสอนดนตรีของดาลโครซ มีการเน้นเรื่องจังหวะโดยใช้วิธีการที่เรียกว่ายูริทึมมิก (Eurhythmics) ซึ่งเป็นการแสดงออกทางร่างกายในการตอบสนองต่อจังหวะ วิธีการสอนดนตรีของออร์ฟ ก็มีการสอนเรื่องจังหวะเช่นกันโดยเน้นการฝึกเครื่องดนตรีของออร์ฟ ซึ่งสังเกตได้ว่าเป็นเครื่องเคาะได้แก่ ระนาด และเครื่องประกอบจังหวะอื่น ๆ ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กอย่างมาก ส่วนวิธีการสอนดนตรีของซูซูกิ แม้จะดูเหมือนว่าเป็นการปฏิบัติในเครื่องดนตรีจริง เช่น เครื่องสายต่าง ๆ และเปียโน แต่ซูซูกิก็มีการใช้จังหวะในรูปแบบกระสวนจังหวะ (Rhythmic Pattern) เพื่อให้เด็กสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ง่ายขึ้น และสามารถจดจำเพลงฝึกหัดได้ง่ายขึ้นด้วย

ข. การฝึกสอดทักษะเกี่ยวกับระดับเสียง (Pitch)

การสอนเรื่องระดับเสียงเป็นพื้นฐานแรกที่สำคัญในการเรียนดนตรีเช่นเดียวกับเรื่องของจังหวะ ซึ่งนักดนตรีศึกษาพยายามคิดหาวิธีการสอนเรื่องระดับเสียงให้เด็กสามารถเข้าใจได้ง่ายที่สุด ดังที่วิธีการสอนดนตรีของโคดาโยได้คิดค้นสัญลักษณ์มือแทนเสียงต่างๆ โดยการดัดแปลงจากสัญลักษณ์มือของเคอร์เวน (John Curven, 1816-1880) นักดนตรีศึกษาชาวอังกฤษ ซึ่งเด็กย่อมเข้าใจได้ดีกว่าการใช้บรรทัดห้าเส้นในการเรียน ซึ่งสัญลักษณ์มือจะแสดงความสูง-ต่ำของระดับเสียงได้ชัดเจนดีมาก สำหรับวิธีการสอนของดาลโครซ การสอนเรื่องระดับเสียงจะใช้ระบบโซลเฟจ (Solfege) เริ่มต้นจากโน้ตระบบซอลฟาจาย ๆ ที่บันทึกไว้บนบรรทัดเดียว และเพิ่มความซับซ้อนขึ้นไป โดยเริ่มจากบันไดเสียงเมเจอร์ ใช้คีย์ซีจากโน้ตตัวโดก่อน วิธีการสอนดนตรีของออร์ฟ ใช้วิธีการฝึกเรื่องระดับเสียงโดยการใช้เครื่องดนตรีของออร์ฟเป็นสื่อ ซึ่งมีระดับเสียงตั้งแต่โซปราโนไปจนถึงเบส นอกจากนั้นยังใช้สัญญาณมือช่วยในการอ่านโน้ตด้วย โดยเริ่มจากการฝึกบันไดเสียงเพนทาโทนิค (Pentatonic Scale) ในเบื้องต้น ส่วนวิธีการสอนของซูซูกิ ไม่ได้เน้นการอ่านโน้ตเช่นเดียวกับวิธีที่กล่าวมาข้างต้น แต่ใช้วิธีการเลียนแบบเสียงด้วยการฟังและเล่นเครื่องดนตรีให้มีระดับเสียงเดียวกับที่ครูเล่นหรือที่ได้ยินจากเทปเพลงต้นฉบับซูซูกิเน้นเรื่องของการฟังเป็นอย่างมาก

โดยให้ผู้ปกครองเปิดเทปให้เด็กฟังซ้ำ ๆ บ่อย ๆ จนหูเด็กสามารถจดจำระดับเสียงที่ถูกต้องได้ และเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างไม่เพี้ยน

ก. การฝึกโสตทักษะเกี่ยวกับทำนอง (Melody)

วิธีการสอนเรื่องทำนองเพลงจากในทฤษฎีการสอนดนตรีต่าง ๆ มีมากมาย ทำนองเป็นความรู้ที่ต่อเนื่องจากเรื่องจังหวะและระดับเสียง วิธีการของโคดาขมีการสอนเรื่องทำนองอย่างชัดเจน เห็นได้จากแบบฝึกหัดของโคดาข ทุกแบบฝึกหัดล้วนเป็นทำนองเพลงสั้น ๆ ทั้งสิ้น โดยใช้วิธีการร้องเพลงเป็นหลัก มีการคำนึงถึงช่วงกว้างของเสียงในการร้อง ใช้โน้ตเริ่มเพียงไม่กี่ตัวและเพิ่มขึ้นตามลำดับ โคดาขให้ความสำคัญ กับการใช้ทำนองเพลงพื้นเมือง มาเป็นแบบฝึกหัดด้วย วิธีการสอนของดาลโครซ ก็ฝึกเรื่องทำนองด้วยวิธีการของโซลเฟจ (Solfege) เช่นเดียวกับการฝึกเรื่องระดับเสียง แต่ก็มีวิธีการอื่นในการฝึกทำนองแฝงอยู่ด้วย เช่น การเคลื่อนไหวตามทำนองเพลง การปฏิบัติอย่างอิสระต่อการตอบสนองทำนอง หรือการร้องเพลงโต้ตอบกันอย่างอิสระ ซึ่งนับเป็นจุดเด่นของวิธีการนี้ วิธีการของออร์ฟ มีการใช้เครื่องดนตรีในการปฏิบัติเรื่องทำนองเพลงผ่านทางเครื่องดนตรีออร์ฟ ซึ่งมีระดับเสียงต่าง ๆ ครบถ้วน และเริ่มจากง่ายไปหายาก เป็นที่น่าสนใจว่าวิธีการทั้ง 3 ที่กล่าวมานี้ ต่างเริ่มด้วยการฝึกทำนองเพลงที่อยู่ในบันไดเสียงเพนทาโทนิค (Pentatonic Scale) ก่อนทั้งสิ้นและตามมด้วยบันไดเสียงเมเจอร์ (Major Scale) และบันไดเสียงอื่นๆ ส่วนวิธีการที่แตกต่างจากข้างต้นคือ วิธีการสอนดนตรีของชูชุกิ ใช้บทเพลงในตำราชูชุกิโดยตรง และไม่ได้เน้นการอ่านโน้ตในการฝึกครั้งแรก แต่วิธีการชูชุกิเน้นการจำบทเพลงการฟัง การเลียนแบบ และการฝึกหัดซ้ำ ๆ บ่อย ๆ ซึ่งเด็กต้องเลียนแบบครูผู้สอนทั้งท่าทางและเสียง การฝึกเป็นเพลงจะช่วยให้เด็กเข้าใจเรื่องประโยคเพลงได้ดี

2.4.6 การสอนโสตทักษะแบบฟังและเลียนแบบตามครู

การเลียนแบบตามครูเป็นการสอนแบบห้องเพลงต่อห้องเพลง โดยครูต้องรักษาจังหวะให้เกิดขึ้นสม่ำเสมอซึ่งกิจกรรมนี้ทำให้ผู้เรียนต้องมีสมาธิในการจดจำ และปฏิบัติตามให้ถูกต้อง ฝึกความคิดสร้างสรรค์ การให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมนี้บ่อยๆจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกลงในใจ จังหวะ เป็นการรับรู้ทางดนตรีแบบมีคุณค่าเชิงคุณภาพ(วัชรินทร์ สายสาระ, 2533: 15)

Rosalie Rebello Pratt และ Meg Peterson(1981) กล่าวว่า การเลียนแบบครูทำให้เด็กตั้งใจฟังที่ครูสอนเพื่อจะทำซ้ำได้เหมือนกับสิ่งที่ครูสอนโดยตอบสนองออกมาทางร่างกาย เช่น การปรบมือตาม หรือเล่นเครื่องดนตรีตามครู ในหนังสือดนตรีศึกษาหลายเล่มได้รวบรวมเทคนิคการสอนการเลียนแบบครูไว้ โดยกล่าวถึงการเลียนแบบว่า ทำให้เด็กได้รู้รูปแบบของจังหวะที่หลากหลาย ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นที่นิยมมากในการช่วยพัฒนาทางด้านโสตทักษะของเด็กให้ดีขึ้น โดย

ในห้องเรียนครูต้องเป็นคนที่มิไหวพริบในการถ่ายทอดข้อมูลให้นักเรียนได้เข้าใจอย่างชัดเจน และเป็นตัวช่วยให้เด็กที่อ่อนด้านโสตทักษะมองเห็นภาพได้อย่างชัดเจน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัฐวัฒน์ โหมยติดยั่งยืน (2552) ได้วิจัยเกี่ยวกับการเรียบเรียงบทเพลงสมัยนิยมสำหรับกีตาร์คลาสสิกระดับชั้นกลาง มีจุดมุ่งหมายเพื่อเรียบเรียงเพลงไทยสมัยนิยมสำหรับการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกระดับชั้นกลาง สร้างแรงจูงใจและแก้ไขปัญหาการเรียนของนักเรียนกีตาร์ที่ต้องเล่นแต่เพลงคลาสสิก และสร้างสื่อการสอนประเภทบทเพลง สำหรับกีตาร์คลาสสิก โดยผลการวิจัยพบว่า บทเพลงไทยสมัยนิยมที่นำมาเรียบเรียงสำหรับกีตาร์คลาสสิกทั้ง 10 เพลง ได้ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านกีตาร์คลาสสิก และเมื่อนำไปทดลองใช้สอนโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านกีตาร์คลาสสิก ปรากฏว่า เด็กนักเรียนมีความพึงพอใจในบทเพลงที่ผ่านการเรียบเรียงแล้ว เพราะทำนองเพลงที่คุ้นหูมากกว่าบทเพลงต่างประเทศที่อยู่ในแบบเรียน ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเล่นกีตาร์คลาสสิกมากขึ้น

เมธิ อภินันท์ธรรม (2552) ทำการวิจัยเรื่องการเรียบเรียงเพลงพระราชนิพนธ์สำหรับวงกีตาร์คลาสสิกระดับชั้นต้นและชั้นกลาง มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนวิชากีตาร์คลาสสิกระดับชั้นต้นและชั้นกลางในประเทศไทย โดยผลการวิจัยพบว่า บทเพลงพระราชนิพนธ์ที่ผ่านการเรียบเรียงตามแนวทางกีตาร์คลาสสิกระดับชั้นต้นและชั้นกลางได้ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านกีตาร์คลาสสิกว่าสามารถใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนวิชากีตาร์คลาสสิกเพื่อพัฒนาทักษะในการเรียนได้ และทำให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินการแสดงความสามารถต่อหน้าสาธารณชนได้มากขึ้น

สรายุทธ์ อัมโร (2543) ทำการวิจัยเรื่องการเรียบเรียงเพลงไทยของศิลปินตามแนวกีตาร์คลาสสิก มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพัฒนาการของกีตาร์คลาสสิกในสังคมไทย และการเรียบเรียงเพลงไทยสำหรับการบรรเลงด้วยกีตาร์คลาสสิก โดยผลของการวิจัยพบว่าเทคนิคการเรียบเรียงของศิลปินทั้ง 7 ท่าน แบ่งเป็นขั้นตอนตามหลักการที่ถนัดของแต่ละท่าน โดยมีพื้นฐานตามหลักทฤษฎีดนตรีตะวันตก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “แบบฝึกสโตนัทกะสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ระดับชั้นต้น โครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล” มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบฝึกสโตนัทกะสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็นลำดับต่างๆดังนี้

3.1 ศึกษาเนื้อหาของการสอบสโตนัทกะของสถาบันดนตรีในประเทศและต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษาขอบเขตเนื้อหาของการสอบสโตนัทกะ ในระดับชั้นต้น จากสถาบันดนตรีต่างๆซึ่งจะศึกษาขอบเขตและรายละเอียดในส่วนต่างๆ และสรุปผล เพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบฝึกสโตนัทกะสำหรับดนตรีไทย โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาการสอบสโตนัทกะของสถาบันดนตรีต่างๆ ดังนี้

3.1.1 การสอบสโตนัทกะของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

3.1.2 การสอบสโตนัทกะของสถาบันดนตรีสยามกลการ

3.1.3 การสอบสโตนัทกะของสถาบันดนตรีออสเตรเลีย มิวสิก เอ็กแซมมิเนชัน

(Australian Music Examinations Board)

3.1.4 การสอบสโตนัทกะของสถาบันดนตรี Royal(Associated Board Of The Royal Schools Of Music)

3.1.5 การสอบสโตนัทกะของสถาบันดนตรี Trinity Guildhall

3.1.6 การสอบสโตนัทกะของสถาบันดนตรี KPN

จากเนื้อหาการสอบสโตนัทกะระดับชั้นต้นของสถาบันดนตรีต่างๆดังกล่าวสรุปเนื้อหาของ การสอบสโตนัทกะได้คือ

1. ฟังและเคาะตามกระสวนจังหวะที่ได้ยิน กำหนด Time Signature 2/4, 4/4 , 6/8 ,9/8 ตามลำดับ
2. ฟังและสามารถบอกถึง Time Signature ได้
3. ประมวลตามกระสวนจังหวะที่กำหนดให้ ไม่เกิน 4 ห้องเพลง
4. ฟังและสามารถแยกแยะเสียงสูงขึ้น เสียงต่ำลง และร้องขึ้นคู่เสียงที่กำหนดให้

5. ฟังและร้องตามทำนองที่ได้ยิน ไม่เกิน 4 ห้องเพลง โดยเริ่มจากบันไดเสียง major และเพิ่มความซับซ้อนขึ้นไป
6. ร้องทำนองเสียงต่างๆที่กำหนดให้ โดยเริ่มจากบันไดเสียง Major และเพิ่มความซับซ้อนขึ้นไป
7. ฟังและเล่นตามคอร์ดที่ได้ยิน
8. ฟังและเล่นตามทำนองที่ได้ยิน โดยบอกโน้ตตัวแรก ความยาวไม่เกิน 4 ห้องเพลง

3.2 ศึกษาแนวคิดในการฝึกโสตทักษะ ของโซลตาล โคดาย (Zoltan Kodaly), ดาลโครซ (Dalcroze Approach), ออร์ฟ (Orff Schulwerk)และซูซูกิ (Suzuki Method)

การสร้างแบบฝึกโสตทักษะในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดในการฝึกโสตทักษะจากหลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีที่มีชื่อเสียงจากต่างประเทศ ได้แก่ การสอนโสตทักษะของโซลตาล โคดาย (Zoltan Kodaly), ดาลโครซ (Dalcroze Approach), ออร์ฟ (Orff Schulwerk) และซูซูกิ (Suzuki Method) โดยรวบรวมจาก ตำรา การอบรมสัมมนา สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เนื้อหาต้องมีการจัดลำดับโดยมีขั้นตอนจากง่ายไปยาก และแบ่งเป็นระดับขั้นต่างๆ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน
2. ทำบทฝึกเป็นทำนองเพลงสั้นๆ
3. มีการแยกกระสวนจังหวะ(Rhythmic Pattern) และทำนอง(Melody)
4. ใช้การบรรเลงเครื่องดนตรีหรือเครื่องจังหวะโดยตรงเป็นสื่อการสอน
5. เน้นการสอนเรื่องกระสวนจังหวะก่อนสอนทำนอง
6. ฝึกการฟังและการเลียนแบบครูโดยการทำซ้ำบ่อยๆ

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 สร้างแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) เพื่อตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยากง่ายของแบบฝึก

3.3.2 สร้างแบบประเมินคุณภาพของแบบฝึกโสตทักษะ ประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็นแบบปลายเปิด แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกโสตทักษะสำหรับชมในภาพรวม แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกโสตทักษะสำหรับชมในแต่ละระดับ และแบบประเมินความถูกต้องของ

แบบฝึกท่วงทำนอง โดยสร้างขึ้นในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) (โกวิทช์ ประมวล พฤษัย และสมศักดิ์ สันธุระเวชชัย, 2523: 182-185) แบ่งเป็น 5 อันดับคือ

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	1	คะแนน

ตัวอย่างหัวข้อการประเมินคุณภาพแบบฝึกสอดแทรกในภาพรวม ดังเช่น

1. เนื้อหาของแบบฝึกมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น
2. แบบฝึกหัดช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. แบบฝึกสามารถพัฒนาความรู้ของผู้เรียนด้านสอดแทรกได้
4. การจัดรูปแบบของแบบฝึกสะดวกต่อการนำไปใช้
5. แบบฝึกสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง

ตัวอย่างหัวข้อการประเมินคุณภาพแบบฝึกสอดแทรกในแต่ละหน่วย ดังเช่น

1. ทำนองเพลงถูกต้อง
2. แบบฝึกส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีขั้นตอน
3. เป็นสื่อที่เหมาะสมในการเรียนการสอนในระดับชั้นต้น
4. แบบฝึกมีความสอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนการสอน

3.4 การดำเนินการวิจัย

3.4.1 นำบทเพลงสอบจิมระดับชั้นต้น ของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 15 เพลง วิเคราะห์ระดับความยาก-ง่าย ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับง่าย ระดับปานกลาง ระดับยาก กำหนดความยาวของแบบฝึก 2 ห้อง เพลงไทย และสร้างแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยแบบฝึกข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 0.6 (เกณฑ์ปกติมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5) เป็นแบบฝึกที่มีระดับความยากง่ายถูกต้อง (สุมาลี จันทร์ชลอ, 2542: 162)

3.4.2 นำแบบวิเคราะห์ที่สร้างขึ้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทย 5 ท่าน ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของแบบฝึก โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ การวิเคราะห์ระดับความ

ยากง่ายถูกต้อง +1 คะแนน ไม่แน่ใจว่าการวิเคราะห์ระดับความยากง่ายถูกต้อง 0 คะแนน การวิเคราะห์ระดับความยากง่ายไม่ถูกต้อง -1 คะแนน

ก. คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีไทย ชุดการตรวจสอบการวิเคราะห์เพลง

- เป็นอาจารย์สอนดนตรีไทยที่เป็นที่ยอมรับในประเทศไทย
- มีประสบการณ์การแสดงหรือการสอนวิชาดนตรีไทยไม่ต่ำกว่า 10 ปี ในสถาบันดนตรีต่างๆ

- เคยทำการวิเคราะห์เพลงไทย

ข. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ชุดการตรวจสอบการวิเคราะห์เพลง

1. อาจารย์พินิจ ฉายสุวรรณ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เดชน์ คงอิม
3. อาจารย์อัมฤช สาศริก
4. อาจารย์นิติธร หิรัญหาญกล้า
5. อาจารย์บุญชู รอดประสิทธิ์

3.4.3 ผลการตรวจสอบคะแนนค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) วิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของจังหวะค่าดัชนีความสอดคล้องที่ระดับ 1.00 วิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของทำนอง ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ระดับ 1.00 สามารถสรุปได้ว่าเป็นแบบฝึกที่มีระดับความยากง่ายถูกต้อง

3.4.4 นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทย ได้เสนอแนะให้แบบฝึกมีการบันทึกโน้ตแบบไทย และการบันทึกโน้ตแบบสากล

3.4.5 นำแบบฝึกสอดทักษะสำหรับพิมพ์ที่ได้แก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทย เสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ แก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ

3.4.6 สร้างแบบฝึกสอดทักษะ และแบบประเมินคุณภาพแบบฝึกสอดทักษะ

3.4.7 นำแบบฝึกสอดทักษะสำหรับพิมพ์ที่สร้างขึ้น ให้ครูผู้สอนภาควิชาดนตรีไทยของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก รวม 15 ท่าน ประเมินคุณภาพของแบบฝึก โดยกำหนดคุณสมบัติของครูผู้สอนภาควิชาดนตรีไทยและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก ดังนี้ 1) เป็นอาจารย์ภาควิชาดนตรีไทยในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไปวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล สาขาซิคอนสแควร์ และสาขาสยามพารากอน 2) มีประสบการณ์การสอนวิชาพิมพ์ ไม่ต่ำกว่า 5 ปีในสถาบันดนตรีต่างๆ

หลักการประเมินแบบฝึกโสตทักษะ

3.1 ด้านภาพรวมของแบบฝึก

- เนื้อหาของแบบฝึกมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น
- เนื้อหาถูกต้องชัดเจน
- การจัดลำดับเนื้อหาของแบบฝึกมีความเหมาะสม
- แบบฝึกหัดมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร
- แบบฝึกหัดช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
- แบบฝึกสามารถพัฒนาความรู้ของผู้เรียนด้านโสตทักษะได้
- แบบฝึกสามารถพัฒนาทักษะการปฏิบัติได้
- แบบฝึกช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการฟังได้
- แบบฝึกช่วยให้ครูผู้สอนสะดวกในการสอนมากขึ้น
- ภาษาที่ใช้ในแบบฝึกมีความชัดเจน
- การจัดรูปแบบของแบบฝึกสะดวกต่อการนำไปใช้
- แบบฝึกสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการเรียนการสอน
- ครูผู้สอนและผู้เรียนได้ประโยชน์จากการนำแบบฝึกไปใช้

1.2 ด้านเนื้อหาของแบบฝึก

- บทเพลงมีความเหมาะสมในการใช้สร้างแบบฝึก
- ทำนองเพลงถูกต้อง
- จังหวะเพลงถูกต้อง
- ทำนองและจังหวะมีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
- การจัดเรียงแบบฝึกมีความเหมาะสม
- มีการเรียงลำดับขั้นการเรียนรู้เหมาะสม จากง่ายไปหายาก
- แบบฝึกส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีขั้นตอน
- แบบฝึกมีความเหมาะสมกับระดับง่าย/ปานกลาง/ยาก
- เครื่องหมายสัญลักษณ์ทางดนตรี มีความเหมาะสมกับระดับ

ความรู้ของผู้เรียน

1.3 ด้านการเรียนการสอน

- เป็นสื่อที่เหมาะสมในการเรียนการสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

- แบบฝึกมีความสอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนการสอนของทาง
โครงการฯ

3.4.8 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

3.4.9 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อรวบรวมปัญหา ข้อบกพร่องของแบบฝึก
รวมทั้งข้อเสนอแนะจากอาจารย์ภาควิชาดนตรีไทยของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และผู้เชี่ยวชาญทั้ง 15 ท่าน

3.4.10 ปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องของแบบฝึกสอดทักษะ ที่ได้จากอาจารย์ภาควิชา
ดนตรีไทยของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไปวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
และ ผู้เชี่ยวชาญภายนอก

3.4.11 จัดพิมพ์แบบฝึกสอดทักษะฉบับสมบูรณ์ พร้อมทั้งใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน
สอดทักษะ สำหรับจิม ระดับชั้นต้นต่อไป

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.5.1 การประเมิน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้อง ของข้อคำถามกับ
วัตถุประสงค์ในการวิจัยหรือลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการวัด แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนน กำหนด
เกณฑ์ให้คะแนนดังนี้ (กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล, 2544: 75)

ให้คะแนน +1 หมายถึง ข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย
และเหมาะสมที่จะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ให้คะแนน -1 หมายถึง ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย และ
ไม่เหมาะสมที่จะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จากผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญนำมาหาความเที่ยงตรง โดยนำคะแนนแต่ละข้อ
คำถามแทนค่าในสูตร ดังนี้

สูตรการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์ในการพิจารณาคือ

- ถ้าค่าเฉลี่ย IOC มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.6 แสดงว่าข้อคำถามนั้น วัดหรือเป็นตัวแทนของวัตถุประสงค์การวิจัยหรือพฤติกรรมที่ต้องการวัด
- ถ้าค่าเฉลี่ย IOC มีค่าต่ำกว่า 0.6 แสดงว่าข้อคำถามนั้น ไม่วัดหรือไม่เป็นตัวแทนของวัตถุประสงค์การวิจัยหรือพฤติกรรมที่ต้องการวัด (สุมาลี จันทร์ชล, 2542: 162)

3.5.2 การประเมินประสิทธิภาพแบบฟีกโซดทักษะสำหรับชม ระดับชั้นต้น โดยครูผู้สอนดนตรีไทยของโครงการฯ และผู้เชี่ยวชาญนอก ใช้สถิติการหาค่าเฉลี่ย การหาร้อยละ การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สูตรการหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยการประเมินประสิทธิภาพแบบฟีก

$\sum x$ แทน ผลรวมคะแนน

N แทน จำนวนครูผู้สอนดนตรีไทยและผู้เชี่ยวชาญนอก

ค่าเฉลี่ย

ความหมาย

4.50 – 5.00

เหมาะสมมากที่สุด

3.50 – 4.49

เหมาะสม

2.50 – 3.49

ไม่แน่ใจ

1.50 – 2.49

ไม่เหมาะสม

0.00 – 1.49

ไม่เหมาะสมมากที่สุด

(ยุทธ ไกยวรรณ, 2545: 244)

เกณฑ์ในการพิจารณาคือ

- กำหนดค่าเฉลี่ยข้อที่ผ่านไม่ต่ำกว่า 3.50 ในระดับเหมาะสม

สูตรการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{(n-1)}}$$

เมื่อ

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนน

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

n แทน จำนวนครูผู้สอนคนไทยและผู้เชี่ยวชาญภายนอก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกโสตทักษะสำหรับจิม ระดับชั้นต้น โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยให้อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกจำนวน 15 คนประเมินประสิทธิภาพของแบบฝึกโสตทักษะ โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินประสิทธิภาพของแบบฝึกโสตทักษะสำหรับจิม โดยใช้การประเมินแบบประมาณค่า 5 ระดับ จากเหมาะสมมากที่สุด ไปจนถึงไม่เหมาะสมมากที่สุด และสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ถึงความเหมาะสมและข้อเสนอแนะในการสร้างแบบฝึก โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการประเมินประสิทธิภาพของแบบฝึกโสตทักษะสำหรับจิม ระดับชั้นต้น
โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
 - 1.1 ผลคะแนนจากการประเมินคุณภาพแบบฝึกในภาพรวม
 - 1.2 ผลคะแนนจากการประเมินคุณภาพแบบฝึกในแต่ละหน่วย
 - 1.3 ผลคะแนนจากการประเมินระดับความยาก-ง่าย รายข้อ
2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการสร้างแบบฝึกโสตทักษะ

4.1 ผลการประเมินประสิทธิภาพของแบบฝึกโสตทักษะสำหรับจิม ระดับชั้นต้น โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

การประเมินประสิทธิภาพแบบฝึกโสตทักษะได้ใช้เครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึก โดยแบบฝึกที่ประเมินนั้นจะวัดจากองค์ประกอบของเนื้อหาแบบฝึกทั้ง 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับจิม ระดับชั้นต้น (ภาพรวม)

ส่วนที่ 2 แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับจิม ระดับชั้นต้นแต่ละหน่วยประกอบด้วย

หน่วยที่ 1 แบบฝึกโสตทักษะในระดับง่าย

หน่วยที่ 2 แบบฝึกโสตทักษะในระดับปานกลาง

หน่วยที่ 3 แบบฝึกโสตทักษะในระดับยาก

เกณฑ์ในการพิจารณาคือ

- กำหนดค่าเฉลี่ยข้อที่ผ่านไม่ต่ำกว่า 3.50

ส่วนที่ 3 แบบประเมินความเหมาะสมในระดับความยาก-ง่าย ในแต่ละข้อของแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับชม ระดับชั้นต้น

เกณฑ์ในการพิจารณาคือ

- ในแต่ละข้ออาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกทั้ง 15 คน ต้องเห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คน หรือ ร้อยละ 67

4.1.1 ผลคะแนนจากการประเมินคุณภาพแบบฝึกโสตทักษะในด้านภาพรวมของแบบฝึก กำหนดค่าเฉลี่ยข้อที่ผ่านไม่ต่ำกว่า 3.50 สามารถสรุปดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงผลคะแนนรวมจากการประเมินคุณภาพแบบฝึกโสตทักษะในภาพรวม

เกณฑ์การประเมิน	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)
1. เนื้อหาของแบบฝึกมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	3.73	0.34
2. เนื้อหาถูกต้องชัดเจน	3.73	0.34
3. การจัดลำดับเนื้อหาของแบบฝึกมีความเหมาะสม	3.53	0.39
4. แบบฝึกหัดมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร	3.80	0.32
5. แบบฝึกหัดช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.93	0.28
6. แบบฝึกสามารถพัฒนาความรู้ของผู้เรียนด้านโสตทักษะได้	3.93	0.28
7. แบบฝึกสามารถพัฒนาทักษะการปฏิบัติได้	4.0	0.27

เกณฑ์การประเมิน	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)
8. แบบฝึกช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการฟังได้	4.06	0.25
9. แบบฝึกช่วยให้ครูผู้สอนสะดวกในการสอนมากขึ้น	4.06	0.25
10. ภาษาที่ใช้ในแบบฝึกมีความชัดเจน	3.93	0.28
11. การจัดรูปแบบของแบบฝึกสะดวกต่อการนำไปใช้	3.80	0.32
12. แบบฝึกสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการเรียนการสอน	3.87	0.30
13. ครูผู้สอนและผู้เรียนได้ประโยชน์จากการนำแบบฝึกไปใช้	4.0	0.27
รวม	3.87	0.30

N = 15

จากตารางที่ 1 การประเมินทั้งหมด 12 ข้อ พบว่าในหัวข้อแบบฝึกช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการฟังได้ และแบบฝึกช่วยให้ครูผู้สอนสะดวกในการสอนมากขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.06 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.25) ในหัวข้อแบบฝึกสามารถพัฒนาทักษะการปฏิบัติได้ และครูผู้สอนและผู้เรียนได้ประโยชน์จากการนำแบบฝึกไปใช้ มีคะแนนเฉลี่ย 4.0 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.27) ในหัวข้อแบบฝึกหัดช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน แบบฝึกสามารถพัฒนาความรู้ของผู้เรียนด้านโสตทักษะได้ และภาษาที่ใช้ในแบบฝึกมีความชัดเจน มีคะแนนเฉลี่ย 3.93 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.28) ในหัวข้อแบบฝึกสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการเรียนการสอน มีคะแนนเฉลี่ย 3.87 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.30) ในหัวข้อแบบฝึกหัดมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร และการจัดรูปแบบของแบบฝึกสะดวกต่อการนำไปใช้ มีคะแนนเฉลี่ย 3.80 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.32) ในหัวข้อเนื้อหาของแบบฝึกมีความง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น และเนื้อหาถูกต้องชัดเจน มีคะแนนเฉลี่ย 3.73 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.34) และในหัวข้อการจัดลำดับเนื้อหาของแบบฝึกมีความเหมาะสม มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.53 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.39) สามารถสรุปว่าการประเมินภาพรวมของแบบฝึกโสตทักษะผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

4.1.2 ผลคะแนนจากการประเมินคุณภาพแบบฝึกหัดทักษะในแต่ละหน่วย กำหนดค่าเฉลี่ยข้อที่ผ่านไม่ต่ำกว่า 3.50 ในระดับเหมาะสม สามารถสรุปดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงผลคะแนนรวมจากการประเมินคุณภาพแบบฝึกหัดทักษะ ระดับง่าย ปานกลาง และยาก

ข้อ	เกณฑ์การประเมิน	ระดับง่าย		ระดับปานกลาง		ระดับยาก	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1.	บทเพลงมีความเหมาะสมในการใช้สร้างแบบฝึก	3.67	0.35	3.73	0.34	3.86	0.30
2.	ทำนองเพลงถูกต้อง	4.20	0.21	4.07	0.25	4.07	0.25
3.	จังหวะเพลงถูกต้อง	4.26	0.20	4.07	0.25	4.13	0.23
4.	ทำนองและจังหวะมีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน	3.73	0.34	4.0	0.27	3.80	0.32
5.	การจัดเรียงแบบฝึกมีความเหมาะสม	3.60	0.37	3.60	0.37	3.67	0.35
6.	มีการเรียงลำดับขั้นการเรียนรู้เหมาะสมจากง่ายไปหายาก	3.73	0.34	3.60	0.37	3.73	0.34
7.	แบบฝึกส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีขั้นตอน	3.67	0.35	3.73	0.34	4.0	0.27
8.	แบบฝึกมีความเหมาะสมกับระดับง่าย/ปานกลาง/ยาก	3.80	0.32	3.73	0.34	3.93	0.28
9.	เครื่องหมายสัญลักษณ์ทางดนตรีมีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน	4.06	0.25	4.0	0.27	4.07	0.25
10.	เป็นสื่อที่เหมาะสมในการเรียนการสอนจิมระดับชั้นต้น	4.0	0.27	4.07	0.25	4.07	0.25
11.	แบบฝึกสามารถพัฒนาทางด้าน ทักษะของนักเรียนได้	4.07	0.25	4.07	0.25	4.07	0.25
12.	แบบฝึกมีความสอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนการสอนของทางโครงการฯ	4.0	0.27	4.07	0.25	4.07	0.25

N = 15

การประเมินในระดับง่ายทั้งหมด 12 ข้อจากตารางที่ 2 พบว่าในหัวข้อจังหวะเพลง ถูกต้อง มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.26 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.20) ในหัวข้อทำนองเพลงถูกต้อง มีคะแนนเฉลี่ย 4.20 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.21) ในหัวข้อเครื่องหมายสัญลักษณ์ทางดนตรีมีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน และแบบฝึกสามารถพัฒนาทางด้าน โสตทักษะของนักเรียนได้ มีคะแนนเฉลี่ย 4.07 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.25) ในหัวข้อเป็นสื่อที่เหมาะสมในการเรียนการสอน จังหวะระดับขั้นต้น และแบบฝึกมีความสอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนการสอนของทางโครงการฯ มีคะแนนเฉลี่ย 4.0 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.27) ในหัวข้อแบบฝึกมีความเหมาะสมกับระดับง่าย มีคะแนนเฉลี่ย 3.80 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.32) ในหัวข้อทำนองและจังหวะมีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน มีการเรียงลำดับขั้นการเรียนรู้เหมาะสมจากง่ายไปหายาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.73 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.34) ในหัวข้อบทเพลงมีความเหมาะสมในการใช้สร้างแบบฝึก และแบบฝึกส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีขั้นตอน มีคะแนนเฉลี่ย 3.67 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.35) และในหัวข้อการจัดเรียงแบบฝึกมีความเหมาะสม มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.60 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.37) สามารถสรุปว่าการประเมินแบบฝึกโสตทักษะ ในระดับง่าย ผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

การประเมินในระดับปานกลางทั้งหมด 12 ข้อจากตารางที่ 2 พบว่าในหัวข้อทำนองเพลงถูกต้อง จังหวะเพลงถูกต้อง เป็นสื่อที่เหมาะสมในการเรียนการสอน จังหวะระดับขั้นต้น แบบฝึกสามารถพัฒนาทางด้าน โสตทักษะของนักเรียนได้ และแบบฝึกมีความสอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนการสอนของทางโครงการฯ มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.07 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.25) ในหัวข้อทำนองและจังหวะมีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน เครื่องหมายสัญลักษณ์ทางดนตรีมีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน มีคะแนนเฉลี่ย 4.0 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.27) ในหัวข้อบทเพลงมีความเหมาะสมในการใช้สร้างแบบฝึก แบบฝึกส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีขั้นตอน และแบบฝึกมีความเหมาะสมกับระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 3.73 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.34) ในหัวข้อการจัดเรียงแบบฝึกมีความเหมาะสม มีการเรียงลำดับขั้นการเรียนรู้เหมาะสมจากง่ายไปหายาก มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.60 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.37) สามารถสรุปว่าการประเมินแบบฝึกโสตทักษะในระดับปานกลางผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

การประเมินในระดับยากทั้งหมด 12 ข้อจากตารางที่ 2 พบว่าในหัวข้อจังหวะเพลง ถูกต้อง มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.13 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.23) ในหัวข้อทำนองเพลงถูกต้อง เครื่องหมายสัญลักษณ์ทางดนตรีมีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน เป็นสื่อที่เหมาะสมในการเรียนการสอน จังหวะระดับขั้นต้น แบบฝึกสามารถพัฒนาทางด้าน โสตทักษะของนักเรียนได้ และแบบฝึกมีความสอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนการสอนของทางโครงการฯ มีคะแนนเฉลี่ย 4.07 (ส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.25) ในหัวข้อแบบฝึกส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีขั้นตอน มีคะแนนเฉลี่ย 4.0 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.27) ในหัวข้อแบบฝึกมีความเหมาะสมกับระดับยาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.93 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.28) ในหัวข้อบทเพลงมีความเหมาะสมในการใช้สร้างแบบฝึก มีคะแนนเฉลี่ย 3.86 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.30) ในหัวข้อทำนองและจังหวะมีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน มีคะแนนเฉลี่ย 3.80 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.32) ในหัวข้อมีการเรียงลำดับขั้นการเรียนรู้เหมาะสมจากง่ายไปหายาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.73 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.34) และในหัวข้อการจัดเรียงแบบฝึกมีความเหมาะสม มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.67 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.35) สามารถสรุปได้ว่าการประเมินแบบฝึกโสตทักษะในระดับยากผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

4.1.3 การประเมินความเหมาะสมในระดับความยาก-ง่าย รายข้อ สามารถสรุปผลการประเมินได้ดังนี้

1. กระสวนจังหวะระดับง่าย ทั้งหมด 4 ข้อ เกณฑ์ในการพิจารณาคือ ในแบบฝึกแต่ละข้อ อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก ทั้ง 15 คน ต้องเห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คน แบบฝึกในข้อนั้นจึงจะผ่านการประเมิน

เห็นด้วยทั้งหมด 14 คน จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 ข้อ 2 และ ข้อ 4

เห็นด้วยทั้งหมด 12 คน จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3

จากผลการประเมินกระสวนจังหวะระดับง่าย พบว่าอาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก เห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คน โดยทุกข้อผ่านในระดับ 12 คนหรือร้อยละ 80 ดังนั้นสรุปว่าแบบฝึกในกระสวนจังหวะระดับง่ายผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

2. กระสวนจังหวะระดับปานกลาง ทั้งหมด 5 ข้อ เกณฑ์ในการพิจารณาคือ ในแบบฝึกแต่ละข้อ อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก ทั้ง 15 คน ต้องเห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คน แบบฝึกในข้อนั้นจึงจะผ่านการประเมิน

เห็นด้วยทั้งหมด 14 คน จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 4 และ ข้อ 5

เห็นด้วยทั้งหมด 12 คน จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3

จากผลการประเมินกระสวนจังหวะระดับปานกลาง พบว่าอาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก เห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คน โดยทุกข้อผ่านใน

ระดับ 12 คนหรือร้อยละ 80 ดังนั้นสรุปว่าแบบฝึกในกระสวนจังหวะระดับง่ายผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

3. กระสวนจังหวะระดับยาก ทั้งหมด 12 ข้อ เกณฑ์ในการพิจารณาคือ ในแบบฝึกแต่ละข้อ อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกทั้ง 15 คน ต้องเห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คน แบบฝึกในข้อนั้นจึงจะผ่านการประเมิน

เห็นด้วยทั้งหมด 14 คน จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 9 และข้อ 10

เห็นด้วยทั้งหมด 13 คน จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3 ข้อ 8 และข้อ 12

เห็นด้วยทั้งหมด 12 คน จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4 ข้อ 5 และข้อ 11

จากผลการประเมินกระสวนจังหวะระดับยาก พบว่าอาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก เห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คน โดยทุกข้อผ่านในระดับ 12 คนหรือร้อยละ 80 ดังนั้นสรุปว่าแบบฝึกในกระสวนจังหวะระดับง่ายผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

4. ทำนองระดับง่าย ทั้งหมด 17 ข้อ เกณฑ์ในการพิจารณาคือ ในแบบฝึกแต่ละข้อ อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกทั้ง 15 คน ต้องเห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คน แบบฝึกในข้อนั้นจึงจะผ่านการประเมิน

เห็นด้วยทั้งหมด 14 คน จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 11 ข้อ 12 ข้อ 14 และข้อ 16

เห็นด้วยทั้งหมด 13 คน จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 5 ข้อ 10 ข้อ 13 และข้อ 17

เห็นด้วยทั้งหมด 12 คน จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4 ข้อ 6 และข้อ 15

จากผลการประเมินทำนองระดับง่าย พบว่าอาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก เห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คน โดยทุกข้อผ่านในระดับ 12 คนหรือร้อยละ 80 ดังนั้นสรุปว่าแบบฝึกในกระสวนจังหวะระดับง่ายผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

5. ทำนองระดับปานกลาง ทั้งหมด 55 ข้อ เกณฑ์ในการพิจารณาคือ ในแบบฝึกแต่ละข้อ อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกทั้ง 15 คน ต้องเห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คน แบบฝึกในข้อนั้นจึงจะผ่านการประเมิน

เห็นด้วยทั้งหมด 14 คน จำนวน 43 ข้อ ได้แก่ ข้อ1 ข้อ2 ข้อ3 ข้อ4 ข้อ6 ข้อ7 ข้อ8 ข้อ9 ข้อ10 ข้อ12 ข้อ13 ข้อ15 ข้อ17 ข้อ18 ข้อ19 ข้อ21 ข้อ22 ข้อ23 ข้อ25 ข้อ26 ข้อ28 ข้อ29 ข้อ31 ข้อ32 ข้อ33 ข้อ34 ข้อ35 ข้อ36 ข้อ37 ข้อ38 ข้อ39 ข้อ42 ข้อ43 ข้อ44 ข้อ45 ข้อ46 ข้อ49 ข้อ50 ข้อ51 ข้อ52 ข้อ53 ข้อ54 และข้อ55

เห็นด้วยทั้งหมด 13 คน จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ11 ข้อ14 ข้อ16 ข้อ27 ข้อ30 ข้อ40 ข้อ41 ข้อ47 และข้อ48

เห็นด้วยทั้งหมด 12 คนจำนวน 1 ข้อได้แก่ ข้อ20

เห็นด้วยทั้งหมด 11 คน จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ5 และข้อ24

จากผลการประเมินทำนองระดับปานกลาง พบว่าอาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก เห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คน โดยทุกข้อผ่านในระดับ 12 คน หรือร้อยละ80 ดังนั้นสรุปว่าแบบฝึกในกระสวนจึงหะระดับง่ายผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

6. ทำนองระดับยาก ทั้งหมด 56 ข้อ เกณฑ์ในการพิจารณาคือ ในแบบฝึกแต่ละข้อ อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกทั้ง 15 คน ต้องเห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คน แบบฝึกในข้อนั้นจึงจะผ่านการประเมิน

เห็นด้วยทั้งหมด 14 คน จำนวน 47 ข้อ ได้แก่ ข้อ1 ข้อ2 ข้อ4 ข้อ5 ข้อ6 ข้อ7 ข้อ8 ข้อ9 ข้อ10 ข้อ11 ข้อ13 ข้อ14 ข้อ15 ข้อ16 ข้อ21 ข้อ22 ข้อ24 ข้อ25 ข้อ26 ข้อ27 ข้อ28 ข้อ29 ข้อ30 ข้อ31 ข้อ32 ข้อ33 ข้อ34 ข้อ35 ข้อ36 ข้อ37 ข้อ38 ข้อ39 ข้อ41 ข้อ42 ข้อ43 ข้อ44 ข้อ46 ข้อ47 ข้อ48 ข้อ49 ข้อ50 ข้อ51 ข้อ53 ข้อ54 ข้อ55 และข้อ56

เห็นด้วยทั้งหมด 13 คน จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ12 ข้อ17 ข้อ18 ข้อ20 ข้อ23 ข้อ40 ข้อ45 และข้อ52

เห็นด้วยทั้งหมด 12 คนจำนวน 1 ข้อได้แก่ ข้อ3

จากผลการประเมินทำนองระดับยาก พบว่าอาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก เห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คน โดยทุกข้อผ่านในระดับ 12 คนหรือ ร้อยละ80 ดังนั้นสรุปว่าแบบฝึกในกระสวนจึงหะระดับง่ายผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

4.2 ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก สรุปได้ดังต่อไปนี้

ข้อดี

1. อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกส่วนใหญ่เห็นด้วยและชอบในการจัดทำแบบฝึกสัปดาห์ขึ้น โดยให้ความคิดเห็นว่า “เป็นก้าวแรกในการสร้างมาตรฐานของชมให้ชัดเจนขึ้น สามารถใช้ในการเรียนการสอนและเป็นประโยชน์กับวงการดนตรีไทยเป็นอย่างมาก” “การคิดจัดทำแบบฝึกสำหรับฝึกการฟังเป็นสิ่งดี ทั้งเรื่องของจังหวะและทำนอง และจัดทำให้เอื้อกับหลักสูตรเฉพาะก็ดี”
2. ในด้านความชัดเจนของเนื้อหา มีความคิดเห็นว่ “มีการจัดทำเป็นระเบียบ ระบบดี”
3. ในด้านการจัดลำดับเนื้อหาของแบบฝึกส่วนใหญ่เห็นด้วยในการสอนกระสวนจังหวะก่อนสอนทำนอง โดยให้ความคิดเห็นว่า “เป็นข้อดีที่มีการจัดลำดับโดยสอนกระสวนจังหวะก่อนทำนอง”
4. ในด้านการแบ่งระดับความยาก-ง่าย ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ “แบบฝึกมีกลุ่มสีต่างๆครบถ้วน แบ่งความยาก-ง่ายเหมาะสมดี” “เนื้อหา การจัดลำดับ ความถูกต้องเหมาะสมดี” “ในระดับง่ายมีความเหมาะสมดีแล้ว” “ในระดับปานกลางมีความเหมาะสมดีแล้ว” “ในระดับยากมีความเหมาะสมดีแล้ว”

ข้อเสนอแนะ

1. ในด้านกลุ่มเสียงมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเสียง ฟา ในระดับง่าย “อยากให้เพิ่มเสียงฟา เพราะเพลงในระดับง่าย(เพลงนาคราช)ก็มีเสียง ฟา อยู่ด้วย”
2. ส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องของการแจกแจงมือ ซึ่งบางข้อของแบบฝึกแจกแจงมือไม่ถูก หรือบางข้อมีความซับซ้อนและยากเกินไปสำหรับระดับชั้นต้น
3. ในระดับยากมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มแบบฝึกที่มีความยาว 4 ห้องเพลง “น่าจะเพิ่มทำนองให้มีความยาวมากขึ้น เพื่อยกระดับความยากมากขึ้น” “ระดับยากควรเพิ่มห้องและตัวโน้ตอีกในแต่ละบท”
4. ในด้านการจัดรูปแบบของแบบฝึก ให้ข้อเสนอแนะว่ “ควรระวังในการจัดเรียงข้อ เพราะบางข้อความยาก-ง่ายสลับกัน” “บางข้อความยาก-ง่ายสลับกัน เช่น ข้อ3 กับ ข้อ4 ข้อ8 กับ ข้อ9 ข้อ10”

5. ในด้านคำชี้แจง มีข้อเสนอแนะในการเพิ่มคำชี้แจงให้ครูผู้สอน “ควรเพิ่มการทำความเข้าใจในคำแนะนำครูให้มากขึ้น เพื่อครูที่นำแบบฝึกไปใช้จะได้แนวทางที่ชัดเจนยิ่งขึ้น” “ควรเพิ่มคำชี้แจงครูให้ละเอียดมากขึ้นกว่านี้”

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องแบบฝึกโสตทักษะสำหรับจิม ระดับชั้นต้น โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยครอบคลุมเนื้อหา ดังต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อสร้างแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับจิม ระดับชั้นต้น โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

5.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.2.1. กำหนดจุดมุ่งหมาย ของแบบฝึกให้สอดคล้องกับการสอบโสตทักษะของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยทำการศึกษาค้นคว้าจากคู่มือการสอบโสตทักษะของสถาบันดนตรีต่างๆ และแนวทางการฝึกโสตทักษะของโซลตาล โคดาย (Zoltan Kodaly), ดาลโครซ (Dalcroze Approach), ออร์ฟ (Orff Schulwerk) และซูซูกิ (Suzuki Method)

5.2.2. สร้างแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) เพื่อตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยากง่ายของแบบฝึก

5.2.3. สร้างแบบประเมินคุณภาพของแบบฝึกโสตทักษะ ประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็นแบบปลายเปิด แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกโสตทักษะสำหรับจิมในภาพรวม แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกโสตทักษะสำหรับจิมในแต่ละระดับ และแบบประเมินความถูกต้องของแบบฝึกรายข้อ โดยสร้างขึ้นในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) (โกวิทย์ ประวาลพุกษ์ และสมศักดิ์ สันธุระเวช, 2523: 182-185) แบ่งเป็น 5 อันดับคือ

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน

ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	1	คะแนน

5.3 การดำเนินการวิจัย

5.3.1 นำบทเพลงสอบจิมระดับชั้นต้น ของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 15 เพลง วิเคราะห์ระดับความยาก-ง่าย ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับง่าย ระดับปานกลาง ระดับยาก กำหนดความยาวของแบบฝึก 2 ห้อง เพลงไทย และสร้างแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยแบบฝึกข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 0.6 (เกณฑ์ปกติมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5) เป็นแบบฝึกที่มีระดับความยากง่ายถูกต้อง (สุมาลี จันทรชลอ, 2542: 162)

5.3.2 นำแบบวิเคราะห์ที่สร้างขึ้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทย 5 ท่าน ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของแบบฝึก โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ การวิเคราะห์ระดับความยากง่ายถูกต้อง +1 คะแนน ไม่แน่ใจว่าการวิเคราะห์ระดับความยากง่ายถูกต้อง 0 คะแนน การวิเคราะห์ระดับความยากง่ายไม่ถูกต้อง -1 คะแนน

5.3.3 ผลการตรวจสอบคะแนนค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) วิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของจังหวะค่าดัชนีความสอดคล้องที่ระดับ 1.00 วิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของทำนอง ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ระดับ 1.00 สามารถสรุปได้ว่าเป็นแบบฝึกที่มีระดับความยากง่ายถูกต้อง

5.3.4 นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทย ได้เสนอแนะให้แบบฝึกมีการบันทึกโน้ตแบบไทย และการบันทึกโน้ตแบบสากล

5.3.5 นำแบบฝึกสอดทักษะสำหรับจิมที่ได้แก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทย เสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยดนตรีฯ แก่ไข และให้ข้อเสนอแนะ

5.3.6 สร้างแบบฝึกสอดทักษะ และแบบประเมินคุณภาพแบบฝึกสอดทักษะ

5.3.7 นำแบบฝึกสอดทักษะสำหรับจิมที่สร้างขึ้น ให้ครูผู้สอนภาควิชาดนตรีไทยของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก รวม 15 ท่าน ประเมินคุณภาพของแบบฝึก โดยกำหนดคุณสมบัติของครูผู้สอนภาควิชาดนตรีไทยและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก ดังนี้ 1) เป็นอาจารย์ภาควิชาดนตรีไทยในโครงการศึกษา

ดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไปวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล สาขาซีกอนสแควร์ และสาขาสยามพารากอน 2) มีประสบการณ์การสอนวิชาจิม ไม่ต่ำกว่า 5 ปีในสถาบันดนตรีต่างๆ

5.3.8 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

5.3.9 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อรวบรวมปัญหา ข้อบกพร่องของแบบฝึก รวมทั้งข้อเสนอแนะจากอาจารย์ภาควิชาดนตรีไทยของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และผู้เชี่ยวชาญทั้ง 15 ท่าน

5.3.10 ปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องของแบบฝึกโสตทักษะ ที่ได้จากอาจารย์ภาควิชาดนตรีไทยของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไปวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และ ผู้เชี่ยวชาญภายนอก

5.3.11 จัดพิมพ์แบบฝึกโสตทักษะฉบับสมบูรณ์ พร้อมทั้งใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน โสตทักษะ สำหรับจิม ระดับชั้นต้นต่อไป

5.4 สรุปผลการวิจัยจากการประเมินแบบประมาณค่า 5 ระดับ

กำหนดค่าเฉลี่ยข้อที่ผ่านไม่ต่ำกว่า 3.50 ในระดับเหมาะสม

5.4.1 ค่าเฉลี่ยของการประเมินแบบฝึกในภาพรวมพบว่ามีคะแนนตั้งแต่ 3.53 - 4.06 สามารถสรุปว่าผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

5.4.2 ค่าเฉลี่ยของการประเมินแบบฝึกในระดับง่ายพบว่ามีคะแนนตั้งแต่ 3.60 - 4.26 สามารถสรุปว่าผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

5.4.3 ค่าเฉลี่ยของการประเมินแบบฝึกในระดับปานกลางพบว่ามีคะแนนตั้งแต่ 3.60 - 4.07 สามารถสรุปว่าผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

5.4.4 ค่าเฉลี่ยของการประเมินแบบฝึกในระดับยากพบว่ามีคะแนนตั้งแต่ 3.67 - 4.13 สามารถสรุปว่าผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

5.5 สรุปผลการวิจัยแบบประเมินความเหมาะสม รายข้อ ของแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับจิม ระดับชั้นต้น

เกณฑ์ในการพิจารณา คือ ในแบบฝึกแต่ละข้อ อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกทั้ง 15 คน ต้องเห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คน หรือร้อยละ 67

5.5.1 กระสวนจังหวัดระดับง่าย พบว่าอาจารย์ประจำภาควิชาคณิตศาสตร์ไทยของทางโครงการ และผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก เห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คนจากทั้งหมด 15 คน สามารถสรุปว่าแบบฝึกในกระสวนจังหวัดระดับง่ายผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

5.5.2 กระสวนจังหวัดระดับปานกลาง พบว่าอาจารย์ประจำภาควิชาคณิตศาสตร์ไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก เห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คนจากทั้งหมด 15 คน สามารถสรุปว่าแบบฝึกในกระสวนจังหวัดระดับปานกลางผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

5.5.3 กระสวนจังหวัดระดับยาก พบว่าอาจารย์ประจำภาควิชาคณิตศาสตร์ไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก เห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คนจากทั้งหมด 15 คน สามารถสรุปว่าแบบฝึกในกระสวนจังหวัดระดับยากผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

5.5.4 ทำนองระดับง่าย พบว่าอาจารย์ประจำภาควิชาคณิตศาสตร์ไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก เห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คนจากทั้งหมด 15 คน สามารถสรุปว่าแบบฝึกในทำนองระดับง่ายผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

5.5.5 ทำนองระดับปานกลาง พบว่าอาจารย์ประจำภาควิชาคณิตศาสตร์ไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก เห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คนจากทั้งหมด 15 คน สามารถสรุปว่าแบบฝึกในทำนองระดับปานกลางผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

5.5.6 ทำนองระดับยาก พบว่าอาจารย์ประจำภาควิชาคณิตศาสตร์ไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก เห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คนจากทั้งหมด 15 คน สามารถสรุปว่าแบบฝึกในทำนองระดับยากผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

5.6 อภิปรายผล

5.6.1 ในการสร้างแบบฝึกสอดทักษะสำหรับชม ระดับชั้นต้น ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมเอกสารทางวิชาการ เกี่ยวกับการสอบสอดทักษะของสถาบันดนตรีที่มีชื่อเสียง และ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการฝึกสอดทักษะจากนักดนตรีศึกษาที่มีชื่อเสียงดังเช่น โซลตาล โคคาย, ดาลโครซ, ออร์ฟ ทำให้แบบฝึกมีมาตรฐานเทียบเท่าแบบฝึกสอดทักษะของดนตรีตะวันตก จึงทำให้แบบฝึกสอดทักษะสำหรับชม มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

5.6.2 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ระดับความยากง่าย โดยแบ่งเป็น ระดับง่าย ระดับปานกลาง ระดับยาก จากนั้นนำชุดการวิเคราะห์ระดับความยากง่ายไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในระดับความยากง่าย และนำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิกลับมา

ปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปเรียบเรียงเป็นแบบฝึกโสตทักษะ จึงทำให้ผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

5.6.3 แบบสอบถามความคิดเห็นแบบปลายเปิดจากอาจารย์ภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการฯ และผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยและชอบในการจัดทำแบบฝึกโสตทักษะขึ้น เนื่องจาก ในการสร้างแบบฝึกโสตทักษะสำหรับจิมนระดับชั้นต้น ผู้วิจัยได้เรียงลำดับความยากง่าย จัดทำแบบฝึกอย่างเป็นระบบ สะดวกต่อการนำไปใช้ สามารถเลือกใช้แบบฝึกได้ตามระดับชั้นการเรียนรู้ของนักเรียน จึงทำให้อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการฯ และผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกประเมินว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตรการสอนของทางโครงการฯ และสามารถใช้ได้จริงในการเรียนการสอนโสตทักษะ

5.7 ข้อเสนอแนะ

5.7.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

แบบฝึกโสตทักษะสำหรับจิมน ในงานวิจัยเล่มนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนโสตทักษะ สำหรับจิมน ในระดับชั้นต้น องค์ประกอบของเนื้อหาทางดนตรีที่ใช้ในการสร้างแบบฝึกจะอยู่ในหลักสูตรการเรียนการสอนจิมนในระดับชั้นต้น ของ โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลเท่านั้น โดยครูผู้สอนที่จะนำแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับจิมนเล่มนี้ไปใช้จะมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจทางด้านโสตทักษะ รวมทั้งมีความเข้าใจในการเล่นและเทคนิคต่างๆของจิมนเป็นอย่างดี
2. การนำแบบฝึกไปใช้ ครูผู้สอนควรศึกษาทำความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการใช้แบบฝึกโสตทักษะสำหรับจิมน ให้เข้าใจในทุกขั้นตอน
3. ในการเรียนการสอนควรใช้เครื่องดนตรีที่มีคุณภาพมาตรฐานจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่ต้องการใช้ในการเรียนการสอน ให้พร้อม เพื่อสะดวก ในการใช้ และ ไม่เสียเวลา และจัดสภาพแวดล้อมในห้องให้เหมาะสมแก่การสอนโสตทักษะ ไม่ควรมีเสียงรบกวน
4. การเลือกแบบฝึกเพื่อนำมาสอนควรคำนึงถึงพื้นฐานทางด้านการฟังและระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน และควรเริ่มจากแบบฝึกที่ง่ายและค่อยๆยากขึ้นตามลำดับ

5.7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. ควรสนับสนุนให้มีการสร้างแบบฝึกโสตทักษะสำหรับจิม ในระดับชั้นกลาง และชั้นสูงเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนาการเรียนการสอนโสตทักษะสำหรับจิม
2. ควรสนับสนุนให้มีการสร้างแบบฝึกโสตทักษะสำหรับเครื่องดนตรีไทยอื่นๆ ของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน
3. ควรมีการสร้างแบบฝึกโสตทักษะสำหรับจิม โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา เช่น วิดีทัศน์ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้สอน
4. ควรมีการสร้างชุดแบบฝึกโสตทักษะสำหรับเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อให้ผู้เรียนสามารถฝึกโสตทักษะได้ด้วยตัวเอง นอกเหนือจากชั่วโมงเรียน

แบบฝึกโสตทักษะ สำหรับขิม ระดับชั้นต้น โครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

AURAL TRAINING EXERCISE FOR BEGINNING THAI DULCIMER [KHIM] STUDENTS
AT THE MUSIC CAMPUS FOR GENERAL PUBLIC, COLLEGE OF MUSIC MAHIDOL
UNIVERSITY.

มนวิภา ชันขาว 5137772 MSMS/M

ศศ.ม.(ดนตรี)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : สำราญ เกิดผล, ศิลปินแห่งชาติ., โกวิท ชันศิริ, Ph.D.,
อรรณพ บรรจงศิลป์, กศ.ม.,

บทสรุปแบบสมบูรณ์

ในปัจจุบันการเรียนวิชาดนตรีไทยได้ถูกบรรจุเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ การเรียนดนตรีในระบบโรงเรียนนั้นไม่ได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจัง ผู้ปกครองจึงให้ความสนใจที่จะส่งบุตรหลานมาเรียนพิเศษวิชาดนตรีกับโรงเรียนดนตรีเอกชนเพิ่มขึ้น

โครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไปวิทยาลัยดุริยางคศิลป์มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นสถาบันอีกแห่งหนึ่งที่เปิดสอนดนตรีให้กับบุคคลทั่วไปภายใต้การดำเนินงานของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่จัดตั้งขึ้นมาโดยเน้นการพัฒนาทางด้านดนตรีของนักเรียนเป็นหลัก เพื่อประโยชน์ในการนำวิชาดนตรีไปพัฒนาคุณภาพชีวิต วิชาขิม เป็นวิชาหนึ่งที่เปิดสอนในโครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์มหาวิทยาลัยมหิดล และ เป็นวิชาที่มีผู้นิยมเรียนมากที่สุดในสาขาวิชาดนตรีไทย โดยทางโครงการฯแบ่งการเรียนการสอนออกเป็น 2 หลักสูตร คือ การเรียนแบบมีวุฒิบัตร (Certificate Program) และการเรียนแบบไม่มีวุฒิบัตร (Non-Certificate Program) ซึ่งในระบบการเรียนแบบมีวุฒิบัตร ทางโครงการฯได้จัดระเบียบวิธีวัดและประเมินผล การเรียน โดยให้เข้าสอบตามช่วงเวลาที่กำหนด ในการสอบของสาขาวิชาขิมนอกจากมีการสอบภาคปฏิบัติดนตรีแล้ว ยังมีการทดสอบโสตทักษะ โดยกำหนดให้สอบการฟัง และเคาะจังหวะตาม

กระสวนจังหวะแบบสั้น (2 ห้องเพลงไทย) การแยกแยะเสียงสูงเสียงต่ำ และการฟังและเล่นตามทำนองเพลงแบบสั้น (2 ห้องเพลงไทย)

จากการสอบโสตทักษะดังกล่าวนี้พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในการสอบฟัง เล่นตามไม่ได้ ฟังไม่รู้เรื่อง หาทำนองไม่เจอ เนื่องจากในการสอนไม่มีการฝึกด้านโสตทักษะอย่างสม่ำเสมอ ส่วนใหญ่จะฝึกตอนใกล้สอบ เมื่อไม่ได้รับการฝึกอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งยังไม่มีแบบฝึกที่มีรูปแบบชัดเจนและไม่มีเนื้อหาที่จัดทำเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้นักเรียนทำคะแนนในการสอบโสตทักษะได้น้อย

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบฝึกเพื่อใช้ในการฝึกโสตทักษะสำหรับผู้เรียนขิมในระดับชั้นต้น โดยผู้วิจัยศึกษาแนวคิดในการจัดทำแบบฝึกโสตทักษะ จาก โซลตาล โคดา (Zoltan Kodaly), ดาลโครซ (Dalcroze Approach), ออร์ฟ (Orff Schulwerk) และ ซูซูกิ (Suzuki Method)

จากแนวคิดของโซลตาล โคดา (Zoltan Kodaly), ดาลโครซ (Dalcroze Approach), ออร์ฟ (Orff Schulwerk) และ ซูซูกิ (Suzuki Method) ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบฝึกโสตทักษะ โดยการจัดลำดับเนื้อหาและกิจกรรมดนตรีให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก คัดเลือกจังหวะและทำนองจากบทเพลงที่อยู่ในหลักสูตรดนตรีไทย จำนวน 15 เพลงมาวิเคราะห์ความยากง่าย ตามลักษณะของดนตรีไทย โดยกำหนดให้สอนกระสวนจังหวะก่อนที่จะสอนทำนอง แล้วจึงมาปฏิบัติบนเครื่องดนตรี โดยเรียงลำดับจากกลอนเพลงที่ง่ายไปหากลอนเพลงที่ยาก กำหนดความยาว 2 ห้องเพลง และจัดให้นักเรียนได้ฝึกและเรียนรู้ในทุกชั่วโมงเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับขิม ระดับชั้นต้น โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แบบฝึกโสตทักษะ สำหรับหลักสูตรขิม โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกโสตทักษะสำหรับเครื่องมืออื่นต่อไป

ขอบเขตของงานวิจัย

1. แบบฝึกโสตทักษะนี้ใช้สำหรับฝึกผู้เรียนขิมเพื่อการสอบขิมในระดับชั้นต้น ของโครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลเท่านั้น
2. เนื้อหาแบบฝึกโสตทักษะ อยู่ในขอบเขตของหลักสูตรการสอบขิมระดับชั้นต้น 1-ชั้นต้น 4 โครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เท่านั้น
3. เนื้อหาในแบบฝึกที่ได้ อยู่ในขอบเขตของเพลงสอบขิม 15 เพลงในระดับชั้นต้น 1-ชั้นต้น 4 ของโครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เท่านั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. งานวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับผู้เรียนขิม ระดับชั้นต้น โครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลเท่านั้น
2. เนื้อหาแบบฝึกโสตทักษะ อยู่ในขอบเขตของหลักสูตรขิม ระดับชั้นต้น โครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลเท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

แบบฝึกโสตทักษะ หมายถึง แบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นเพื่อให้ให้นักเรียนฝึกทักษะการฟัง โดยมีครูเป็นผู้สอน เป็นแบบฝึกเรียงลำดับจากง่ายไปยาก

ทักษะการฟัง หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเสียงสูง ต่ำ แยกแยะการฟัง ประโยคเพลง โดยใช้เครื่องดนตรีขิม และเคาะจังหวะตามเพลงได้

ระดับชั้นต้น หมายถึง หลักสูตรเบื้องต้นของภาควิชาดนตรีไทย ประกอบด้วย 4 ระดับ คือ ชั้นต้น 1 ชั้นต้น 2 ชั้นต้น 3 ชั้นต้น 4 ของโครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วิชาขิม หมายถึง การเรียนขิมซึ่งเป็นวิชาหนึ่งของสาขาวิชาดนตรีไทย โครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเนื้อหาของการสอบโสตทักษะของสถาบันดนตรีในประเทศและต่างประเทศ

- 1.1 การสอบโสตทักษะของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

1.2 การสอบไล่ทักษะของสถาบันดนตรีสยามกลการ

1.3 การสอบไล่ทักษะของสถาบันดนตรีออสเตรเลีย มิวสิก เอ็กแซมมิเนชัน

(Australian Music Examinations Board)

1.4 การสอบไล่ทักษะของสถาบันดนตรี Royal (Associated Board Of The Royal Schools Of Music)

1.5 การสอบไล่ทักษะของสถาบันดนตรี Trinity Guildhall

1.6 การสอบไล่ทักษะของสถาบันดนตรี KPN

2. ศึกษาแนวคิดในการฝึกไล่ทักษะ ของโซลตาล โคดา (Zoltan Kodaly), ดาลโครซ (Dalcroze Approach), ออร์ฟ (Orff Schulwerk) และซูซูกิ (Suzuki Method)

การสร้างแบบฝึกไล่ทักษะในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดในการฝึกไล่ทักษะจากหลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีที่มีชื่อเสียงจากต่างประเทศ ได้แก่ การสอนไล่ทักษะของโซลตาล โคดา (Zoltan Kodaly), ดาลโครซ (Dalcroze Approach), ออร์ฟ (Orff Schulwerk) และซูซูกิ (Suzuki Method)

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 สร้างแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) เพื่อตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยากง่ายของแบบฝึก

3.1 สร้างแบบประเมินคุณภาพของแบบฝึกไล่ทักษะ ประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็นแบบปลายเปิด แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกไล่ทักษะสำหรับชมในภาพรวม แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกไล่ทักษะสำหรับชมในแต่ละระดับ และแบบประเมินความถูกต้องของแบบฝึกเรียงข้อ โดยสร้างขึ้นในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) (โกวิท ประวาลพฤษย์ และสมศักดิ์ สินธุระเวชชัย, 2523: 182-185) แบ่งเป็น 5 อันดับคือ

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	1	คะแนน

4.การดำเนินการวิจัย

4.1 นำบทเพลงสอบจิมระดับชั้นต้น ของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 15 เพลง วิเคราะห์ระดับความยาก-ง่าย ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับง่าย ระดับปานกลาง ระดับยาก กำหนดความยาวของแบบฝึก 2 ห้อง เพลงไทย และสร้างแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยแบบฝึกข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 0.6 (เกณฑ์ปกติมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5) เป็นแบบฝึกที่มีระดับความยากง่ายถูกต้อง (สุมาลี จันทรชลอ, 2542: 162)

4.2 นำแบบวิเคราะห์ที่สร้างขึ้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทย 5 ท่าน ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของแบบฝึก โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ การวิเคราะห์ระดับความยากง่ายถูกต้อง +1 คะแนน ไม่แน่ใจว่าการวิเคราะห์ระดับความยากง่ายถูกต้อง 0 คะแนน การวิเคราะห์ระดับความยากง่ายไม่ถูกต้อง -1 คะแนน

4.3 ผลการตรวจสอบคะแนนค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) วิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของจังหวะค่าดัชนีความสอดคล้องที่ระดับ 1.00 วิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของทำนอง ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ระดับ 1.00 สามารถสรุปได้ว่าเป็นแบบฝึกที่มีระดับความยากง่ายถูกต้อง

4.4 นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทย ได้เสนอแนะให้แบบฝึกมีการบันทึกโน้ตแบบไทย และการบันทึกโน้ตแบบสากล

4.5 นำแบบฝึกสอดทักษะสำหรับจิมที่ได้แก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทย เสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ แก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ

4.6 สร้างแบบฝึกสอดทักษะ และแบบประเมินคุณภาพแบบฝึกสอดทักษะ

4.7 นำแบบฝึกสอดทักษะสำหรับจิมที่สร้างขึ้น ให้ครูผู้สอนภาควิชาดนตรีไทยของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก รวม 15 ท่าน ประเมินคุณภาพของแบบฝึก โดยกำหนดคุณสมบัติของครูผู้สอนภาควิชาดนตรีไทยและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก ดังนี้ 1) เป็นอาจารย์ภาควิชาดนตรีไทยในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไปวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล สาขาซิคอนสแควร์ และสาขาสยามพารากอน 2) มีประสบการณ์การสอนวิชาจิม ไม่น้อยกว่า 5 ปีในสถาบันดนตรีต่างๆ

4.8 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

4.9 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อรวบรวมปัญหา ข้อบกพร่องของแบบฝึก รวมทั้งข้อเสนอแนะจากอาจารย์ภาควิชาดนตรีไทยของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และผู้เชี่ยวชาญทั้ง 15 ท่าน

4.10 ปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องของแบบฝึกโสตทักษะ ที่ได้จากอาจารย์ภาควิชาดนตรีไทยของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไปวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และ ผู้เชี่ยวชาญภายนอก

4.11 จัดพิมพ์แบบฝึกโสตทักษะฉบับสมบูรณ์ พร้อมทั้งใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนโสตทักษะ สำหรับชม ระดับชั้นต้นต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) เพื่อตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยากง่าย เกณฑ์ในการพิจารณาคือ ค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 0.6 (เกณฑ์ปกติมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5)

5.2 การหาค่าเฉลี่ย การหาค่าร้อยละ และการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อประเมินคุณภาพของแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับชม ระดับชั้นต้น เกณฑ์ในการพิจารณาคือ กำหนดค่าเฉลี่ยข้อที่ผ่านไม่ต่ำกว่า 3.50 ในระดับเหมาะสม

6.สรุปผลการวิจัย

6.1 ผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกโสตทักษะสำหรับชมระดับชั้นต้น ด้านความถูกต้องของแบบฝึก รายข้อ เกณฑ์ในการพิจารณาคือ ในแบบฝึกแต่ละข้อ อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกทั้ง 15 คน เห็นด้วยไม่ต่ำกว่า 10 คนหรือร้อยละ 67 ผลการประเมินพบว่า

6.1.1 กระสวนจังหวะระดับง่าย 4 ข้อ ระดับปานกลาง 5 ข้อ และระดับยาก 12 ข้อ ผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ โดยทุกข้อผ่านในระดับ 12 คนใน 15 คน หรือ ร้อยละ 80

6.1.2 ทำนองระดับง่าย 17 ข้อ ระดับปานกลาง 55 ข้อ และระดับยาก 56 ข้อ พบว่าผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ โดยทุกข้อผ่านในระดับ 12 คนใน 15 คน หรือ ร้อยละ 80

6.2 ผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกโสตทักษะสำหรับชมระดับชั้นต้น ด้านเนื้อหาของแบบฝึกและด้านการเรียนการสอน เกณฑ์ในการพิจารณาคือ กำหนดค่าเฉลี่ยข้อที่ผ่านไม่ต่ำกว่า 3.50 ในระดับเหมาะสม ผลการประเมินพบว่า

6.2.1 ค่าเฉลี่ยของการประเมินแบบฝึกในภาพรวมพบว่ามีคะแนนตั้งแต่ 3.53 - 4.06 สามารถสรุปว่าผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

6.2.2 ค่าเฉลี่ยของการประเมินแบบฝึกในระดับง่ายพบว่ามีความเห็นตั้งแต่ 3.60 - 4.26 สามารถสรุปว่าผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

6.2.3 ค่าเฉลี่ยของการประเมินแบบฝึกในระดับปานกลางพบว่ามีความเห็นตั้งแต่ 3.60 - 4.07 สามารถสรุปว่าผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

6.2.4 ค่าเฉลี่ยของการประเมินแบบฝึกในระดับยากพบว่ามีความเห็นตั้งแต่ 3.67 - 4.13 สามารถสรุปว่าผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

7. อภิปรายผล

7.1 ในการสร้างแบบฝึกสอดทักษะสำหรับจิมี ระดับชั้นต้น ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมเอกสารทางวิชาการ เกี่ยวกับการสอดสอดทักษะของสถาบันดนตรีที่มีชื่อเสียง และ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการฝึกสอดทักษะจากนักดนตรีศึกษาที่มีชื่อเสียงดังเช่น โชลตาล โคคาย, คาลโครช, ออร์ฟ ทำให้แบบฝึกมีมาตรฐานเทียบเท่าแบบฝึกสอดทักษะของดนตรีตะวันตก จึงทำให้แบบฝึกสอดทักษะ สำหรับจิมี มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

7.2 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ระดับความยากง่าย โดยแบ่งเป็น ระดับง่าย ระดับปานกลาง ระดับยาก จากนั้นนำชุดการวิเคราะห์ระดับความยากง่ายไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในระดับความยากง่าย และนำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิกลับมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปเรียบเรียงเป็นแบบฝึกสอดทักษะ จึงทำให้ผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อ

7.3 แบบสอบถามความคิดเห็นแบบปลายเปิดจากอาจารย์ภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการฯ และผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยและชอบในการจัดทำแบบฝึกสอดทักษะขึ้น เนื่องจาก ในการสร้างแบบฝึกสอดทักษะสำหรับจิมีระดับชั้นต้น ผู้วิจัยได้เรียงลำดับความยากง่าย จัดทำแบบฝึกอย่างเป็นระบบ สะดวกต่อการนำไปใช้ สามารถเลือกใช้แบบฝึกได้ตามระดับขั้นการเรียนรู้ของนักเรียน จึงทำให้อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการฯ และผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกประเมินว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตรการสอนของทางโครงการฯ และสามารถใช้ได้จริงในการเรียนการสอนสอดสอดทักษะ

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

แบบฝึกโสตทักษะสำหรับจิม ในงานวิจัยเล่มนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนโสตทักษะ สำหรับจิม ในระดับชั้นต้น องค์ประกอบของเนื้อหาทางดนตรีที่ใช้ในการสร้างแบบฝึกจะอยู่ในหลักสูตรการเรียนการสอนจิมในระดับชั้นต้น ของ โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลเท่านั้น โดยครูผู้สอนที่จะนำแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับจิมเล่มนี้ไปใช้จะมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

8.1.1 ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจทางด้านโสตทักษะ รวมทั้งมีความเข้าใจในการเล่นและเทคนิคต่างๆของจิมเป็นอย่างดี

8.1.2 การนำแบบฝึกไปใช้ ครูผู้สอนควรศึกษาทำความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการใช้แบบฝึกโสตทักษะสำหรับจิม ให้เข้าใจในทุกขั้นตอน

8.1.3 ในการเรียนการสอนควรใช้เครื่องดนตรีที่มีคุณภาพมาตรฐาน จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่ต้องการใช้ในการเรียนการสอน ให้พร้อม เพื่อสะดวก ในการใช้ และ ไม่เสียเวลา และจัดสภาพแวดล้อมในห้องให้เหมาะสมแก่การสอนโสตทักษะ ไม่ควรมีเสียงรบกวน

8.1.4 การเลือกแบบฝึกเพื่อนำมาสอนควรคำนึงถึงพื้นฐานทางด้านการฟังและระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน และควรเริ่มจากแบบฝึกที่ง่ายและค่อยๆยากขึ้นตามลำดับ

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

8.2.1 ควรสนับสนุนให้มีการสร้างแบบฝึกโสตทักษะสำหรับจิม ในระดับชั้นกลาง และชั้นสูงเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนาการเรียนการสอนโสตทักษะสำหรับจิม

8.2.2 ควรสนับสนุนให้มีการสร้างแบบฝึกโสตทักษะสำหรับเครื่องดนตรีไทยอื่นๆ ของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

8.2.3 ควรมีการสร้างแบบฝึกโสตทักษะสำหรับจิม โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา เช่น วิดีทัศน์ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้สอน

8.2.4 ควรมีการสร้างชุดแบบฝึกโสตทักษะสำหรับเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถฝึกโสตทักษะได้ด้วยตนเอง นอกเหนือจากชั่วโมงเรียน

AURAL TRAINING EXERCISE FOR BEGINNING THAI DULCIMER [KHIM] STUDENTS AT THE MUSIC CAMPUS FOR GENERAL PUBLIC, COLLEGE OF MUSIC MAHIDOL UNIVERSITY.

MONWIPA KHANKHOW 5137772 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : SAMRAN KERDPHOL
(NATIONAL ARTIST), ORAWAN BANJONGSILPA, GRAD. DIP. IN EDUC.,
M. ED., M.M.

EXTENDED SUMMARY

Introduction

1.1 Significance and background of the research

At present, music study is a part of both school and out-of-school curriculum. As music teaching is marginal in the schooling system, more and more parents tend to send their children to private schools to study music.

The Music Campus for General Public of the College of Music, Mahidol University offers music study for general public. The emphasis is on musical development of students so that they can utilize music to improve their quality of life. One of the courses available at the Music Campus for general Public of the College of Music, Mahidol University is Thai dulcimer (Khim). The course is popular and thus draws large enrollments. Regarding the music study of the Music Campus for General Public of the College of Music, Mahidol University, two programs are available: certificate program and non-certificate program. Students who enroll for the certificate program have to take an examination to complete the course. Besides performance evaluation of the instrument, students must undergo an aural testing. In the aural

testing, students are required to identify the rhythm of some short rhythmic patterns, discriminate the different levels of sounds, and listen and reproduce a short rhythmic pattern (usually 2 Thai musical bars) on a musical instrument.

In aural testing, most students have difficulties in identifying the rhythmic patterns. Most of them are unable to reproduce what is heard. They also have difficulties in identifying the melody of the music. This is due to the fact that ear-training is not carried out on a regular basis, but only for a short period of time prior to the examination. Further more, there is a lack of good ear-training exercises to help students progress step-by-step continuously.

Therefore, the researcher is interested in developing basic level aural training exercises for Thai dulcimer students. Based on the work of Zoltan Kodaly, Dalcroze, Orff and Suzuki, the contents and the musical activities of the aural training exercises will evolve around the child development. Rhythmic and melody will be selectively extracted from 15 songs in the Thai music curriculum. They will be arranged by difficulties. Melody will be taught before rhythmic. Only after that, students will practice on the instrument. The aural training exercises will be sequenced from easy to difficult, with the length of two Thai classical bars. The exercises will be administered in every music session.

1.2 Objectives

The objective of this research is to develop basic level aural training exercises for Thai dulcimer students who enroll at the Music Campus for General Public of the College of Music, Mahidol University.

1.3 Expected benefits

1. Basic Level Aural Training Exercises for Thai dulcimer students who enroll at the Music Campus for General Public of the College of Music, Mahidol University.
2. Aural training exercise guidelines for other musical instruments.

1.4 Scope of the research

1. These exercises are for basic level students who enroll at the Music Campus for General Public of the College of Music, Mahidol University.
2. Contents of the exercises are from Basic Level 1-4 of the Music Campus for General Public of the College of Music, Mahidol University.
3. Rhythmic and melody are selected from 15 songs in Basic Level 1-4 of the Music Campus for General Public of the College of Music, Mahidol University.

1.5 Preliminary agreement

1. The aural training exercises are for basic level music students who enroll at the Music Campus for General Public of the College of Music, Mahidol University
2. Contents of the exercises are from Basic Level 1-4 of the Music Campus for General Public of the College of Music, Mahidol University.

1.6 Terminology

Rhythmic pattern refers to a pattern in which a rhythm is played consisting of a combination of notes on the beat and off the beat.

Melody pattern refers to the arrangement of single notes in succession, forming a distinctive sequence.

Thai song melody refers to the arrangement of single notes in succession, forming a distinctive sequence of a particular Thai classical song, usually with a length of either four or eight bars.

Bar refers to a segment of time defined by a given number of beats of a given duration.

Aural training exercises refer to the exercises developed by the researcher to help students improve aural skill. The exercises which are administered by a teacher organized from easy to difficult.

Aural skill refers to the ability to distinguish the level of sounds, to identify short rhythmic of a song played with the Thai dulcimer (khim), and to make tempo tabs of a song.

Basic lever refers to the four basic levels of the music curriculum of the College of Music, Mahidol University. There are four levels, namely basic level one, basic level two, basic level three and basic level four.

Khim course refers to the khim course of the Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University.

Research Methodology.

The objective of this research is to develop aural training exercises for beginning Thai dulcimer (khim) students at the Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University. To achieve the goal of the research, the researcher follows the following steps:

1. Study the aural testing curriculum of the following domestic and overseas music institutions.

- 3.1.1 The College of Music, Mahidol University.
- 3.1.2 Siam Music Yamaha
- 3.1.3 Australian Music Examinations Board
- 3.1.4 Associated Board of the Royal Schools of Music.
- 3.1.5 Trinity Guildhall
- 3.1.6 KPN Music Academy

2. Study Zoltan Kodaly, Dalcroze Approach, Orff Schuwerki and Suzuki Method regarding aural training.

3. Research instrument development.

3.1 Create an Index of Item Objective Congruence (IOC) evaluation form to seek the IOC index of the difficulty of the aural training exercises.

3.1 Create a set of aural training exercise quality evaluation questionnaires, consisting of an open-ended questionnaire, an overall quality evaluation questionnaire, a quality evaluation questionnaire for each level of study and an item validity

evaluation questionnaire. A five-point rating scale (Kowit Prawanpruk and Somsak Sinthurawet, 2523: 182-185) was employed with the following scores:

Strongly agree:	5
Agree:	4
Neither agree nor disagree:	3
Disagree:	2
Strongly disagree:	1

4. Research procedure.

4.1 The researcher classified the difficulty of the fifteen Khim examination songs of the Music Campus for General Public of the Collage of Music, Mahidol University into 3 levels, namely, easy, moderate and difficult. She assigned the length of the aural training exercise to be two Thai classical music bars. Then, she developed an IOC evaluation form. The aural training exercise with the IOC index value of 0.6 was considered to be valid. Normally, the standard criterion for the IOC index was 0.5 or above. (Sumalee Chanchalor, 2542: 162)

4.2 Five Thai classical music experts inspected the difficulty analysis of the aural training exercises. The score of +1 showed that the analysis was correct. The score of 0 showed that the experts was doubtful whether the analysis was correct or not. The score of -1 showed that the analysis was not correct.

4.3 It was found that the IOC value of the difficulty analysis for both the rhythmic pattern and the melody pattern was 1.00. Thus, it could be concluded that the difficulty analysis of the aural training exercises was correct.

4.4 The experts also suggested that the aural training exercises include both Thai classical music notes and universal music notes.

4.5 The corrected aural training exercises were presented to the thesis committee for suggestions and improvements.

4.6 The researcher developed aural training exercises and quality evaluation forms.

4.7 Fifteen Thai classical music experts and music teachers of the Music Campus for General Public of the Collage of Music, Mahidol University evaluated the exercises using the quality evaluation forms. The music teacher selection criteria were

as follows: 1) He/she belonged to Thai classical music staff members of the Music Campus for General Public of the Collage of Music, Mahidol University, at either Seacon Square Branch or Siam Paragon Branch. 2) A minimum of 5 years experience in teaching Khim in music institutions was required.

4.8 Basic statistics for data analysis were percentage and arithmetic means.

4.9 The researcher conducted the data collection to identify problems and drawbacks of the exercises as well as suggestions from the experts and the music teachers.

4.10 The exercises were improved based on the data collected and the suggestions of the experts and the music teachers.

4.11 The exercises were published as basic level Khim aural training materials.

5. Tools for statistical data analysis.

5.1 The Index of Item Objective Congruence (IOC) was employed to analyze the level of difficulty. The criterion for the IOC value was 0.6 (The standard criterion for the IOC value was greater than or equal to 0.5.)

5.2 Percentage, mean and standard deviation were used to analyze the quality of the basic level Khim aural training exercises. The mean score of 3.50 was a passing criterion for each item.

6. Research findings.

6.1 Regarding the item validity evaluation of the aural training exercises where the consensus of least 10 out of 15 (67%) experts was needed, it was found that:

6.1.1 All items about rhythmic pattern, whereby 4 of which were easy, 5 were moderate and 12 were difficult, passed the criteria with the consensus of 12 out of 15 experts (80%).

6.1.2 All items about melody pattern, whereby 17 of which were easy, 55 were moderate and 56 were difficult, passed the criteria with the consensus of 12 out of 15 experts (80%).

6.2 Regarding the contents and teaching methodology, where each item had to meet the mean score of 3.50 or above, it was found that:

6.2.1 The mean scores of the overall evaluation of the aural training exercises were between 3.53 and 4.06. Therefore, it could be concluded that all items met the evaluation requirements.

6.2.2 The mean scores of the easy level were between 3.60 and 4.26. Therefore, it could be concluded that all items met the evaluation requirements.

6.2.3 The mean scores of the moderate level were between 3.60 and 4.07. Therefore, it could be concluded that all items met the evaluation requirements.

6.2.4 The mean scores of the difficult level were between 3.67 and 4.13. Therefore, it could be concluded that all items met the evaluation requirements.

7. Discussion.

7.1 In developing the aural training exercises for beginning Thai dulcimer (Khim) students at the Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University, the researcher conducted extensive study and compilation of aural training exercises from renowned music institutions. Furthermore, she studied the aural training principles of well known musicians such as Zoltan Kodaly, Dalcroze, and Orff. Therefore the quality of the resulting aural training exercises were equivalent to those of western aural training exercises. As a result, the effectiveness of the researcher's aural training exercises was higher than expected.

7.2 The aural training exercises were based on the levels of difficulty, which were developed in consultation with Thai classical music experts. Therefore, the quality of the aural training exercises exceeded the evaluation criteria.

7.3 The analysis of the open-ended questionnaire revealed that most of the experts supported the aural training exercises. This was due to the fact that the exercises were systematically organized according to the levels of difficulty, making it easy for music teachers to select the exercises to suit their students' learning ability. Thus, all of the music teachers and experts agreed that the exercises were appropriate and in accordance with the music curriculum of the Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University. They also said that the exercises could be put into real use for aural training.

Suggestions

1. Suggestions from the research

The aural training exercises are primarily intended to be used as learning materials for beginning Thai dulcimer (khim) students at the Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University. Suggestions for the teacher of these exercises are as follows:

1. The teacher must have a solid knowledge and understandings about aural training. He/she must be fluent in playing the instrument.
2. Prior to using the exercises, he/she should study the exercises thoroughly.
3. The instrument used in class must be of good quality. Other teaching materials should be well prepared before hand. The classroom environment should be appropriate for aural training, i.e., no disturbing noise.
4. The selection of the aural training exercises should be based on the listening ability and the level of study of the students. Easy exercises should be taught first.

2. Suggestions for future research

1. More aural training exercises for the intermediate level and advance level should be encouraged to bring about the continuity of the khim study.
2. The aural training exercises for other instruments should be encouraged at the Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University
3. The aural training exercises should be available through other media technology such as CD's, DVD's and CAI.
4. Self-study aural training exercises should be created to help students practice the skill outside classroom settings.

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์. กรมวิชาการ.
- กนก ศิริกุล. (2551). *แบบฝึกทักษะการอ่านและร้องโน้ต*:
http://www.kalasin3.go.th/view.php?article_id=37&page=2
- กมล ชิตช่วง. (2541). *การเรียนรู้เปียโนของผู้หญิงในสังคมไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาวัฒนธรรมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- โกวิท ประวาลพุกษ์ และสมศักดิ์ สันธุระเวช. 2523. *การประเมินในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิชจำกัด
- กัญญา ลินทรันศิริกุล. (ม.ป.ป) *วิทยานิพนธ์ 2 แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จารุวรรณ สุริยวรรณ. (2549). *แนวทางการสอนดนตรี*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี : โรงพิมพ์ทวีปเฟลด์ กรุ๊ป จำกัด.
- จุฑารัตน์ มณีวัลย์. (2551). *การสอนสอดแทรกด้านทำนอง ในหลักสูตรเปียโน ระดับชั้นต้นของสำนักพิมพ์อัลเฟรด กรณศึกษาโรงเรียนดนตรีปิ่นนคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. (2542). *สังคีตนิยมว่าด้วยดนตรีไทย (ฉบับปรับปรุง)*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. (2548). *อักษราศรียางค์ทางระนาดเอก*. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- ฉัชชา โสคติยานุรักษ์. (2543). *พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉัฐวัฒน์ โฆษิตติชนันท์. (2552). *การเรียบเรียงบทเพลงสมัยนิยมสำหรับกีตาร์คลาสสิก ระดับชั้นกลาง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธวัชชัย นาควงษ์. (2542). *การสอนดนตรีสำหรับเด็กตามแนวของ คาร์ล ออร์ฟ (Orff-Schulwerk)*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- นิรัตน์ เล็กสรารุช. (2545). การหาประสิทธิภาพชุดการสอน เรื่องเครื่องดนตรีไทยในวงมโหรีเครื่องคู่ผ่านทักษะการฟัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นุชจรี ขันธรูป. (2541). เอกสารประกอบการสอนวิชาการสัมมนาดนตรีศึกษา. นครปฐม: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. อัดสำเนา.
- มานพ วิสุทธิแพทย์. (2533). *ดนตรีไทยวิเคราะห์* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- เมธี อภินันท์ธรรม(2552). *การเรียบเรียงเพลงพระราชนิพนธ์สำหรับกีตาร์คลาสสิก ระดับชั้นต้นและชั้นกลาง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์. <http://fiddleday.igetweb.com/index.php?mo=3&art=181196>.
- พิมลพรรณ เกษมณกุลฤกษ์. (2549). การศึกษาการสอนสอดทักษะของครูผู้สอนสำหรับนักเรียนเป็โนระดับชั้นต้น ตรีศึกษา โรงเรียนสยามกลการบางนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ยุทธ ไถยวรรณ. (2545). *พื้นฐานการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*(พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ลิลิตา มหาวิจิณัยมนตรี. 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2553. อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทย โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. สัมภาษณ์.
- วิชาการ, กรม. (๒๕๓๔). *คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมดนตรีไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- วัชรินทร์ สายสาระ.(2533). *เทคนิคการฝึกสอดประสาน*(พิมพ์ครั้งที่ 1). เลย : ฝ่ายเอกสารและตำราวิทยาลัยครูเลย.
- ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2540). *เอกสารประกอบการสอนวิชาทฤษฎีและกระบวนการเรียนวิชาดนตรี*. นครปฐม: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สงบศึก ธรรมวิหาร.(2540). *ดุริยางค์ไทย*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สังัด ภูเขาทอง.(2539). *การดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- สมชาย อมะรักษ์. (2529). *ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น*.กาญจนบุรี : สหวิทยาลัยทวารวดี กาญจนบุรี.

- สุกรี เจริญสุข. (2540). *เป้าหมายสำหรับการสอนดนตรีในโรงเรียน*. อัดสำเนา.
- สุมาลี จันทร์ชลอ. (2542). *การวัดและการประเมินผล*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2538). *การสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย*. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2544). *แบบฝึกดนตรีไทยด้วยตนเอง*. : โรงพิมพ์การศาสนา กรุงเทพมหานคร.
- อ้อมน้อย เจริญธรรม. (2547). *เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงร้อยแก้วภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกกับการสอนปกติ*. ปรินูญานินท์, กศ.ม. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรรณพ บรรจงศิลป์. (2538). *การสอนดนตรีในระดับประถมศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรณพ บรรจงศิลป์ และ โกวิท ชันศิริ. *วิวัฒนาการของเพลงไทยสมัยรัตนโกสินทร์*. รายงานผลการวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- เอกลักษณ์ เล้าเจริญ. (2544). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการฝึกสอดประสานในรายวิชาปฏิบัติศิลป์สากล 1 ของนักเรียนชั้นต้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ ระหว่างการสอนแบบแยกกระสวนจังหวะและทำนอง กับการสอนแบบปกติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- Australian Music Examination Board. (1992). *Aural Test*. Australian Music Examination Board : Australia.
- Lange, D. M. 2005. *Together in Harmony*. Chicago: GIA Publications Inc.
- Denis Arnold. (1996). *The New Oxford Companion to Music*. (2nd ed.) Oxford : Oxford University Press.
- Don Michael Randel. (1996). *The Harvard Biographical Dictionary of Music*. Cambridge : Harvard University Press.
- King Niculus. (2001). *Trinity ear test 2001*. Trinity College London.
- Pope, J. 2005. *Dalcroze Eurhythmics*. Western Australia: The callaway centre.
- Rosalie Rebello Pratt and Meg Peterson. (1981). *Elementary Music for all learners*. Alfred Publishing Sherman Oaks, California America.
- Suzuki, S. 1983. *Nurtured by love The classic approach to talent education*. 2rd ed. Miami: Warner Bros. Publications Inc.

- The Associated Board of the Royal Schools of Music. (1994). *Aural Training in Practice Book I : Grade 1-3*. London. The Associated Board of the Royal Schools of Music.
- Trinity Guildhall. *Samples of the new Supporting Tests from 2007*. Trinity College London.
- Yamaha. *Yamaha Piano Achievement Test Level 13-10*. Yamaha.

ภาคผนวก ก

ข้อมูลและประวัติของผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย

ชุดการประเมินการวิเคราะห์บทเพลง

ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทยคนที่ 1

ชื่อ อาจารย์พินิจ นายสุวรรณ ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)

ประสบการณ์สอนและการทำงาน

- ผู้อำนวยการดนตรีไทย กรุงเทพมหานคร
- อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญภาควิชาดนตรีไทยและดนตรีตะวันตก วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผลงาน

- การประพันธ์เพลงประเภทต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ทั้งเพลงโหมโรง เสด็จ เพลงเถา เพลงเดี่ยว เพลงชุด

ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทยคนที่ 2

ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เดชนัน คงอิม

ประสบการณ์สอนและการทำงาน

- หัวหน้าภาควิชาดนตรีไทยและดนตรีตะวันตก วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผลงาน

- รางวัลพระพิณเนศทองพระราชทานครั้งที่ 7 ด้าน เพลงยอดเยี่ยมสาขาดนตรีไทย เพลงไทย(เดิม) ประเภทเพลงเถาและเพลง 2 ชั้น

ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทยคนที่ 3

ชื่อ อาจารย์บุญชู รอดประสิทธิ์

ประสบการณ์สอนและการทำงาน

- อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยและดนตรีตะวันตก วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผลงาน

- นักร้องวงดนตรีไทยกรุงเทพมหานคร
- ประพันธ์ทางร้องบทเพลงเพลงไทยเดิม

ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทยคนที่ 4**ชื่อ อาจารย์อัฐวาท สาศริก****ประสบการณ์สอนและการทำงาน**

- อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยและดนตรีตะวันตก วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- อาจารย์ประจำโรงเรียนดนตรีศรทอง
- ผู้ช่วยเลขาธิการ และอาจารย์ประจำของชมรมดนตรีไทย มูลนิธิหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)
- อาจารย์พิเศษ สถาบันการศึกษาต่างๆ เช่น ม.เกษตรศาสตร์ ม.สุโขทัย ธรรมมาธิราช ธนาคารออมสิน โรงเรียนราชวินิต เป็นต้น
- คณะทำงาน กรรมการ ที่ปรึกษา ในโครงการของหน่วยงานต่างๆ เช่น ทบวงมหาวิทยาลัย สำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นต้น

ผลงาน

- บันทึกเสียงเพื่อเผยแพร่และจำหน่าย
- ทำการแสดงดนตรีอย่างต่อเนื่องทั้งในและต่างประเทศ
- จัดทำสื่อการเรียนรู้นักร้องในหลายรูปแบบ เช่น โหมมเพอร์นาเอก ไดอารีเพลงไทย ห้องสมุดเสียง ห้องสมุดภาพ

ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทยคนที่ 5**ชื่อ อาจารย์นิติธร หิรัญหาญกล้า****ประสบการณ์สอนและการทำงาน**

- อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทยและดนตรีตะวันตก วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผลงาน

- เกียรติบัตร “ครูผู้มีความสามารถในการถ่ายทอดดนตรีไทย” จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

- ควบคุมวงดนตรีไทยร่วมสมัย “พलयชุมพล” และ ได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดดนตรีไทยร่วมสมัยระดับประเทศ “ช้างเผือกคุณพระ” ในรายการ คุณพระช่วย
- การบันทึกเสียงซอด้วง ซออู้ ซอสามสายและวง ทั้งสิ้น16ชุด

ภาคผนวก ข**คุณสมบัติและข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนจิມ
ชุดการประเมินประสิทธิภาพของแบบฝึกสัตกษะสำหรับจิມ****คุณสมบัติของครูผู้สอนภาควิชาดนตรีไทยและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก**

- จบการศึกษาด้านดนตรีไทยในระดับปริญญาตรี
- เป็นอาจารย์ภาควิชาดนตรีไทยในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล สาขาซึคอนสแควร์ และสาขาสยามพารากอน
- มีประสบการณ์การสอนวิชาดนตรีไทยไม่ต่ำกว่า 5 ปี ในสถาบันดนตรีต่างๆ

**ครูผู้สอนภาควิชาดนตรีไทยของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไปวิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล สาขาซึคอนสแควร์**

1. อาจารย์วิทยา เจริญเปี่ยม อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทย
2. อาจารย์ลีลา มหาวินิจนัยมนตรี อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีไทย
3. อาจารย์ลักษณาวดี จตุรภัทร์ อาจารย์พิเศษภาควิชาดนตรีไทย
4. อาจารย์สุรภี จันสุวรรณ์ อาจารย์พิเศษภาควิชาดนตรีไทย
5. อาจารย์อมร พุทธานู อาจารย์พิเศษภาควิชาดนตรีไทย
6. อาจารย์วันกวี สุกใจ อาจารย์พิเศษภาควิชาดนตรีไทย

**ครูผู้สอนภาควิชาดนตรีไทยของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไปวิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล สาขาสยามพารากอน**

1. อาจารย์ปานหทัย สุคนธรส อาจารย์พิเศษภาควิชาดนตรีไทย
2. อาจารย์วรภัท เทพนรงค์ อาจารย์พิเศษภาควิชาดนตรีไทย
3. อาจารย์กันต์ อัสวเสนา อาจารย์พิเศษภาควิชาดนตรีไทย
4. อาจารย์ชาติชาย ศรีสมุทร อาจารย์พิเศษภาควิชาดนตรีไทย

ครูผู้มีประสบการณ์ในการสอนхимคนที่ 1

ชื่อ อาจารย์เชาวุฒิ อรุโณทอง

วุฒิทางดนตรี

- ค.บ.(ดนตรีไทยและดนตรีตะวันตก)เกียรตินิยมอันดับ1

มหาวิทยาลัยมหิดล

สถานที่สอน

- สถาบันดนตรีKPN บางแค 4 ปี

ครูผู้มีประสบการณ์ในการสอนхимคนที่ 2

ชื่อ อาจารย์กฤติณี เงินสมบัติ

วุฒิทางดนตรี

- ค.บ.(ดนตรีไทยและดนตรีตะวันตก)เกียรตินิยมอันดับ1

มหาวิทยาลัยมหิดล

สถานที่สอน

- สถาบันดนตรีสยามกลการ 4 ปี

ครูผู้มีประสบการณ์ในการสอนхимคนที่ 3

ชื่อ อาจารย์วรตวรรณ พฤชาโรจนกุล

วุฒิทางดนตรี

- อ.บ.(สาขาสังคีตศิลป์ไทย) มหาวิทยาลัยศิลปากร

สถานที่สอน

- โรงเรียนเพลินพัฒนา 3 ปี

ครูผู้มีประสบการณ์ในการสอนхимคนที่ 4

ชื่อ อาจารย์พิชชาณัฐ ผู้จินดา

วุฒิทางดนตรี

- ค.บ. (ดนตรีไทยและดนตรีตะวันตก)

สถานที่สอน

- โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล(สยามพารากอน) 3 ปี

ครูผู้มีประสบการณ์ในการสอนชั้นปีที่ 5

ชื่อ อาจารย์ปวรินทร์ ลีลาวิวัฒน์

วุฒิทางดนตรี

- ค.บ. (ดนตรีไทยและดนตรีตะวันตก)

สถานที่สอน

- สถาบันดนตรีสยามกลการ 4 ปี

ภาคผนวก ค
ชุดการวิเคราะห์หีบเพลง

เพลง แหกบรเทศ ชั้นเดียว

อัตราจังหวะ : ชั้นเดียว

เพลงเร็วจากเพลงเรื่องสร้อยสน

หน้าทับ : ปربไม้

1. โน้ตเพลง

1.1 บันทึกโน้ตแบบไทย

ท่อน 1

๒:ค	ค	ค	ซ	ค			
ค	ค	ค	ซ	ค	ซ	ซ	ค
			ม	ม	ค	ม	ม

ท่อน 2

๒:ซ	ม	ซ	ค	ค	ค	ค	ค
	ค	ซ	ซ	ค	ซ	ซ	ค
		ม		ม	ค	ม	ม

1.2 บันทึกโน้ตแบบสากล

ท่อน 1

ท่อน 2

2. วิเคราะห์บทเพลง

2.1 จังหวะ

จากการวิเคราะห์จังหวะเพลงแขกบรเทศชั้นเดียว ผู้วิจัยพบกระสวนจังหวะดังต่อไปนี้
กระสวนจังหวะแบบไทย

X X X X	X X X X
---------	---------

กระสวนจังหวะแบบสากล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์กระสวนจังหวะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

.....

2.2 ทำนอง

จากการวิเคราะห์ทำนองเพลงแขกบรเทศชั้นเดียว ผู้วิจัยแบ่งทำนองเพลงได้ดังต่อไปนี้

ค	ด	ค	ด
ล	ล	ล	ล

ซ	ซ
ม	ร

ซ	ม	ซ	ร	ม	ร	ค
						ล

ค	ซ	ค
ซ	ซ	ล
		ม

ซ	ล
ม	ม

		ค	ร
ซ	ซ	ล	ล
ม			

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ทำนอง

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

3. วิเคราะห์ระดับความยาก-ง่าย

จากการวิเคราะห์เพลงแขกบรเทศ ชั้นเดียว ผู้วิจัยพบว่ามีกระสวนจังหวะอยู่ในระดับ 1 ดังนี้
 ระดับ 1 (ระดับง่าย)

X X X X	X X X X
---------	---------

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของจังหวะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

จากการวิเคราะห์เพลงแขกบรเทศ ชั้นเดียว ผู้วิจัยพบว่ามีกลอนเพลงอยู่ในระดับ 1 และระดับ 2 ดังนี้
 ระดับ 1 (ระดับง่าย)

ค ล	ค ล
ล ล	ล ล

ซ ล ซ	ซ
ม	ม ร ค

ซ	ซ
ม ร ค	ค ร ม

ค ซ	ค
ซ ซ	ล ซ
	ม

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

ซ ม ซ ร	ม ร ค
	ล

	ค ร
ซ ซ ล	ซ ล
ม	

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของทำนอง

☐

ถูกต้อง

☐

ไม่ถูกต้อง

☐

ต้องแก้ไข

.....

.....

เพลง แยกบรรทัด

อัตราจังหวะ : สองชั้น

ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง

หน้าทับ : ประปี่

1. โน้ตเพลง

1.1 บันทึกโน้ตแบบไทย

ท่อน 1

	ล ล	---ค	ล ล	ซ ซ	ล ซ	---ม	ม
:--- ซ	ล ล		ล ล	-ซ ซ	-ล - ซ		
						---ม	-ม ม
		ม ร ค	ม		ค	ม	-ร - ค
ซ ล ซ	ซ	ล ซ	ซ ล	ล ซ	ซ ล ซ		
ม	ม ร ค		ม ม	ร ม	ม	ม	-ร - ค

ท่อน 2

:ค ร ม	ซ ม ร ค	ท ค	ร ค ท	ค ซ		ร ค ค	ค ร
		ซ ล	ล	ซ ซ	ซ ล		ซ ล
					ร ม	ค	
		ม ร ค	ม		ค	ม	-ร - ค
ซ ล ซ	ซ	ล ซ	ซ ล	ล ซ	ซ ล ซ		
ม	ม ร ค		ม ม	ร ม	ม	ม	-ร - ค

1.2 บันทึกโน้ตแบบสากล

ท่อน 1

6

10

13

16

ท่อน 2

2. วิเคราะห์เพลง

2.1 จังหวะ

จากการวิเคราะห์จังหวะเพลงแขกบรเทศสองชั้น ผู้วิจัยพบกระสวนจังหวะดังต่อไปนี้

กระสวนจังหวะแบบไทย

X X X X	X X X X
- X X X	X X X X

กระสวนจังหวะแบบสากล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์กระสวนจังหวะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

2.2 ทำนอง

จากการวิเคราะห์ทำนองเพลงแขกบรเทศสองชั้น ผู้วิจัยแบ่งทำนองเพลงได้ดังต่อไปนี้

		ม ร ค	ม
ซ ล ซ	ซ	ล	ซ
ม	ม ร ค		ม ม
	ค	-ค ร ม	ซ ม ร ค
ซ ล	ล ซ		
ร ม	ม		
ท ค	ร ค ท	ค ซ	
ซ ล	ล	ซ ซ	ซ ล
			ร ม
ร ค ค	ค ร		
	ซ ล		
ค			

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ทำนอง

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

3. วิเคราะห์ระดับความยากง่าย

จากการวิเคราะห์เพลงแขกบรเทศ สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามิกลอนเพลงอยู่ในระดับ 1 ดังนี้
ระดับ 1 (ระดับง่าย)

X X X X	X X X X
- X X X	X X X X

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของกระสวนจังหวะ

☐

ถูกต้อง

☐

ไม่ถูกต้อง

☐

ต้องแก้ไข

.....

.....

จากการวิเคราะห์เพลงแขกบรเทศ สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีกลอนเพลงอยู่ในระดับ 1 และ ระดับ 2 ดังนี้
ระดับ 1 (ระดับง่าย)

ซ ล ซ	ซ
ม	ม ร ค

-ค ร ม	ซ ม ร ค

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

ม ร ค	ม
ล	ซ
	ม ม

	ค
ซ ล	ล ซ
ร ม	ม

ค ซ	
ซ ซ	ซ ล
	ร ม

ร ค ค	ค ร
	ซ ล
ค	

ท ค	ร ค ท
ซ ล	ล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของทำนอง

☐

ถูกต้อง

☐

ไม่ถูกต้อง

☐

ต้องแก้ไข

.....

เพลง นาคราช ชั้นเดียว

อัตราจังหวะ : ชั้นเดียว

เพลงทำนองเก่า อยู่ตอนท้ายเพลงเรื่องสินวล

หน้าทับ : ประปี่

1. โน้ตเพลง

1.1 บันทึกโน้ตแบบไทย

ท่อน 1

ค	ด	ค	ด	ค	ด		
ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด
				ด	ด	ด	ด
				ค	ค	ค	ค
ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค
ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค
ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค
ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค

1.2 บันทึกโน้ตแบบสากล

ท่อน 1

ท่อน 2

2. วิเคราะห์เพลง

2.1 จังหวะ

จากการวิเคราะห์จังหวะเพลงนาคราช ชั้นเดียว ผู้วิจัยพบกระสวนจังหวะดังต่อไปนี้

กระสวนจังหวะแบบไทย

X X X X	X X X X
---------	---------

กระสวนจังหวะแบบสากล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์กระสวนจังหวะ

☐
☐
ถูกต้อง
ต้องแก้ไข
☐

ไม่ถูกต้อง

.....

.....

2.2 ทำนอง

จากการวิเคราะห์ทำนองเพลงนาคราช ชั้นเดี่ยว ผู้วิจัยแบ่งทำนองเพลงได้ดังต่อไปนี้

ค	ล
ล	ล

ค	ค
ล ช ฟ	ฟ ช ล

ฟ ช	ล ช ฟ
ค ร	ร

ฟ	ล
ร ค ล	ล ค ร

ฟ ช	ฟ ฟ
ค ร	ร ค

	ฟ
	ฟ ฟ
ร ค ล ค	ร

ค	
ช ล ช	ล ช ฟ
	ร

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ทำนอง

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

3 วิเคราะห์ระดับความยากง่าย

จากการวิเคราะห์เพลงนาคราช สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามิกลอนเพลงอยู่ในระดับ 1 และระดับ 2 ดังนี้
ระดับ 1 (ระดับง่าย)

X X X X	X X X X
---------	---------

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของกระสวนจังหวะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

จากการวิเคราะห์เพลงนาคราช สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามิกลอนเพลงอยู่ในระดับ 1 และระดับ 2 ดังนี้
ระดับ 1 (ระดับง่าย)

ค ถ	ค ถ
ถ ถ	ถ ถ

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

ฟ ซ	ถ ซ ฟ
ค ร	ร

ฟ ซ	ฟ ฟ
ค ร	ร ค

ฟ	ถ
ร ค ถ	ถ ค ร

	ฟ
	ฟ ฟ
ร ค ถ ค	ร

ค	
ช ล ช	ล ช ฟ
	ร

ค	ค
ล ช ฟ	ฟ ช ล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของทำนอง

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

.....

เพลง ลาวล่องน่าน

อัตราจังหวะ : สองชั้น

เพลงทำนองเก่า ใช้ประกอบการแสดงละคร

หน้าทับ : ภาษา (ลาว)

1. โน้ตเพลง

1.1 บันทึกลโน้ตแบบไทย

	-ม ร ค		ค		ค	ค	
: ----		--ล	ล	-ซ ล ซ	ล - ล	ล ซ	ซ ซ
		ซ	ม ซ			ม	ร ม

	-ค ร ม	-ซม	ร ค ร ม	ร ค ร ม		--ค	ค:
----					-ซ - ล	ซ	ซ ล
							ม

1.2 บันทึกลโน้ตแบบสากล

ท่อน 1

2. วิเคราะห์บทเพลง

2.1 จังหวะ

จากการวิเคราะห์จังหวะเพลงลาวล่องน่าน สองชั้นผู้วิจัยพบกระสวนจังหวะดังต่อไปนี้
กระสวนจังหวะแบบไทย

- - X X	X X X X
X X X X	X X X X
X X X X	- X - X

กระสวนจังหวะแบบสากล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์กระสวนจังหวะ

☐
☐
ถูกต้อง
ต้องแก้ไข
☐

ไม่ถูกต้อง

2.2 ทำนอง

จากการวิเคราะห์ทำนองเพลงลาวล่องน่าน สองชั้น ผู้วิจัยแบ่งทำนองเพลงได้ดังต่อไปนี้

	ด
- - ล	ล
ซ	ม ซ

- - ด	ด
ซ	ซ ล
	ม

ร ด ร ม	
	-ซ - ล

- -ซ ม	ร ด ร ม

ด	
ล ซ	ซ ซ
ม	ร ม

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ทำนอง

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

3. วิเคราะห์ระดับความยากง่าย

จากการวิเคราะห์เพลงลาวล่องน่าน สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีกระสวนจังหวะ อยู่ในระดับ 1 และ ระดับ 2 ดังนี้

ระดับ 1 (ระดับง่าย)

- - X X	X X X X
X X X X	X X X X

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

X X X X	- X - X
---------	---------

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของกระสวนจังหวะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

จากการวิเคราะห์เพลงลาวล่องน่าน สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีกลอนเพลงอยู่ในระดับ 1 และ ระดับ 2 ดังนี้

ระดับ 1 (ระดับง่าย)

	ด
- - ล	ล
ซ	ม ซ
- - ด	ด
ซ	ซ ล
	ม

- - ซ ม	ร ด ร ม
ร ด ร ม	
	- ซ - ล

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

ด	
ล ช	ช ช
ม	ร ม

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของทำนอง

☐

ถูกต้อง

☐

ไม่ถูกต้อง

☐

ต้องแก้ไข

เพลง ลาวจ้อย

อัตราจังหวะ : สองชั้น

เพลงประกอบละคร เรื่องพระลอ

หน้าทับ : ภาษา (ลาว)

1. โน้ตเพลง

1.1 บันทึกโน้ตแบบไทย

ท่อนเดียว

	ร		ม - ร			ร	-ม - ซ
	ซ	----			ซ		ซ
: ---ค	ร ม ร		-ม - ร	---ค	ร ม ร	ม ร ค ร	-ม

	ค ค		ม	ค	-ค - ร	ม ร ค	ค ซ ซ
	ซ ล ซ			--ซ ล		ล	ซ ซ
---ม		---ม	ร ค ร ม				

---ซ	ซ ซ	ซ	ค ร ม ค		-ค - ค		ค ซ ซ
ซ	-ซ ซ	-ซ - ล	ล	----	ซ ล	-ซล	ซ ซ

---ซ	ซ	ค	-ร - ม		ค ร	ม ร ค ร	-ม - ค
ซ	-ซ ซ	ซ		----	ซ ล		
		ม ร ค	-ร - ม			ร	-ม - ค

1.2 บันทึกโน้ตแบบสากล

2. วิเคราะห์บทเพลง

2.1 จังหวะ

จากการวิเคราะห์จังหวะเพลงลาวจ้อย สองชั้น ผู้จับพบกระสวนจังหวะดังต่อไปนี้
กระสวนจังหวะแบบไทย

X X X X	X X X X
X X X X	- X - X
- X - X	X X X X
- - X X	X X X X

กระสวนจังหวะแบบสากล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์กระสวนจังหวะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

.....

2.2 ทำนอง

จากการวิเคราะห์ทำนองเพลงลาวจ้อย สองชั้น ผู้วิจัยแบ่งทำนองเพลงได้ดังต่อไปนี้

ม ร ค	ค ช ช	ค	-ร - ม
ล	ช ช	ช	
		ม ร ค	-ร - ม
ช	ค ร ม ค	ม ร ค ร	-ม - ค
-ช - ล	ล		
		ร	-ม - ค
ม ร ค ร	-ม - ช		ค ช ช
	ช	- -ช ล	ช ช
ร	-ม -		

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ทำนอง

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

3. วิเคราะห์ระดับความยากง่าย

จากการวิเคราะห์เพลงลาวจ้อย สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีกลอนเพลงอยู่ในระดับ 1 และระดับ 2 ดังนี้
ระดับ 1 (ระดับง่าย)

X X X X	X X X X
---------	---------

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

X X X X	- X - X
- X - X	X X X X
- - X X	- X - X

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยากง่ายของกระสวนจังหวะ

☐

ถูกต้อง

☐

ไม่ถูกต้อง

☐

ต้องแก้ไข

.....

.....

จากการวิเคราะห์เพลงลาวจ้อย สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีกลอนเพลงอยู่ในระดับ 1 และระดับ 2 ดังนี้

ระดับ 1

ม ร ค ร	-ม - ค
ร	-ม - ค

ค	-ร - ม
ซ	
ม ร ค	-ร - ม

ม ร ค	ค ซ ซ
ล	ซ ซ

	ค ซ ซ
- -ซ ล	ซ ซ

ม ร ค ร	-ม - ซ
	ซ
ร	-ม -

ระดับ 2

ซ	ค ร ม ค
-ซ - ล	ล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยากง่ายของกระสวนจังหวะ

☐

ถูกต้อง

☐

ไม่ถูกต้อง

☐

ต้องแก้ไข

.....

.....

เพลง ต้มเพลงจิ้ง

อัตราจังหวะ : สองชั้น

หน้าทับ : ปรบไถ่

เพลงนี้จากเพลงจิ้งเรื่องต้มเพลงจิ้ง

และเพลงมโหรีสมัยอยุธยา

1. โน้ตเพลง

1.1 บันทึกโน้ตแบบไทย

ท่อน 1

๙: --- ค	ร ร	--- ม	ร ร	ค	ร	ม	ซ
							--- ซ
	ร ร		ร ร	--- ค	--- ร	--- ม	

---	ม	ซ	ซ	ล	ซ	ค	ร	ค	ร	ม	ร	ม	ซ	ล	ซ
		-	ซ	ซ	---	ล	-	ซ	ซ						ซ
ม								ค	ร			ม			

			ร	ค											ค - ร
		ซ	ล	ล	ซ	ซ	ซ	ล							
ม	ร	ค	ร	ม	ร	ม	ค	ร	ม	ร	ค	ล	---	ร	ค

ท่อน 2

๙: --ม	ม			ท ค	ร ค ท	ร	
			ซ ล	ซ ล	ล	ท ล ซ	ท ล ซ
--ม	-ม ม	มรค ร ม	ร ม				ม

			ร	ค											ค - ร
		ซ	ล	ล	ซ	ซ	ซ	ล							
ม	ร	ค	ร	ม	ร	ม	ค	ร	ม	ร	ค	ล	---	ร	ค

1.2 บันทึกโน้ตแบบสากล

ท่อน 1

6

11

16

18

1. 2. ท่อน 2

2. วิเคราะห์บทเพลง

2.1 จังหวะ

จากการวิเคราะห์จังหวะเพลงต้นเพลงถึง สองชั้น ผู้วิจัยพบกระสวนจังหวะดังต่อไปนี้
กระสวนจังหวะแบบไทย

X X X X	X X X X
$\overline{\text{XXX}} \text{ X X}$	X X X X

กระสวนจังหวะแบบสากล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์กระสวนจิ้งหะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

2.2 ทำนอง

จากการวิเคราะห์ทำนองเพลงต้นเพลงถึง สองชั้นผู้วิจัยแบ่งทำนองเพลงได้ดังต่อไปนี้

		ร ด	
	ซ ล	ล ซ	ซ
ม ร ค	ร ม	ม	ม ร ค
ท ค	ร ค ท	ร	
ซ ล	ล	ท ล ซ	ท ล ซ
			ม
ซ	ล		
ค ร ม	ม ร ค ล		

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ทำนอง

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

3. วิเคราะห์ระดับความง่าย

จากการวิเคราะห์เพลงต้นเพลงถึง สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีกระสวนจิ้งหะ อยู่ในระดับ 1 และระดับ 3 ดังนี้

ระดับ 1 (ระดับง่าย)

X X X X	X X X X
---------	---------

ระดับ 3 (ระดับยาก)

XXX X X	X X X X
---------	---------

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยากของกระสวนจังหวะ

☐
☐
ถูกต้อง
ต้องแก้ไข
☐

ไม่ถูกต้อง

จากการวิเคราะห์เพลงต้นเพลงถึง สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีกลอนเพลงอยู่ในระดับ 2 และระดับ 3 ดังนี้

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

ท ค	ร ค ท
ซ ล	ล

ระดับ 3 (ระดับยาก)

	ซ ล
มรค ร ม	ร ม

รค	
ล ซ	ซ .
ม	ม ร ค

ซ	ล
ครม ร	ม ร ค ล

ร	
ท ล ซ	ท ล ซ
	ม

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยากของท่านอง

☐
☐
ถูกต้อง
ต้องแก้ไข
☐

ไม่ถูกต้อง

เพลง ตำนาราชวงศ์

อัตราจังหวะ : ชั้นเดียว

หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

หน้าทับ : ปรบไก่

1. โน้ตเพลง

1.1 บันทึกโน้ตแบบไทย

ท่อน 1

ค ี	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค
ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค
ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค

ท่อน 2

ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค
ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค
ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค

ท่อน 3

ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค
ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค
ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค

ท่อน 4

ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค
ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค
ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค

1.2 บันทึกโน้ตแบบสากล

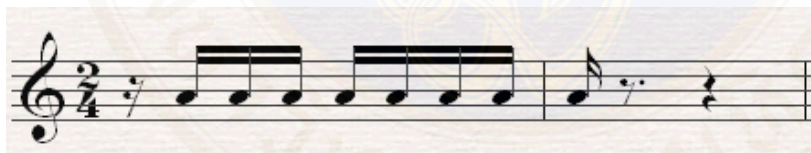
2. วิเคราะห์บทเพลง

2.1 จังหวะ

จากการวิเคราะห์จังหวะเพลงต้นวรเชษฐ์ ชั้นเดียว ผู้วิจัยพบกระสวนจังหวะดังต่อไปนี้
กระสวนจังหวะแบบไทย

X X X X	X X X X
---------	---------

กระสวนจังหวะแบบสากล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์กระสวนจังหวะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

.....

2.2 ทำนอง

จากการวิเคราะห์ทำนองเพลงต้นวรเชษฐ์ ชั้นเดียว ผู้วิจัยแบ่งทำนองเพลงได้ดังต่อไปนี้

ค ร ค	ค ม
ล	ล ช
	ม

ม	ร ค ร ม
ช ล ช	

ฟ	ฟ	
ฟ	ฟ	ซ ฟ ม ร

ค	ค	ร
		ค ล ซ
ค	ค	

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ทำนอง

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

.....

3. วิเคราะห์ระดับความยาก-ง่าย

จากการวิเคราะห์เพลงต้นวรเชษฐ์ ชั้นเดียว ผู้วิจัยพบว่ามีกระสวนจังหวะอยู่ในระดับ 1 ดังนี้
ระดับ 1 (ระดับง่าย)

X X X X	X X X X
---------	---------

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของกระสวนจังหวะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

.....

จากการวิเคราะห์เพลงต้นวรเชษฐ์ ชั้นเดียว ผู้วิจัยพบว่ามีกลอนเพลงอยู่ในระดับ 1 ระดับ 2 ดังนี้
ระดับ 1 (ระดับง่าย)

ค ร ค	ค ม
ล	ล ซ
	ม

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

ม	ร ค ร ม
ซ ล ซ	

ค	ค	ร
		ค ล ซ
ค	ค	

ฟ ฟ	
ฟ ฟ	ซ ฟ ม ร

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของท่านอง

☐

ถูกต้อง

☐

ไม่ถูกต้อง

☐

ต้องแก้ไข

.....

.....

เพลง ขึ้นพลับพลา

อัตราจังหวะ : สองชั้น

เดิมชื่อสามไม้ใน เพลงมโหรีสมัยอยุธยา

หน้าทับ : ประปี่

1. โน้ตเพลง

1.1 บันทึกโน้ตแบบไทย

ท่อนเดียว

	ซ ซ ซ		ซ ซ	ค ร ค ค	-ค	ม	-ซ - ล
- - - ฟ	ซ ซ	- - - ล	ซ ซ	ล	ซ -		ซ ล
					ม	ร ค ร ม	
- - - ล	ล	ค ค	-ค - ค	ครม ซ ร	ม ร ค ค		ค ม
ล	-ล ล	ซ ล ซ	ล		ล	- - - ซ	ล ซ
							ม
	-ร - ม	- ร - ซ				ค	-ค - ร
- - - -		- ซ	- - - -			ซ ซ ล	
	-ร - ม	-ร		ครม ซ ร	ม ร ค ล	ม	-ค - ร
- - - ร	ร ร	ค	-ร - ม	-ซ - ล	-ซ - ม	- - - ร	- - - ค
				ซ ล	ซ		
ร	-ร ร	ม ร ม ค	-ร ม		ม	ร	- - - ค:

1.2 บันทึกโน้ตแบบสากล

ท่อน 1

2. วิเคราะห์ท่วงทำนอง

2.1 จังหวะ

จากการวิเคราะห์จังหวะเพลงขึ้นพลับพลา สองชั้น ผู้วิจับพบกระสวนจังหวะดังต่อไปนี้
กระสวนจังหวะแบบไทย

X X X X	- X - X
$\overline{\text{XXX}}$ X X	X X X X
- - - X	X X X X

กระสวนจังหวะแบบสากล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์กระสวนจิ้งหะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

2.2 ทำนอง

จากการวิเคราะห์ทำนองเพลงขึ้นพลับพลา สองชั้น ผู้วิจัยแบ่งทำนองเพลงได้ดังต่อไปนี้

ด ร ด ด	-ด	ม	-ซ - ล
ล	ซ -		ซ ล
	ม	ร ค ร ม	
ด ด	-ด - ด		
ซ ล ซ	ล		
		क्रम ซ ร	ม ร ค ล
	ด ม	ด	-ด - ร
- - - ซ	ล ซ	ซ ซ ล	
	ม	ม	-ด - ร

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ทำนอง

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

3. วิเคราะห์ระดับความยากง่าย

จากการวิเคราะห์เพลงขึ้นพลับพลา สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีกระสวนจิ้งหะอยู่ในระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 ดังนี้

ระดับ 1 (ระดับง่าย)

- - - X	X X X X
---------	---------

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

X X X X	- X - X
---------	---------

ระดับ 3 (ระดับยาก)

$\overbrace{XXX} \quad X \quad X$	X X X X
-----------------------------------	---------

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของกระสวนจังหวะ

☐

ถูกต้อง

☐

ไม่ถูกต้อง

☐

ต้องแก้ไข

.....

.....

จากการวิเคราะห์เพลงขึ้นพลับพลา สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีกลอนเพลงอยู่ในระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 ดังนี้

ระดับ 1

ค ร ค ค	-ค
ล	ซ -
	ม

	ค ม
- - - ซ	ล ซ
	ม

ม	-ซ - ล
	ซ ล
ร ค ร ม	

ค	-ค - ร
ซ ซ ล	
ม	-ค - ร

ระดับ 2

ค ค	-ค - ค
ซ ล ซ	ล

ระดับ 3

$\overbrace{ครม} \quad ซ \quad ร$	ม ร ค ล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของท่านอง

☐

ถูกต้อง

☐

ไม่ถูกต้อง

☐

ต้องแก้ไข

.....

.....

เพลง สร้อยสนตัด

อัตราจังหวะ : สองชั้น

เพลงสำหรับบรรเลงประกอบการแสดงโขน ละคร

หน้าทับ : ประปักษ์

1. โน้ตเพลง

1.1 บันทึกโน้ตแบบไทย

ท่อนเดียว

ซ	ซ	ค ม	-ซ - ล	-ค - ร	ม ร ค ค		ค ม
: --- ซ	-ซ ซ	ล ซ	ซ ล		ล	---ซ	ล ซ
		ม					ม
---	ล	ค ร ค ค	-ค - ม				ค ค ค
ล	-ล ล	ล	ซ	- -ซ		ซ ล	ซ - ล
			ม	ม	ร ค ร ม	ค ร ม	
---	ล ล	-ค - ค	ล ล	--- ร ค		--- ม ร ค	ค - ร
ล	-ล ล	ล	-ล ล	ล	ซ ซ ล		ล
					ม		
ซ ม	ซ ร	ลซม ซร	ม ร ค	ค	-ร -	ม	-ร - ค
			ล	ซ ล ซ		ซ ล ซ	
ม ม	ร ร			ค	-ร - ม	ม	-ร - ค

1.2 บันทึกลงโน้ตแบบสากล

ท่อน 1

2 วิเคราะห์บทเพลง

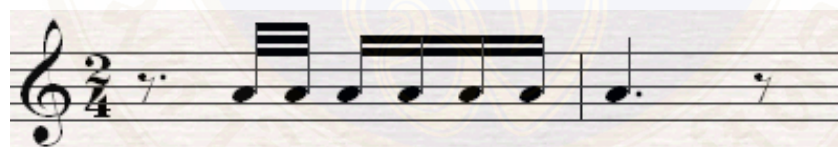
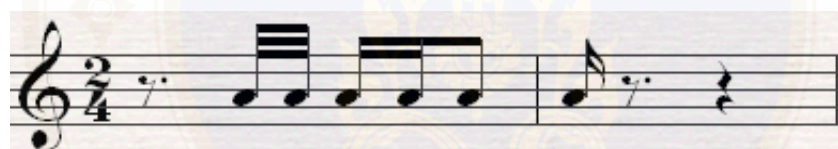
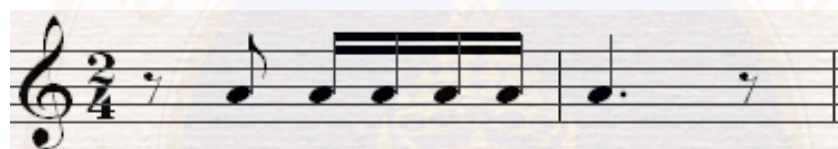
2.1 จังหวะ

จากการวิเคราะห์จังหวะเพลงสร้อยสนตัด สองชั้น ผู้วิจัยพบกระสวนจังหวะดังต่อไปนี้
กระสวนจังหวะแบบไทย

X X X X	X X X X
X X X X	- X - X
- - X X	X X X X
$\overline{\text{XXX}}$ X X	X X X X
$\overline{\text{XXX}}$ X X	X X - X
- X - X	X X X X
$\overline{\text{XXX}}$	X X - X
$\overline{\text{XXX}}$	X X X X
- - - X	X X X X

กระสวนจังหวะแบบสากล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์กระสวนจังหวะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

.....

2.2 ทำนอง

จากการวิเคราะห์ทำนองเพลงสร้อยสนตัด สองชั้น ผู้วิจัยแบ่งทำนองเพลงได้ดังต่อไปนี้

ค ม	-ซ - ล
ล ซ	ซ ล
ม	

	ค ม
---	ล ซ
	ม

	ม
--ซ	
ม	ร ค ร ม

--- รค	
ล	ซ ซ ล
	ม

ซ ม	ซ ร
ม ม	ร ร

ค	-ร - ม
ซ ล ซ	
ค	-ร - ม

-ค - ร	ม ร ค ค
	ล

ค ร ค ค	-ค - ม
ล	ซ
	ม

	ค ค ค
ซ ล	ซ - ล
क्रम	

--- มรค	ค - ร
	ล

ลซม ซ ร	ม ร ค
	ล

ม	-ร - ค
ซ ล ซ	
ม	-ร - ค

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ทำนอง

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

2 วิเคราะห์ระดับความยากง่าย

จากการวิเคราะห์เพลงสร้อยสนตัด สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีการสวนจังหวะอยู่ในระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 ดังนี้

ระดับ 1 (ระดับง่าย)

X X X X	X X X X
- - X X	X X X X
- - - X	X X X X

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

X X X X	- X - X
- X - X	X X X X

ระดับ 3 (ระดับยาก)

$\overline{\text{XXX}}$ X X	X X X X
$\overline{\text{XXX}}$ X X	X X - X
$\overline{\text{XXX}}$	X X - X
$\overline{\text{XXX}}$	X X X X

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของกระสวนจังหวะ

☐

ถูกต้อง

☐

ไม่ถูกต้อง

☐

ต้องแก้ไข

จากการวิเคราะห์เพลงสร้อยสนตัด สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีการกลอนเพลงอยู่ในระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 ดังนี้

ระดับ 1 (ระดับง่าย)

	ด ม
- - - ซ	ล ซ
	ม

ด ร ด ด	-ด - ม
ล	ซ
	ม

ซ ม	ซ ร
ม ม	ร ร

ค	-ร - ม
ซ ล ซ	
ค	-ร - ม

	ม
- -ซ	
ม	ร ค ร ม

-ค - ร	ม ร ค ค
	ล

ม	-ร - ค
ซ ล ซ	
ม	-ร - ค

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

ค ม	-ซ - ล
ล ซ	ซ ล
ม	

ระดับ 3 (ระดับยาก)

--- รค	
ล	ซ ซ ล
	ม

	ค ค ค
ซ ล	ซ - ล
क्रम	

--- มรค	ค - ร
	ล

ลซม ซ ร	ม ร ค
	ล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของท่านอง

☐

ถูกต้อง

☐

ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

เพลง กล่อมনারี

อัตราจังหวะ : สองชั้น

เพลงสำหรับบรรเลงประกอบการแสดงโขน ละคร

หน้าทับ : ประปักษ์

1. โน้ตเพลง

1.1 บันทึกโน้ตแบบไทย

ท่อนเดียว

	ซ ซ ซ		ซ ซ ซ	-ม - ร	-ค	ท	-ค - ร
	ซ ซ	--- ล	ซ ซ		-ท	ล ซ ล	
: ---ม							

----ค	ค ค	-ค - ร	ซ ม ร ค	ครม ซล	ซ ม-ร	--- ค	ม ร ค ร
							ท
ค	-ค ค	ค					

--- ท	ท	ร ม	ร	ลซม ร	ซ		ร
		ซลท	ค ท ล	ท	ล ซ ซ	ทลซ	ท ล ท
ท	-ท ท					ร ม	

ร	ร	ซ ซ				ร ม ร ร	-ร - ร
		ซ ซ ซ	ซ ล	ซ	-ล - ท	ท	ล ซ
ร ร ร	ล ท ร ม		ร ม	ร ม ร			

1.2 บันทึกโน้ตแบบสากล

ท่อน 1

2. วิเคราะห์บทเพลง

2.1 จังหวะ

จากการวิเคราะห์จังหวะเพลงกล่อมมนารี สองชั้น ผู้วิจัยพบกระสวนจังหวะดังต่อไปนี้
กระสวนจังหวะแบบไทย

- X - X	X X X X
$\overline{\text{XXX}}$ X X	X X - X
X X X X	- X - X
$\overline{\text{XXX}}$ X X	X X X X
X X $\overline{\text{XXX}}$	X X X X
- - - X	X X X X

กระสวนจังหวะแบบสากล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์กระสวนจังหวะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

2.2 ทำนอง

จากการวิเคราะห์ทำนองเพลงกล่อมনারี สองชั้น ผู้วิจัยแบ่งทำนองเพลงได้ดังต่อไปนี้

ท	-ค - ร
ล ช ล	
ครม ช ล	ช ม - ร
ร ม	ร
ชลท	ค ท ล
	ร
ทลช	ท ล ท
ร ม	
ช ช	
ช ช ช	ช ล
	ร ม
ร ม ร ร	-ร - ร
ท	ล ช

-ค - ร	ช ม ร ค
ค	
--- ค	ม ร ค ร
	ท
ลชม ร	ช
ท	ล ช ช
ร ร	
ร ร ร	ล ท ร ม
ช	-ล - ท
ร ม ร	

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ทำนอง

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

3. วิเคราะห์ระดับความยากง่าย

จากการวิเคราะห์เพลงกล่อมมนารี สองชั้น ผู้วิจัยพบว่า มีกระสวนจังหวะอยู่ในระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 ดังนี้

ระดับ 1 (ระดับง่าย)

- - - X	X X X X
---------	---------

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

- X - X	X X X X
---------	---------

X X X X	- X - X
---------	---------

ระดับ 3 (ระดับยาก)

$\overline{XXX} X X$	X X - X
----------------------	---------

$\overline{XXX} X X$	X X X X
----------------------	---------

X X $\overline{XXX}$	X X X X
----------------------	---------

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของกระสวนจังหวะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

จากการวิเคราะห์เพลงกล่อมมนารี สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีการกลอนเพลงอยู่ในระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 ดังนี้

ระดับ 1 (ระดับง่าย)

-ค - ร	ช ม ร ค
ค	

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

ท	-ค - ร
ล ช ล	

--- ค	ม ร ค ร
	ท

ร ม ร ร	-ร - ร
ท	ล ช

ช	-ล - ท
ร ม ร	

ระดับ 3 (ระดับยาก)

ครม ช ล	ช ม - ร

ช ช	
ช ช ช	ช ล
	ร ม

ร ม	ร
ชลท	ค ท ล

ลชม ร	ช
ท	ล ช ช

	ร
ทลช	ท ล ท
ร ม	

ร ร	
ร ร	
ร ร	ล ท ร ม

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของท่านอง

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

เพลง ลาวเสียงเทียน

อัตราจังหวะ : สองชั้น

มล.ถ้วนศรี วรวรรณ(ท่อน 1)

หน้าทับ : ภาษา(ลาว)

หลวงประดิษฐไพเราะ(ท่อน 2)

1. โน้ตเพลง

1.1 บันทึกโน้ตแบบไทย

ท่อน 1

		ค	ล	ค	ค	ค	-ม - -		ซ	ซ
: ----	----	ล	ล	ซ	ล	ซ	-ล ซ ฟ		ซ	ซ
							ม		ร	ม

	ซ	ซ	ค	ล	ค	ค	ค	-ม - -		ซ
---ล	ซ	ซ	ล	ล	ซ	ล	ซ	-ล ซ ฟ		ซ
							ม		ร	ม

รค		--ค	ร	ม	ร	ค	ค	---	รค		ม	ร	ค	ม	-ร - ค
ล	ซ	ซ	ซ			ล	ล	ล	ซ	ซ	ล				
ม	ร	ม						ม			ม		ม	-ร - ค	

-ม - ร	-ค - ม	--ค	ร	ม	ร	ค	ค	---	รค		ม	ร	ค	ม	-ร - ค
						ล	ล	ล	ซ	ซ	ล				
-ม - ร	-ค - ม							ม			ม		ม	-ร - ค	

ท่อน 2

: ---ร	ค	ค				ซ	ซ		ค	ร
		ซ	ล	ซ	ซ	ซ	ซ	---	ล	
	ค	ค		ม	ร	ม				ม

---ม	ร	ร				ซ	ซ		ค	ร
		ซ	ล	ซ	ซ	ซ	ซ	---	ล	
	ร	ร		ม	ร	ม				ม

-ม - ร	-ค - ม	--ค ร	ม ร ค ค	---รค		มรค ร ม	-ร - ค
			ล	ล	ซ ซ ล		
-ม - ร	-ค - ม				ม	ม	-ร - ค

-ม - ร	-ค - ม	--ค ร	ม ร ค ค	---รค		มรค ร ม	-ร - ค
			ล	ล	ซ ซ ล		
-ม - ร	-ค - ม				ม	ม	-ร - ค

1.2 บันทึกโน้ตแบบสากล

ท่อน 1

8

15

ท่อน 2

23

29

2. วิเคราะห์บทเพลง

2.1 จังหวะ

จากการวิเคราะห์จังหวะเพลงลาวเสียงเทียน สองชั้น ผู้วิจัยพบกระสวนจังหวะดังต่อไปนี้
กระสวนจังหวะแบบไทย

X X X X	X X X X
- - X X	X X X X
- - XXX	X X X X
XXX X X	- X - X

X X X X	- X X X
X X X X	X X - X
$\overline{XXX}$ X X	X X X X

กระสวนจังหวะแบบสากล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์กระสวนจังหวะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

.....

2.2 ทำนอง

จากการวิเคราะห์ทำนองเพลงลาวเสียงเทียน สองชั้นผู้วิจัยแบ่งทำนองเพลงได้ดังต่อไปนี้

	ซ ซ	รค	
ซ ซ	-ล ซ	ล ซ	ซ ซ
ร ม		ม	ร ม

- -ค ร	ม ร ค ค	--- รค	
	ล	ล	ซ ซ ล
			ม

มรค ร ม	-ร - ค		
ม	-ร - ค	ซ ล ซ	ซ ซ

	ค ร	ม	ร ม
ซ ล ซ			
ม	ร ค - ร		

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ทำนอง

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

3. วิเคราะห์ระดับความยากง่าย

จากการวิเคราะห์เพลงลาวเสียงเทียน สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีกระสวนจังหวะอยู่ในระดับ 1 ระดับ 2 และ ระดับ 3 ดังนี้

ระดับ 1 (ระดับง่าย)

X X X X	X X X X
- - X X	X X X X

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

X X X X	- X X X
---------	---------

X X X X	X X - X
---------	---------

ระดับ 3 (ระดับยาก)

- - XXX	X X X X
---------	---------

XXX X X	- X - X
---------	---------

XXX X X	X X X X
---------	---------

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของกระสวนจังหวะ

☐

ถูกต้อง

☐

ไม่ถูกต้อง

☐

ต้องแก้ไข

.....

.....

จากการวิเคราะห์เพลงลาวเสียงเทียน สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีกลอนเพลงอยู่ในระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 ดังนี้

ระดับ 1 (ระดับง่าย)

ซ ล ซ	ซ ซ
ม	ร ม

- -ค ร	ม ร ค ค
	ล

	ค ร
ซ ล ซ	
ม	ร ค - ร

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

มรค ร ม	-ร - ค
ม	-ร - ค

	ซ ซ
ซ ซ	-ล ซ
ร ม	

ระดับ 3 (ระดับยาก)

---รด	
ล	ซ ซ ล
	ม

รด	
ล ซ	ซ ซ
ม	ร ม

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของทำนอง

☐

ถูกต้อง

☐

ไม่ถูกต้อง

☐

ต้องแก้ไข

.....

.....

เพลง นางนาค

อัตราจังหวะ : สองชั้น

เพลงจากเพลงเรื่องเวียนเทียนและเพลงมโหรีสมัยอยุธยา

หน้าทับ : ประปี่

1. โน้ตเพลง

1.1 บันทึกโน้ตแบบไทย

ท่อน 1

๙: --- ซ	ซ	ค ร ค ค	-ค -	ม	-ร - ค		ร - ม
ซ	-ซ ซ	ล	ซ	ซ ล ซ			
			ม	ม	-ร - ค	--ม ร	ค ร - ม

ฟ			ซ	ค ร ค	รค	ฟ	ค ค
-ฟ - ซ	ล ซ ฟ		ฟ ซ ซ	ล	ล ซ ฟ	--ล ซ	ฟ ซ-ล
	ม	มรค ร ม					

---ล	ล	รค	ค	ค ร	ม ร ค	ร	รค	ม
ล	-ล ล	ล ซ ฟ	ล ซ ล	ซ ล	ล	ค ล ซ	ล ซ	
								ม

---ซ	ซ	ค	ม -				ค ร
ซ	-ซ ซ	ลลล ล	ซ	ซ	ล		
			ม - ร	มมม ร	ม ร ค ล	- -ร ค	ล ค - ร:

ท่อน 2

๙: --- ซ	ซ	ค ร ค ค	-ค -	ม	-ร - ค		ร -
ซ	-ซ ซ	ล	ซ	ซ ล ซ			
			ม	ม	-ร - ค	--ม ร	ค ร - ม

ซ ซ		ค ค	ค ร	ครม ซ ล	ซ ม - ร	ครม ซ ร	ม ร ค
ซ ซ ซ	ซ ล	ค	ซ ล				ล
	ร ม	ค ค					

รรร ม ร	ค ค		ค		ค	ค ร	มรรค ร ม
	ล ช	ช ล	ช ล ค	ช ล	ช ล ค	ช ล	
		ครม		ครม			

--- ช	ช	ค	ม -				ค ร
ช	-ช ช	ลลล ล	ช	ช	ล		
			ม - ร	มมม ร	ม ร ค ล	--รค	ล ค - ร:

1.2 บันทึกโน้ตแบบสากล

ท่อน 1

6

11

16

21

26

31

1. 2. ท่อน 2

2. วิเคราะห์เพลง

2.1 จังหวะ

จากการวิเคราะห์จังหวะเพลงนางนาค 2 ชั้น ผู้วิจัยพบกระสวนจังหวะดังต่อไปนี้

กระสวนจังหวะแบบไทย

X X X X	X X X X
---------	---------

X X X X	- X - X
$\overline{\text{XXX}}$ X X	X X X X
X X X X	$\overline{\text{XXX}}$ X X
- X - X	X X X X
$\overline{\text{XXX}}$ X X	X X - X

กระสวนจังหวะแบบสากล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์กระสวนจังหวะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

.....

2.2 ทำนอง

จากการวิเคราะห์ทำนองเพลงนางนาค สองชั้น ผู้วิจัยแบ่งทำนองเพลงได้ดังต่อไปนี้

ค ร ค ค	-ค -
ล	ซ
	ม

ฟ	
-ฟ - ซ	ล ซ ฟ
	ม

ค ร ค	รค ฟ
ล	ล ซ ฟ

ค ร	ม ร ค
ซ ล	ล

ค	ม - ร
ลลล ล	ซ
	ม - ร

ซ ซ	
ซ ซ ซ	ซ ล
	ร ม

क्रम ซ ล	ซ ม - ร

รรร ม ร	ค ค
	ล ซ

ม	-ร - ค
ซ ล ซ	
ม	-ร - ค

	ซ
	ฟ ซ ซ
มรค ร ม	

รค	ค
ล ซ ฟ	ล ซ ล

ร	รค ม
ค ล ซ	ล ซ
	ม

ซ	ล
มมม ร	ม ร ค ล

ค ค	ค ร
ค ค ค	ซ ล

क्रम ซ ร	ม ร ค
	ล

	ค
ซ ล	ซ ล ค
क्रम	

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ทำนอง

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

3. วิเคราะห์ระดับความยากง่าย

จากการวิเคราะห์เพลงนางนาค สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีกระสวนจังหวะอยู่ในระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 ดังนี้

ระดับ 1 (ระดับง่าย)

X X X X	X X X X
---------	---------

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

X X X X	- X - X
---------	---------

- X - X	X X X X
---------	---------

ระดับ 3 (ระดับยาก)

$\overline{\text{XXX}}$ X X	X X X X
-----------------------------	---------

X X X X	$\overline{\text{XXX}}$ X X
---------	-----------------------------

$\overline{\text{XXX}}$ X X	X X - X
-----------------------------	---------

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของกระสวนจังหวะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

จากการวิเคราะห์เพลงนางนาค สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีกลอนเพลงอยู่ในระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 ดังนี้

ระดับ 1 (ระดับง่าย)

ค ร ค ค	-ค -
ล	ซ
	ม

ม	-ร - ค
ซ ล ซ	
ม	-ร - ค

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

ฟ	
-ฟ - ซ	ล ซ ฟ
	ม

ค ร	ม ร ค
ซ ล	ล

ระดับ 3 (ระดับยาก)

	ค
ซ ล	ซ ล ค
क्रम	

र्रर्र म र	ค ค
	ล ซ

	ซ
	ฟ ซ ซ
मरि र म	

ซ	ล
ममम र	ม ร ค ล

ค	ม - ร
ललल ल	ซ
	ม - ร

क्रम र र	ม ร ค
	ล

क्रम र ल	ซ ม - ร

ค ร	मरि र म
ซ ล	

ค ร ค	रि फ
ล	ล ซ ฟ

रि	ค
ล ซ ฟ	ล ซ ล

र र	
र र र	ซ ล
	ร ม

र	रि म
ค ล ซ	ล ซ
	ม

ค ค	ค ร
ค ค ค	ช ล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของท่านอง

☐

ถูกต้อง

☐

ไม่ถูกต้อง

☐

ต้องแก้ไข

.....

.....

เพลง พญาสีเส้า

อัตราจังหวะ : สองชั้น

ทำนองเก่า ใช้บรรเลงขับร้องในการแสดงละคร

หน้าทับ : สองไม้

1. โน้ตเพลง

1.1 บันทึกโน้ตแบบไทย

ท่อน 1

		ซ ซ	ร	-ร ร	ร ร	ม	-ซ ร
-ท ล ซ	-ล - ซ	ซ ซ ซ	ซ - ล	ท - ล	-ซ -		ซ
			ม		ร	-ท ร ม	- ร

--- ท	ม	-ซ - ร			ท		
		ซ	----	ซ			ซ
ท	- -ร ม	ร		ม ร ม	ร ท ร	ล ท ร ม	ร ม ซ

		-ค - ร		-ร - ม	ซ ม ร ร	ร	--- ร
ซ	--ซลท		----		ท	--- ล	ซ
ร ม ร ซ		-ค - ร					

ท่อน 2

ม ม	-ซ - ร	ม ม	-ซ - ร	--- ท	ม	-ซ - ร	
	ซ		ซ			ซ	
-ม ม	ร	ม ม ม	ร	ท	- -ร ม	ร	

	ท ร					-ค - ร	
ซ			ซ	ซ	--ซลท		----
ม ร ม	ร ท ร	ล ท ร ม	ร ม ซ	ร ม ร ซ		-ค - ร	

-ร - ม	ซ ม ร ร	ร	--- ร
	ท	--- ล	ซ

1.2 บันทึกโน้ตแบบสากล

2. วิเคราะห์ท่วงทำนอง

2.1 จังหวะ

จากการวิเคราะห์จังหวะเพลงพญาสี่เสา 2 ชั้น ผู้วิจัยพบกระสวนจังหวะดังต่อไปนี้
กระสวนจังหวะแบบไทย

XXX X X	- X - X
X X X X	X X X X
- X X X	- X - X
- X - X	X X X X
XXX X X	X X - X

กระสวนจังหวะแบบสากล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์กระสวนจังหวะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

2.2 ทำนอง

จากการวิเคราะห์ทำนองเพลงพญาสี่เสา 2 ชั้น ผู้วิจัยแบ่งทำนองเพลงได้ดังต่อไปนี้

แบบวรรคละ 2 ห้องเพลง

ซ ซ	ร
ซ ซ ซ	ซ - ล
	ม

	ท ร
ซ	
ม ร ม	ร ท ร

ม ม	-ซ - ร
	ซ
ม ม ม	ร

	ซ
ล ท ร ม	ร ม ซ

ม	-ซ ร
	ซ
-ท ร ม	- ร

-ร - ม	ซ ม ร ร
	ท

-ท ล ซ	-ล - ซ

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ทำนอง

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

3. วิเคราะห์ระดับความยากง่าย

จากการวิเคราะห์เพลงพญาสี่เสา สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีกระสวนจังหวะอยู่ในระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 ดังนี้

ระดับ 1 (ระดับง่าย)

X X X X	X X X X
---------	---------

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

- X X X	- X - X
---------	---------

- X - X	X X X X
---------	---------

ระดับ 3 (ระดับยาก)

$\overline{XXX}$ X X	- X - X
----------------------	---------

$\overline{XXX}$ X X	X X - X
----------------------	---------

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของกระสวนจังหวะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

จากการวิเคราะห์เพลงพญาสี่เสา สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีกลอนเพลงอยู่ในระดับ 2 และระดับ 3 ดังนี้

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

ม ม ม	-ซ - ร
	ซ
ม ม ม	ร

-ท ล ซ	-ล - ซ

ม	-ซ ร
	ซ
-ท ร ม	- ร

-ร - ม	ซ ม ร ร
	ท

ระดับ 3 (ระดับยาก)

	ท ร
ซ	
ม ร ม	ร ท ร

ซ ซ	ร
ซ ซ ซ	ซ - ล
	ม

	ซ
ล ท ร ม	ร ม ซ

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของท่านอง

☐
☐
ถูกต้อง
ต้องแก้ไข
☐

ไม่ถูกต้อง

.....

.....

เพลง แหกสหายร้าย สองชั้น

อัตราจังหวะ : สองชั้น

จำเฝ้าน ผยองยิ่ง (โคม)

หน้าทับ : ประปักษ์

1. โน้ตเพลง

1.1 บันทึกโน้ตแบบไทย

ท่อน 1

: --- ค	ค ค	-ม - ร	ค			ท ค	ร ค
				ซ	ซ	ซ ล	ท ล
ค	-ค ค	-ม - ร	-ค ค	ค ร ม	ม ร ค		

ร					ค ม ร ค	ซ ล ม ร ค	ม
ซลท ล	ท ล ซ		ซ ล	ซ ล			ลซ
	ฟ	ฟมร ล ร	ม ฟ	ร ม			ม ม

มรค ร ม	ฟ ซซซ	รค	รรร			ร ม ร	ม ซ ม
	ซ	ล ซ ฟ		ล ท ล	ท ร ท		
			ม ร	ล	ท	ร	ม

ซ ล ซ ม	ลซม ร		ร ม	ร ร - ร	-ม - ซ	-ล - ซ	-ม - ร
	ท	ล ซ ล ท	ล ท	ท	ซ	ล ซ	
				ร	ม		ม ร:

ท่อน 2

: --- ม	ม	ซ ล ซ ม	ลซม ร	ร ลลล	ร ททท	ม รรร	ซ มม
			ท				
ม	-ม ม			ล	ท	ร	ม

ร ร	ร ม ร			ร			
ท		ล ซ ล	ล ท ล	ซลท ล	ท ล ซ		ซ ล
ร	ร	ล	ล		ม	มรท ร ม	ร ม

		ร รัรร	ม มम्म	มร ร			
ล ลลล	ท ททท			ท ล	ท ล ช	ล	ลช
ล	ท	ร	ม		ม	ช ม ร	ม ร ท

ร	ร ม ร	ม ร ช ม	ร ร ร		ท ร - -	ท ม	-ช - ล
ท ล ท			ท - ล	--ช ล		ล ช	ช ล
	ร					ม	

ท่อน 3

ร --- ท	ร ร ร	--- ม	ร ร ร	-ม ช ม	ร ร - ร	--- ม	ช ร ม ช
					ท		ช
	ร ร		ร ร				

		ร ม ร ร	-ร - ร	รัรร ม ร	ม ร - -	ม ร ม ร	-ม - ร
--- ช	ทลช ล ท	ท	ล ช				

รัรร ม ร	ม ร - -	ม ร ม ร	-ร - ร	--- ท	ท		ช
		ช	ล ท			ลลล ช ล	ท ช ช
				ท	-ท ท		

	ร	ร	-ร - ร	--- ร	ร ร	-ร	ร
ลลล ช ล	ท ท	ลลล ช ล	ท			ช - ล	ท ท
	ท			ร	-ร ร		ท

	--- ท	--- ร	-ม - ช	--- ช	--- ร	ช ม ร ร	ร
----	ร		ช	ช		ท	-ล ท
		ร	ม				

-ร ร	--- ร	--- ร	--- ม	-ร - ช	-ล	ร ม ร ร	-ร - ร
ท ท	ล	ช		ช	ล - ท	ท	ล ช
			ม	ร			

1.2 บันทึกลงโน้ตแบบสากล

ท่อน 1

6

11

16 1. 2. ท่อน 2

21

26

31 1. 2. ท่อน 3

36

41

46

51

56 1. 2.

2.วิเคราะห์บทเพลง

2.1 จังหวะ

จากการวิเคราะห์จังหวะเพลงแขกสาหร่าย 2 ชั้น ผู้วิจัยพบกระสวนจังหวะดังต่อไปนี้
กระสวนจังหวะแบบไทย

X X X X	X X X X
$\overline{\text{XXX}}$ X X	X X X X
$\overline{\text{XXX}}$ X X	X X $\overline{\text{XXX}}$
X X X X	$\overline{\text{XXX}}$ X X
X X $\overline{\text{XXX}}$	X X $\overline{\text{XXX}}$
X X X X	X X - X
X X X X	- X X X
X X X X	- X - X
X X $\overline{\text{XXX}}$	$\overline{\text{XXX}}$ X X
- - - X	X X X X
- - - X	$\overline{\text{XXX}}$ X X

กระสวนจังหวะแบบสากล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์กระสวนจังหวะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

2.2 ทำนอง

จากการวิเคราะห์ทำนองเพลงแขกสาหร่าย 2 ชั้น ผู้วิจัยแบ่งทำนองเพลงได้ดังต่อไปนี้

ซ	ซ
ค ร ม	ม ร ค

ท ค	ร ค
ซ ล	ท ล

ร	
ชลท ล	ท ล ช
	ฟ

	ค ม ร ค
ช ล	
ร ม	

มรด ร ม	ฟ ชชช
	ช

ล ท ล	ท ร ท
ล	ท

ช ล ช ม	ลชม ร
	ท

ม รรร	ช มมม
ร	ม

ล ช ล	ล ท ล
ล	ล

	ช ล
มรท ร ม	ร ม

ร รรร	ม มมม
ร	ม

	ช ล
ฟมร ล ร	ม ฟ

ช ล มรด	ม
	ลช
	ม ม

รค	รรร
ล ช ฟ	
	ม ร

ร ม ร	ม ช ม
ร	ม

	ร ม
ล ช ล ท	ล ท

ร ร	ร ม ร
ท	
ร	ร

ร	
ชลท ล	ท ล ช
	ม

ล ลลล	ท ททท
ล	ท

มร ร	
ท ล	ท ล ช
	ม

ด	ดช
ช ม ร	ม ร ท
ม ร ช ม	ร ร ร
	ท - ด
--- ม	ช ร ม ช
	ช
ร ลลล	ร ททท
ด	ท
	ช
ลลล ช ด	ท ช ช
ช ม ร ร	ร
ท	-ด ท

ร	ร ม ร
ท ล ท	
	ร
ท ม	-ช - ด
ด ช	ช ด
ม	
--- ช	ทลช ล ท
ม ร ม ร	-ม - ร
	ร
ลลล ช ด	ท ท
	ท
ร ม ร ร	-ร - ร
ท	ด ช

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ทำนอง

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

3.วิเคราะห์ระดับความยากง่าย

จากการวิเคราะห์เพลงเขมสาหร่าย สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีการสวนจังหวะอยู่ในระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 ดังนี้

ระดับ 1 (ระดับง่าย)

X X X X	X X X X
- - - X	X X X X

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

X X X X	X X - X
X X X X	- X X X
X X X X	- X - X

ระดับ 3 (ระดับยาก)

$\overline{\text{XXX}}$ X X	X X X X
$\overline{\text{XXX}}$ X X	X X $\overline{\text{XXX}}$
X X X X	$\overline{\text{XXX}}$ X X
X X $\overline{\text{XXX}}$	X X $\overline{\text{XXX}}$
X X $\overline{\text{XXX}}$	$\overline{\text{XXX}}$ X X
- - - X	$\overline{\text{XXX}}$ X X

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของกระสวนจังหวะ

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

--

ไม่ถูกต้อง

.....
.....

จากการวิเคราะห์เพลงแขกสาหร่าย สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีกลอนเพลงอยู่ในระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 ดังนี้

ระดับ 1 (ระดับง่าย)

ม ร ม ร	-ม - ร

ซ	ซ
ค ร ม	ม ร ค

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

	ค ม ร ค
ช ล	
ร ม	

ล ท ล	ท ร ท
ล	ท

ร ร	ร ม ร
ท	
ร	ร

ล ช ล	ล ท ล
ล	ล

ม ร ช ม	ร ร ร
	ท - ล

--- ม	ช ร ม ช
	ช

ช ม ร ร	ร
ท	-ล ท

ระดับ 3 (ระดับยาก)

ร	
ชลท ล	ท ล ช
	ฟ

ท ค	ร ค
ช ล	ท ล

ร ม ร	ม ช ม
ร	ม

	ร ม
ล ช ล ท	ล ท

ร	ร ม ร
ท ล ท	
	ร

ท ม	-ช - ล
ล ช	ช ล
ม	

ร ม ร ร	-ร - ร
ท	ล ช

	ช ล
ฟมร ล ร	ม ฟ

ซ ล มรด	ม
	ลซ
	ม ม

มรด ร ม	ฟ ซซซ
	ซ

	ร
ลลล ซ ล	ท ท
	ท

ซ ล ซ ม	ลซม ร
	ท

ม รรร	ซ มม
ร	ม

	ซ ล
มรท ร ม	ร ม

ร รรร	ม มม
ร	ม

	ซ
ลลล ซ ล	ท ซ ซ

--- ซ	ทลซ ล ท

รค	รรร
ล ซ ฟ	
	ม ร

ร	
ซลท ล	ท ล ซ
	ม

ร ลลล	ร ททท
ล	ท

ล	ลซ
ซ ม ร	ม ร ท

ล ลลล	ท ททท
ล	ท

มร ร	
ท ล	ท ล ซ
	ม

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของท่านอง

☐

ถูกต้อง

☐

ไม่ถูกต้อง

☐

ต้องแก้ไข

.....

.....

เพลง จีนฉิมเล็ก

อัตราจังหวะ : สองชั้น

พระประดิษฐ์ไพเราะ (มี ดุริยางกูร)

หน้าทับ : ภาษา (จีน)

1. โน้ตเพลง

1.1 บันทึกโน้ตแบบไทย

ท่อน 1

: --- ซ	ซ			ครม ร	ค	ม	ค
ซ	-ซ ซ	ล ซ ซ	-ล - ค		ล ซ	ลซ	ซ ล ซ
		ม		ค	ล	ม ม	

ค		มรค	ม ร ซ ม	ซ ล ซ ม	ลซม ร ค	รค	ค ม ร ค:
ล ล ซ	ซ	ซ ล				ล ซ ล	
ม	ม มรค						

ท่อน 2

: --- ค	ค	ครม ซ ร	ม ร ค	รค ค		รค	ค ม ร ค
			ล	ล ซ	ล ค	ล ซ ล	
ค	-ค ค				ม ซ		

ค ค	ค ร ค	ครม ซ ร	ม ร ค	รค ค		รค	ค ม ร ค:
ล			ล	ล ซ	ล ค	ล ซ ล	
ค	ค				ม ซ		

ท่อน 3

		ร ม	ร ม ซ ร	ร ร ร	รค	ร ม	ร ม ซ ร
: ----	ซ ล ซ ค	ซ ค			ล ซ ค	มรค	
				ร			

ครม ซ ร	ม ร ค	รค ค		ครม ร	ค	ม	ค
	ล	ล ซ	ล ค		ล ซ	ลซ	ซ ล ซ
			ม ซ	ค	ล	ม ม	

ด		มรด	ม ร ช ม	ช ล ช ม	ลชม ร ด	รด	ด ม ร ด:
ด ล ช	ช	ช ล				ล ช ล	
ม	ม ม ร ด						

1.2 บันทึกลงโน้ตแบบสากล

ท่อน 1

6

11

16

21

26

28

1. 2. ท่อน 2

1. 2. ท่อน 3

2. วิเคราะห์บทเพลง

2.1 จังหวะ

จากการวิเคราะห์จังหวะเพลงจินจิมเล็ก 2 ชั้น ผู้วิจัยพบกระสวนจังหวะดังต่อไปนี้

กระสวนจังหวะแบบไทย

X X X X	X X X X
X X X X	- X - X

$\overline{\text{XXX}} \text{ X X}$	X X X X
$\overline{\text{XXX}} \text{ X X}$	$\overline{\text{XXX}} \text{ X X}$
$\text{X X } \overline{\text{XXX}}$	X X X X
X X X X	$\overline{\text{XXX}} \text{ X X}$

กระสวนจังหวะแบบสากล

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์กระสวนจังหวะ

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

.....

2.2 ทำนอง

จากการวิเคราะห์ทำนองเพลงจินซิมเล็ก 2 ชั้น ผู้วิจัยแบ่งทำนองเพลงได้ดังต่อไปนี้

ล ช ช	-ล - ค
ม	
ม	ค
ลช	ช ล ช
ม ม	
มรด	ม ร ช ม
ช ล	
รด	ค ม ร ค
ล ช ล	
รด ค	
ล ช	ล ค
	ม ช
ร ม	ร ม ช ร
ช ค	

ครม ร	ค
	ล ช
ค	ล
ค	
ล ล ช	ช
ม	ม ม ร ค
ช ล ช ม	ลชม ร ค
ครม ช ร	ม ร ค
	ล
ค ค	ค ร ค
ล	
ค	ค
ร ม	ร ม ช ร
มรด	

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ทำนอง

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

3. วิเคราะห์ระดับความยากง่าย

จากการวิเคราะห์เพลงจินจิมเล็ก สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีการสวางจ้งหะอยู่ในระดับ 1 และระดับ 3 ดังนี้

ระดับ 1 (ระดับง่าย)

X X X X	X X X X
---------	---------

ระดับ 2 (ระดับปานกลาง)

X X X X	- X - X
---------	---------

ระดับ 3 (ระดับยาก)

$\overline{\text{XXX}}$ X X	X X X X
-----------------------------	---------

$\overline{\text{XXX}}$ X X	$\overline{\text{XXX}}$ X X
-----------------------------	-----------------------------

X X $\overline{\text{XXX}}$	X X X X
-----------------------------	---------

X X X X	$\overline{\text{XXX}}$ X X
---------	-----------------------------

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของจ้งหะ

☐

ถูกต้อง

☐

ไม่ถูกต้อง

☐

ต้องแก้ไข

.....

.....

จากการวิเคราะห์เพลงจินจิมเล็ก สองชั้น ผู้วิจัยพบว่ามีการสวางจ้งหะอยู่ในระดับ 1 และระดับ 3 ดังนี้

ระดับ 1

ถ ซ ซ	-ถ - ถ
ม	

ค ค	ค ร ค
ถ	
ค	ค

ระดับ 2

ร ม	ร ม ซ ร
ซ ค	

ระดับ 3

ครม ร	ค
	ล ช
ค	ล

มรด	ม ร ช ม
ช ล	

รด	ค ม ร ค
ล ช ล	

รด ค	
ล ช	ล ค
	ม ช

ร ม	ร ม ช ร
มรด	

ม	ค
ลช	ช ล ช
ม ม	

ช ล ช ม	ลชม ร ค

ครม ช ร	ม ร ค
	ล

ค	
ล ล ช	ช
ม	ม ม ร ค

✓ ตรวจสอบการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายของทำนอง

☐
☐

ถูกต้อง
ต้องแก้ไข

☐

ไม่ถูกต้อง

.....

ภาคผนวก ง

จดหมาย

วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ.2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเป็นผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพชุดการวิเคราะห์บทเพลง สำหรับสร้างแบบฝึก
โสตทักษะ ขิม ระดับขั้นต้น โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

เรียน อาจารย์พนิจ ฉายสุวรรณ

ดิฉันนางสาวมนวิภา ชันขาว นักศึกษาปริญญาโทปีที่ 2 สาขาวิชาดนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล จากปัญหาการสอบโสตทักษะของนักเรียนขิม โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่านักเรียนมีปัญหาในการสอบฟัง เนื่องจากไม่มีการฝึกโสต
ทักษะอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งยังไม่มีแบบฝึกที่มีรูปแบบชัดเจนและเนื้อหาที่จัดทำเป็นขั้นตอนในการเรียนการ
สอนอย่างต่อเนื่อง และจากแนวคิดที่ว่า การฝึกโสตทักษะเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนวิชาดนตรี ผู้ที่ผ่านการฝึก
โสตทักษะจะสามารถจำระดับเสียงดนตรีได้อย่างแม่นยำ และสามารถแยกเสียงดนตรีที่บรรเลงรวมกันได้จะ
ช่วยให้การศึกษาดนตรีประสบความสำเร็จอย่างดี ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบฝึกเพื่อใช้ในการฝึกโสต
ทักษะสำหรับการเรียนขิมในระดับขั้นต้น โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

เพื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ของงานวิจัยและเป้าหมายในการวิจัย คือนักเรียนที่เรียนขิม ของ
โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์
จังหวะและทำนองของเพลงที่อยู่ในหลักสูตรของทางโครงการฯ จำนวน 15 เพลง เพื่อจัดทำเป็นแบบฝึกโสตทักษะ
ความยาว 2 ห้องเพลง และแบ่งความยาก-ง่ายออกเป็น 3 ระดับคือ ระดับที่ 1 ระดับง่าย ระดับที่ 2 ระดับปานกลาง
และระดับที่ 3 ระดับยาก

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ท่านผู้เชี่ยวชาญทางดนตรีไทย ในการประเมินการวิเคราะห์
จังหวะ กลอนเพลง และระดับความยากง่ายของชุดการวิเคราะห์บทเพลง เพื่อใช้ในการจัดทำแบบฝึกโสตทักษะ
สำหรับขิม ระดับขั้นต้น โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ขอแสดงความนับถือ

มนวิภา ชันขาว

(ผู้วิจัย)

วันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2553

เรื่อง ขอลาขอความอนุเคราะห์ในการประเมินประสิทธิภาพของแบบฝึกสอดทักษะสำหรับชม ระดับชั้นต้น
โครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
เรียน อาจารย์ลลิตา มหาวินิจัยมนตรี

ดิฉันนางสาวมนวิภา ชันขาว นักศึกษาปริญญาโทปีที่ 2 สาขาวิชาดนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ทำการวิจัยเพื่อสร้างแบบฝึก เพื่อใช้ในการฝึกสอดทักษะสำหรับการเรียนชมในระดับชั้นต้นโครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของแบบฝึกให้สอดคล้องกับการสอดทักษะของโครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยทำการศึกษาค้นคว้าจากคู่มือการสอดทักษะของสถาบันดนตรีต่างๆ และแนวทางการฝึกสอดทักษะของโซลตาล โคดาย์(Zoltan Kodaly), ดาลโครซ (Dalcroze Approach), ออร์ฟ (Orff Schwerk)และซูซูกิ (Suzuki Method)
2. นำบทเพลงสอดชมจากระดับชั้นต้น1-ชั้นต้น4 จำนวน 15 เพลง ทำการศึกษารูปแบบของประโยคเพลง และรูปแบบของกระสวนจังหวะ เพื่อวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่าย โดยผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ระดับง่าย ระดับปานกลาง และระดับยาก โดยประโยคเพลงและรูปแบบของจังหวะมีความยาว 2 ห้องเพลงไทย
3. ตรวจสอบการวิเคราะห์จังหวะและทำนองจากผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทยจากวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลจำนวน 5 ท่าน และนำผลที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และปรับแก้ตามคำแนะนำ

และเพื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ของงานวิจัยและเป้าหมายในการวิจัย คือเพื่อใช้ในการเรียนการสอนชม ของโครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์ท่านซึ่งเป็นครุภาควิชาดนตรีไทยของทางโครงการฯ ในการประเมินประสิทธิภาพของแบบฝึกสอดทักษะสำหรับชม ระดับชั้นต้น โครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ขอแสดงความนับถือ
มนวิภา ชันขาว
(ผู้วิจัย)

ภาคผนวก จ

แบบประเมินคุณภาพ แบบฝึกโสตทักษะสำหรับจิม ระดับชั้นต้น

คำชี้แจงเบื้องต้น

แบบประเมินประกอบด้วย 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับจิม ระดับชั้นต้น
(ภาพรวม)

ส่วนที่ 2 แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับจิม ระดับชั้นต้น
แต่ละหน่วยประกอบด้วย

หน่วยที่ 1 แบบฝึกโสตทักษะในระดับง่าย

หน่วยที่ 2 แบบฝึกโสตทักษะในระดับปานกลาง

หน่วยที่ 3 แบบฝึกโสตทักษะในระดับยาก

ส่วนที่ 3 แบบประเมินรายชื่อ แบบฝึกโสตทักษะ สำหรับจิม ระดับชั้นต้น

หมายเหตุ

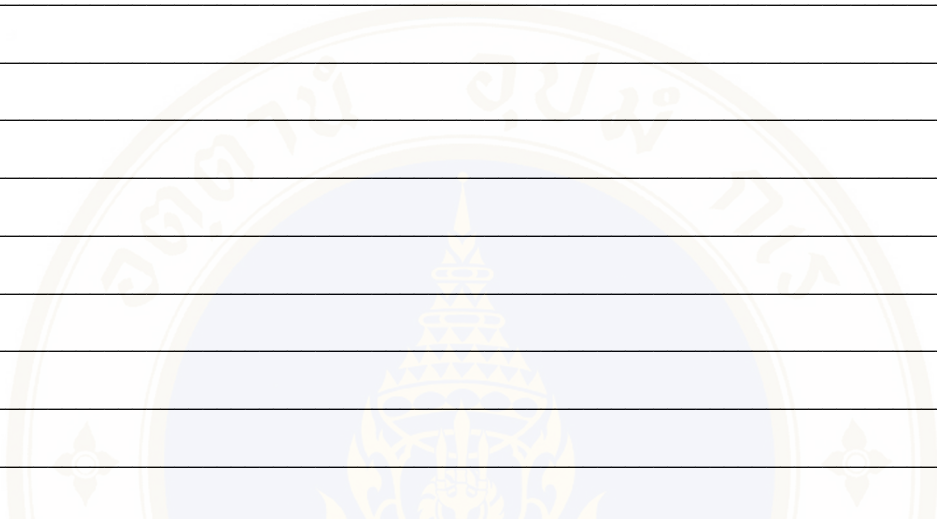
ครูผู้สอนสามารถแก้ไขข้อมูลต่างๆ ได้ในแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับจิม

แบบประเมินคุณภาพของแบบฝึก
เรื่อง แบบฝึกโสตทักษะ สำหรับจิมี ระดับชั้นต้น (ภาพรวม)

คำชี้แจง ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินคุณภาพแบบฝึกนี้ขึ้น เพื่อต้องการสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนดนตรีไทยที่มีต่อแบบฝึกเรื่อง แบบฝึกโสตทักษะ สำหรับจิมี ระดับชั้นต้น โปรดตรวจสอบคุณภาพแบบฝึกดังกล่าวโดยละเอียด และตอบคำถามตามความคิดเห็นให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงที่สุดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องความคิดเห็นที่กำหนดให้ ความคิดเห็นแต่ละช่องมีความหมาย ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	หมายถึง	5	คะแนน
เห็นด้วย	หมายถึง	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	หมายถึง	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	หมายถึง	1	คะแนน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วย	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด
1.เนื้อหาของแบบฝึกมีความเข้าใจเหมาะสมกับระดับชั้น					
2. เนื้อหาถูกต้องชัดเจน					
3. การจัดลำดับเนื้อหาของแบบฝึกมีความเหมาะสม					
4.แบบฝึกหัดมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร					
5.แบบฝึกหัดช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน					
6.แบบฝึกสามารถพัฒนาความรู้ของผู้เรียนด้านโสตทักษะได้					
7.แบบฝึกสามารถพัฒนาทักษะการปฏิบัติได้					
8.แบบฝึกช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการฟังได้					
9.แบบฝึกช่วยให้ครูผู้สอนสะดวกในการสอนมากขึ้น					
10.ภาษาที่ใช้ในแบบฝึกมีความชัดเจน					
11.การจัดรูปแบบของแบบฝึกสะดวกต่อการนำไปใช้					
12.แบบฝึกสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการเรียนการสอน					
13.ครูผู้สอนและผู้เรียนได้ประโยชน์จากการนำแบบฝึกไปใช้					

ผู้ประเมิน

แบบประเมินคุณภาพของแบบฝึก
เรื่อง แบบฝึกโสตทักษะ สำหรับจิม ระดับชั้นต้น แต่ละหน่วย

คำชี้แจง ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินคุณภาพแบบฝึกนี้ขึ้น เพื่อต้องการสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนดนตรีไทยที่มีต่อแบบฝึกเรื่อง แบบฝึกโสตทักษะ สำหรับจิม ระดับชั้นต้น โปรดตรวจสอบคุณภาพแบบฝึกดังกล่าวโดยละเอียด และตอบคำถามตามความคิดเห็นให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงที่สุดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องความคิดเห็นที่กำหนดให้ ความคิดเห็นแต่ละช่องมีความหมาย ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	หมายถึง	5	คะแนน
เห็นด้วย	หมายถึง	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	หมายถึง	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	หมายถึง	1	คะแนน

หน่วยที่ 1 แบบฝึกโสตทักษะในระดับง่าย

เกณฑ์การประเมิน	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วย	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด
ด้านเนื้อหาแบบฝึก					
1. บทเพลงมีความเหมาะสมในการใช้สร้างแบบฝึก					
2. ทำนองเพลงถูกต้อง					
3. จังหวะเพลงถูกต้อง					
4. ทำนองและจังหวะมีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน					
5. การจัดเรียงแบบฝึกมีความเหมาะสม					
6. มีการเรียงลำดับขั้นการเรียนรู้เหมาะสม จากง่ายไปหายาก					
7. แบบฝึกส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีขั้นตอน					
8. แบบฝึกมีความเหมาะสมกับระดับง่าย					
9. เครื่องหมายสัญลักษณ์ทางดนตรีมีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน					
ด้านการเรียนการสอน					
1. เป็นสื่อที่เหมาะสมในการเรียนการสอนในระดับชั้นต้น					
2. แบบฝึกสามารถพัฒนาทางด้านโสตทักษะของนักเรียนได้					
3. แบบฝึกมีความสอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนการสอน					

ข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ _____

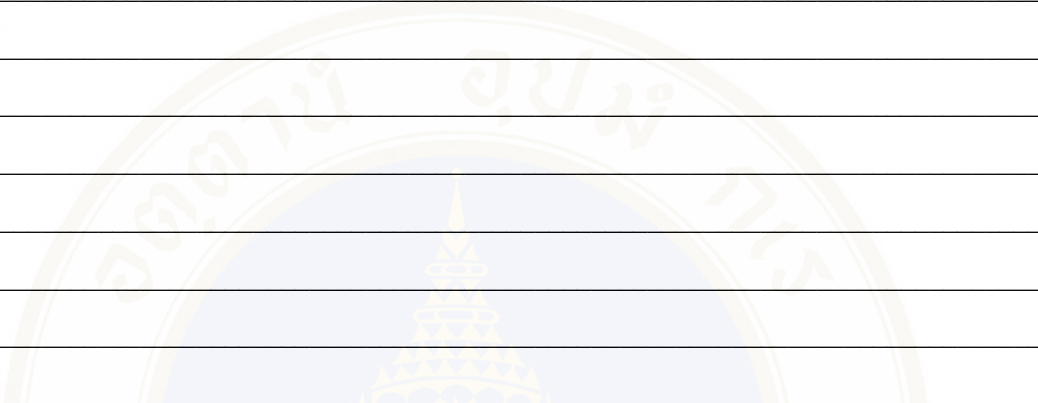
(_____)

ผู้ประเมิน

หน่วยที่ 2 แบบฝึกโสตทักษะในระดับปานกลาง

เกณฑ์การประเมิน	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วย	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด
ด้านเนื้อหาแบบฝึก					
1. บทเพลงมีความเหมาะสมในการใช้สร้างแบบฝึก					
2. ทำนองเพลงถูกต้อง					
3. จังหวะเพลงถูกต้อง					
4. ทำนองและจังหวะมีความเหมาะสมกับนักเรียนจิมระดับชั้นต้น					
5. การจัดเรียงแบบฝึกมีความเหมาะสม					
6. มีการเรียงลำดับขั้นการเรียนรู้เหมาะสม จากง่ายไปหายาก					
7. แบบฝึกส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีขั้นตอน					
8. แบบฝึกมีความเหมาะสมกับระดับปานกลาง					
9. เครื่องหมายสัญลักษณ์ทางดนตรีมีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน					
ด้านการเรียนการสอน					
1. เป็นสื่อที่เหมาะสมในการเรียนการสอนจิมระดับชั้นต้น					
2. แบบฝึกสามารถพัฒนาทางด้านโสตทักษะได้					
3. แบบฝึกมีความสอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนการสอน					

ข้อเสนอแนะ

ตั้งชื่อ

ผู้ประเมิน

หน่วยที่ 3 แบบฝึกโสตทักษะในระดับยาก

เกณฑ์การประเมิน	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วย	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด
ด้านเนื้อหาแบบฝึก					
1. บทเพลงมีความเหมาะสมในการใช้สร้างแบบฝึก					
2. ทำนองเพลงถูกต้อง					
3. จังหวะเพลงถูกต้อง					
4. ทำนองและจังหวะมีความเหมาะสมกับนักเรียนจิมระดับชั้นต้น					
5. การจัดเรียงแบบฝึกมีความเหมาะสม					
6. มีการเรียงลำดับขั้นการเรียนรู้เหมาะสม					
7. แบบฝึกส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีขั้นตอน					
8. แบบฝึกมีความเหมาะสมกับระดับยาก					
9. เครื่องหมายสัญลักษณ์ทางดนตรี มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน					
ด้านการเรียนการสอน					
1. เป็นสื่อที่เหมาะสมในการเรียนการสอนจิม					
2. แบบฝึกสามารถพัฒนาทางด้านโสตทักษะได้					
3. แบบฝึกมีความสอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนการสอน					

ข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ _____

(_____)

ผู้ประเมิน

ภาคผนวก จ

ตารางสรุปผลการประเมินประสิทธิภาพของแบบฝึกโสตทักษะ

ตารางสรุปคะแนนการประเมินแบบฝึกโสตทักษะในภาพรวม

คนที่	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5
2	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	2	3
3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	4	2	3	4
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
7	4	4	3	3	4	4	3	4	5	3	4	3	4
8	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
9	4	4	2	4	4	5	5	5	4	5	4	4	4
10	4	3	2	4	4	5	5	5	3	5	3	4	4
11	4	4	5	4	5	4	4	4	4	3	4	4	4
12	4	4	4	5	5	4	4	4	5	4	5	5	4
13	4	4	4	4	3	4	4	5	5	3	4	5	4
14	4	4	4	4	4	4	5	4	5	5	4	4	4
15	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5
รวม	56	56	53	57	59	59	60	61	61	59	57	58	60
เฉลี่ย	3.7	3.7	3.5	3.8	3.9	3.9	4	4.1	4.1	3.9	3.8	3.9	4
ร้อยละ	74.7	74.7	70.7	76	78.7	78.7	80	81.3	81.3	78.7	76	77.3	80
S.D.	0.34	0.34	0.39	0.32	0.28	0.28	0.27	0.25	0.25	0.28	0.32	0.30	0.27

ตารางสรุปคะแนนการประเมินแบบฝึกสโตนัททักษะในระดับง่าย

คนที่	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ข้อ 9	ข้อ 10	ข้อ 11	ข้อ 12
1	3	5	5	3	4	4	4	4	4	4	4	4
2	3	4	4	3	3	3	3	4	4	3	3	3
3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	4	4	3
4	3	4	4	3	3	4	3	3	4	3	3	3
5	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
7	3	4	4	3	4	3	4	4	4	4	5	4
8	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
9	4	5	5	5	2	3	3	4	5	5	5	5
10	5	5	5	5	3	3	3	4	5	5	5	5
11	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	4	5
12	4	5	5	4	4	4	4	4	5	5	4	5
13	4	4	5	4	4	5	4	4	4	4	5	4
14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
15	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
รวม	55	63	64	56	54	56	55	57	61	60	61	60
เฉลี่ย	3.7	4.2	4.3	3.7	3.6	3.7	3.7	3.8	4.1	4	4.1	4
ร้อยละ	73.3	84	85.3	74.7	72	74.7	73.3	76	81.3	80	81.3	80
S.D.	0.35	0.21	0.20	0.34	0.37	0.34	0.35	0.32	0.25	0.27	0.25	0.27

ตารางสรุปคะแนนการประเมินแบบฝึกทดสอบทักษะในระดับปานกลาง

คนที่	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ข้อ 9	ข้อ 10	ข้อ 11	ข้อ 12
1	4	5	5	4	4	3	4	4	4	4	4	4
2	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4
5	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
7	3	4	4	4	3	3	4	3	4	4	4	4
8	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
9	5	5	5	5	2	3	4	5	5	5	5	5
10	4	5	4	5	3	3	4	4	5	5	5	5
11	4	4	4	5	5	5	4	4	4	4	5	5
12	4	5	5	4	5	5	4	4	5	5	4	5
13	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	4
14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
15	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
รวม	56	61	61	60	54	54	56	56	60	61	61	61
เฉลี่ย	3.7	4.1	4.1	4.0	3.6	3.6	3.7	3.7	4	4.1	4.1	4.1
ร้อยละ	74.7	81.3	81.3	80	72	72	74.7	74.7	80	81.3	81.3	81.3
S.D.	0.34	0.25	0.25	0.27	0.37	0.37	0.34	0.34	0.27	0.25	0.25	0.25

ตารางสรุปคะแนนการประเมินแบบฝึกโสตทักษะในระดับยาก

คนที่	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ข้อ 9	ข้อ 10	ข้อ 11	ข้อ 12
1	4	5	5	4	4	4	4	3	4	4	4	4
2	3	4	4	3	3	4	3	3	3	3	3	3
3	3	4	4	3	3	3	4	3	3	3	3	3
4	3	3	4	3	3	3	3	3	4	3	3	3
5	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
7	4	3	4	3	3	3	4	4	5	4	4	5
8	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
9	5	5	5	5	2	3	5	5	5	5	5	5
10	5	5	4	4	3	3	4	5	5	5	5	5
11	4	4	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5
12	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5
13	4	4	4	4	5	4	4	4	4	5	5	4
14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
15	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
รวม	58	61	62	57	55	56	60	59	61	61	61	61
เฉลี่ย	3.9	4.1	4.1	3.8	3.7	3.7	4	3.9	4.1	4.1	4.1	4.1
ร้อยละ	77.3	81.3	82.7	76	73.3	74.7	80	78.7	81.3	81.3	81.3	81.3
S.D.	0.30	0.25	0.23	0.32	0.35	0.34	0.27	0.28	0.25	0.25	0.25	0.25

ภาคผนวก ข

แบบฝึกไวยากรณ์สำหรับนิสิต ระดับชั้นต้น

โครงการศึกษาค้นคว้าอิสระสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คำนำ

การฝึกไวยากรณ์เป็นสิ่งสำคัญในการเรียนวิชาดนตรี ผู้ที่ผ่านการฝึกไวยากรณ์จะสามารถจำระดับเสียงดนตรีได้อย่างแม่นยำ และสามารถแยกเสียงดนตรีที่บรรเลงรวมกันได้ จะช่วยให้การศึกษาวิชาดนตรีประสบความสำเร็จอย่างดี นอกจากนี้การฝึกทักษะการฟังที่ดี จะช่วยฝึกฝนให้มีความสามารถด้านดนตรี ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสามารถทั้งด้านการฟัง และการได้ยินเสียง

แบบฝึกไวยากรณ์สำหรับนิสิตนี้ ได้รับการพัฒนาขึ้นตามหลักสูตรการเรียนการสอนของโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีจุดประสงค์เพื่อนำไปใช้ฝึกเพื่อทดสอบไวยากรณ์ในภาคทฤษฎี ของโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระสำหรับผู้เรียน สามารถจำบทเพลง และต่อเพลงได้เร็วและคล่องแคล่วยิ่งขึ้น ครูผู้สอนจึงควรบรรจุการฝึกการฟังไว้ในการเรียนการสอน และควรทำอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องจัดให้นักเรียนได้ฝึกและเรียนรู้ทุกชั่วโมงเรียน ผู้วิจัยหวังว่าแบบฝึกไวยากรณ์จะพัฒนาการเรียนการสอนไวยากรณ์ของนักเรียน และนักเรียนสามารถทำคะแนนสอบไวยากรณ์ได้ดียิ่งขึ้น

มนวิภา ชื่นขาว

สารบัญ

หน้า	
แนวคิดในการสร้างแบบฝึก โสตทักษะสำหรับจิมน ระดับชั้นต้น	ก
หลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีไทยของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	ค
มหาวิทยาลัยมหิดล	จ
คำชี้แจง	ฉ
คำแนะนำสำหรับผู้ครูในการใช้แบบฝึกโสตทักษะ	1
สัญลักษณ์ที่ใช้ในเอกสารเล่มนี้	4
กระสวนจังหวะ ระดับง่าย	7
กระสวนจังหวะ ระดับปานกลาง	12
กระสวนจังหวะ ระดับยาก	19
ทำนองเพลง ระดับง่าย	39
ทำนองเพลง ระดับปานกลาง	
ทำนองเพลง ระดับยาก	

แนวคิดในการสร้างแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับชั้นต้น โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

การฝึกโสตทักษะเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนวิชาดนตรี ผู้ที่ผ่านการฝึกโสตทักษะจะสามารถจำระดับเสียงดนตรีได้อย่างแม่นยำ และสามารถแยกเสียงดนตรีที่บรรเลงรวมกันได้จะช่วยให้การศึกษาวิชาดนตรีประสบความสำเร็จอย่างดี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารต่างๆ เพื่อใช้ในการสร้างแบบฝึกโสตทักษะสำหรับชั้นต้น โดยเกี่ยวกับแนวคิดในการสอนโสตทักษะของผู้วิจัยพบแนวคิดในการสอนโสตทักษะของ โซลตาเล โคดัลย (Zoltan Kodaly), ดาล โครซ (Dalcroze Approach), ออร์ฟ (Orff Schwerk) และ ซูซูกิ (Suzuki Method) ซึ่งได้เสนอแนวคิดทฤษฎีการสอนโสตทักษะ สรุปได้คือ

1. เนื้อหาต้องมีการจัดลำดับโดยมีขั้นตอนจากง่ายไปยาก และแบ่งเป็นระดับขั้นต่างๆ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน
2. มีการแยกกระแสนิ่งหว่า และทำนอง
3. ทำบทฝึกเป็นทำนองเพลงสั้นๆ
4. เริ่มจากบันไดเสียงเพนทาโทนิค (Pentatonic Scale) และเพิ่มความซับซ้อนขึ้นไป
5. ใช้การบรรเลงเครื่องดนตรีหรือเครื่องจังหวะโดยตรงเป็นสื่อการสอน
6. เน้นการสอนเรื่องกระแสนิ่งหว่าก่อนสอนทำนอง
7. ฝึกการฟังและการเลียนแบบครู โดยการทำซ้ำบ่อยๆ

จากแนวคิดของ โซลตาเล โคดัลย (Zoltan Kodaly), ดาล โครซ (Dalcroze Approach), ออร์ฟ (Orff Schwerk) และ ซูซูกิ (Suzuki Method) ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบฝึกโสตทักษะ โดยการจัดลำดับเนื้อหาและกติกามรรยาตดนตรีให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก คัดเลือกจังหวะและทำนองจากบทเพลงที่อยู่ในหลักสูตรดนตรีไทย จำนวน 15 เพลงมาวิเคราะห์ความยาก-ง่าย ตามลักษณะของดนตรีไทย โดยกำหนดให้สอนกระแสนิ่งหว่าก่อนที่จะ

สอนทำนอง แล้วจึงมาปฏิบัติบนเครื่องดนตรี โดยเรียงลำดับจากกลอนเพลงที่ง่ายไปหากลอนเพลงที่ยาก กำหนดความยาว 2 ห้องเพลง และจัดให้นักเรียนได้ฝึกและเรียนรู้ในทุกชั่วโมงเรียน

เพลงที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความยาก-ง่ายในแบบฝึก

1. เพลงเขมรเทศ ชั้นเดี่ยว
2. เพลงเขมรเทศ สองชั้น
3. เพลงนาคราช ชั้นเดี่ยว
4. เพลงกล่าล่อน่าน สองชั้น
5. เพลงลาวจ้อย สองชั้น
6. เพลงต้นเพลงจิง สองชั้น
7. เพลงต้นวรเชษฐ์ ชั้นเดี่ยว
8. เพลงขึ้นพลับพลา สองชั้น
9. เพลงสร้อยสนตัด สองชั้น
10. เพลงกล่อมมารี สองชั้น
11. เพลงนางนาค สองชั้น
12. พญาสีเส้า สองชั้น
13. เพลงแจกสหายราย สองชั้น
14. เพลงจินจิมเล็ก สองชั้น
15. เพลงลาวเลี้ยงเทียน สองชั้น

หลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีไทยของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป จัดการเรียนการสอนเป็นภาคเรียน 1 ภาคเรียน เท่ากับการเรียน 12 ครั้ง (เรียนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง) แบ่งออกเป็น 2 หลักสูตรคือ

- ก. การเรียนแบบมีวุฒิปัตร (Certificate Program)
- ข. การเรียนแบบไม่มีวุฒิปัตร (Non-Certificate Program)

ก. ระบบการเรียนแบบมีวุฒิปัตร

สถาบันได้จัดหลักสูตรสำหรับการเรียนการสอนไว้โดยเฉพาะในแต่ละเครื่องมือ ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์อย่างต่อเนื่อง มีการจัดระเบียบวิธีวัดและประเมินผลการเรียนตามระยะเวลาเรียนที่แน่นอน โดยนั้นให้ผู้เรียนเข้าสอบตามช่วงเวลาที่กำหนด ตลอดจนรายวิชาที่กำหนดและนักเรียนต้องสอบผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และจะได้รับวุฒิปัตรตามระดับการเรียนที่นักเรียนสอบผ่าน

รายละเอียดการสอบไล่ทักษะชั้นต้น(ชั้นต้น1 – ชั้นต้น4) ชั้นต้น 1

จำแนกความแตกต่างของเสียง

- เสียงซำ
- เสียงเคลื่อนที่แบบขึ้นบันได
- เสียงเคลื่อนที่แบบกระโดด

ขั้นต้น 2

จำแนกความแตกต่างของเสียง

- เสียงซ้ำ
- เสียงเคลื่อนที่แบบขั้นบันได
- เสียงเคลื่อนที่แบบกระโดด

ขั้นต้น 3

- ฟังและร้องตามเสียงที่ได้ยิน
- ฟังและเคาะตามจังหวะที่ได้ยิน (2 ห้องเพลงไทย)
- ฟังและเล่นตามทำนอง (2 ห้องเพลงไทย)

ขั้นต้น 4

- ฟังและร้องตามเสียงที่ได้ยิน
- ฟังและเคาะตามจังหวะที่ได้ยิน (4 ห้องเพลงไทย)
- ฟังและเล่นตามทำนอง (4 ห้องเพลง)

คำชี้แจง

แบบฝึกทดสอบสำหรับขิม ระดับชั้นต้น เป็นเอกสารเพื่อการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นแนวทาง และประกอบการเรียนการสอนขิมโครงการศึกษาดนตรี สำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ประกอบด้วยกระดานขิม 2 ห้อยเพลง แบ่งความยาก-ง่ายออกเป็น 3 ระดับคือ

➤ ระดับที่ 1 ระดับง่าย

ในระดับง่าย กระสวนจึงหวะจะมีแต่การตีเก็บ ไม่มีการกรอ และในทำนองเพลงในระดับง่าย จะมีแต่บันไดเสียงเพนทาโทนิค (Pentatonic Scale) คือ โน้ต โด เร มี ซอล ลา เท่านั้น

➤ ระดับที่ 2 ระดับปานกลาง

ในระดับปานกลาง กระสวนจึงหวะมีทั้งการตีเก็บ และการกรอ และในทำนองเพลงในระดับปานกลาง จะมีโน้ตครบทุกเสียง และในแต่ละประโยคเพลงจะมีช่วงเสียงกว้างขึ้น มีโน้ตกระโดด มีขึ้นคู่ที่กว้างมากขึ้น มีการกรอคู่แปด กรอคู่ห้า และกรอคู่สี่

➤ ระดับที่ 3 ระดับยาก

ในระดับปานกลาง กระสวนจึงหวะมีทั้งการตีเก็บ การกรอ การสะบัด การสะเคาะ และในทำนองเพลงในระดับยาก จะเพิ่มการสะบัด และการสะเคาะ และรูปแบบกลอนเพลงจะซับซ้อนมากขึ้น

ครูผู้สอนสามารถนำแบบฝึกฉบับนี้ไปใช้ประกอบการเรียนการสอนขิมในชั่วโมงเรียน หรือสามารถนำไปปรับและประยุกต์ให้สอดคล้องกับพัฒนาการเรียนรู้ตามวัยของผู้เรียนได้ตามความเหมาะสม

คำแนะนำสำหรับครูในการใช้แบบฝึกใกล้ทักกะ

- แบบฝึกชุดนี้กำหนดให้สอนจังหวะก่อนสอนทำนองเพลง
 - ใช้เครื่องดนตรี(จิม)เป็นสื่อในการเรียนการสอน
 - การฝึกพัฒนาใกล้ทักกะด้านจังหวะ กำหนดให้สอนโดยใช้เสียงที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอวัยวะต่างๆของร่างกาย เป็นตัวสร้างรูปแบบต่างๆ ตามแต่จะกำหนด เช่น การตบมือ การรำเท้า การตีคันทรี การตบเท้า การเคาะเท้า การเดิน หรือการเคาะจังหวะบนเครื่องดนตรี(จิม) อาจเคาะจังหวะโดยใช้เสียงโน้ตเดี่ยว เช่น คคคค | คคคคและให้นักเรียนเคาะตาม
 - การฝึกพัฒนาใกล้ทักกะด้านทำนอง กำหนดให้เป็นการฝึกการรับรู้ทางดนตรีโดยใช้เสียงในระบบของดนตรี อันเกิดจากเครื่องดนตรีและมีครูเป็นผู้สอน โดยเริ่มจากครูร้องทำนองโดยใช้การร้องโน้ต(โดเร มี ฟา ซอล..)ให้นักเรียนฟังก่อน และให้นักเรียนร้องทำนองนั้นตาม หลังจากนั้นนักเรียนร้อง
- ทำนองได้แล้ว ครูจึงเล่นทำนองบนเครื่องดนตรี(จิม) และนักเรียนเล่นทำนองนั้นตาม โดยครูสังเกตความถูกต้องของทำนอง เสียงสูงเสียงต่ำ และความถูกต้องของมือซ้าย-ขวา

ตัวอย่างกิจกรรมที่ใช้ในการฝึกพัฒนาใกล้ทักกะ

กิจกรรมการเลียนแบบ

1. ให้นักเรียนฟังรูปแบบของจังหวะในแบบฝึกแล้วปฏิบัติตาม โดยครูปฏิบัตินำ อาจจะใช้การเคลื่อนไหวที่ต่างกันได้ เช่น ตบมือ ตบขา เคาะเท้า ตีคันทรี ตบเท้า ตบตบเท้า

2. การเลียนแบบจังหวะเสียงสะท้อน โดยเป็นการเลียนแบบจังหวะที่เกิดขึ้นแบบต่อเนื่องกัน ห้องเพลงต่อห้องเพลง โดยครูต้องรักษาร้องให้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ในตอนเริ่มต้นอาจใช้รูปแบบง่ายๆ และตอบเมื่อเพียงอย่างเดียวต่อเนื่องกันไป หลังจากนั้นเริ่มเพิ่มรูปแบบที่ยากขึ้น ใช้วิธีอะไรอย่างอื่นสร้างเสียงผสมกัน เช่น เคาะเท้าและตีคันทู รวมทั้งมีการทำเสียงค่อยและเสียงดัง โดยให้ผู้เรียนสังเกตและปฏิบัติตามให้ ได้ โดยอาจสลับให้ผู้เรียนคิดรูปแบบจังหวะและทำทางของตนเองก็ได้

ตัวอย่างกิจกรรมที่ใช้ในการฝึกพัฒนาโสตประสาทด้านทำนอง

1. การฝึกโดยการร้องตามเครื่องดนตรี ซึ่งผู้เรียนต้องเปล่งเสียงตามทำนองที่ได้ยินอย่างถูกต้อง และครูผู้สอนเองก็ต้องสามารถบอกได้ว่าระดับเสียงที่ผู้เรียนร้องตามนั้นถูกต้องหรือไม่ ดังว่าหรือสูงกว่า และครูผู้สอนควรเลือกช่วงเสียงที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน เมื่อผู้เรียนสามารถร้องได้ถูกต้องทั้งประโยคเพลงแล้ว จึงมาเล่นทำนองบนเครื่องดนตรี

สัญลักษณ์ที่ใช้ในเอกสารเล่มนี้

การบันทึกโน้ตพิมพ์ในเอกสารเล่มนี้ จะใช้การบันทึกเป็นตัวอักษร “ด ร ม ฟ” แทนระดับเสียงต่างๆ ตามทำนองเพลงดังนี้

ด	แทนเสียง	โด
ร	แทนเสียง	เร
ม	แทนเสียง	มิ
ฟ	แทนเสียง	ฟา
ซ	แทนเสียง	ซอล
ล	แทนเสียง	ลา
ท	แทนเสียง	ที

ตารางบันทึกโน้ตแบ่งออกเป็น 3 บรรทัด แต่ละบรรทัดประกอบด้วย 2 ห้องเพลง ดังนี้

โน้ตที่บันทึกในตารางช่องแถวบน	หมายถึง	เสียงสูง
โน้ตที่บันทึกในตารางช่องแถวกลาง	หมายถึง	เสียงกลาง
โน้ตที่บันทึกในตารางช่องแถวล่าง	หมายถึง	เสียงต่ำ

ในแต่ละห้องเพลงจะประกอบด้วยจังหวะย่อย 4 จังหวะ สังเกตจากขีด (-) ในห้องเพลงหรือตัวโน้ต 4 ตัว หรือขีด(-) ผสมกับตัวโน้ตไม่เกิน 4 ตัว ในห้องเพลงเดียวกัน นอกจากนั้นห้องเพลงนั้นๆมีการสะบัด สะเตาะ ซึ่งจะทำให้จำนวนตัวโน้ต 1 ห้องมีเพิ่มมากขึ้น คือ

โน้ตที่มี ๓ อยู่ด้านบน ถ้าเป็นโน้ตต่างเสียงกัน 3 ตัวโน้ต เรียกว่า สะบัด
โน้ตที่มี ๓ อยู่ด้านบน ถ้าเป็นโน้ตเสียงเดียวกัน 3 ตัวโน้ต เรียกว่า สะเตาะ

The seal of Mahidol University is a large, faint, circular emblem in the background. It features a central golden chakra (wheel) with a stupa on top, surrounded by a blue ring. The outermost ring is gold and contains the university's name in Thai script: "มหาวิทยาลัยมหิดล" at the top and "จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" at the bottom, separated by two small floral motifs.

กระแสน้ำหวัะ
ระดับที่ 1 (ระดับง่าย)

บันทึกกระแสน้ำทะเลแบบสากล

บันทึกกระแสนิ่งหะแบบไทย

XXXX	XXXX
------	------

XXXX	XXXX
	-

XXXXX	XX -
-------	------

- 1.

- 2.

- ॐ

XXXXX
- - - X

The background of the title page features a large, faint, circular seal of Mahidol University. The seal contains the university's name in Thai script and a central emblem. Overlaid on this seal is the title text.

**กระสวนจันทะ
ระดับที่ 2 (ระดับปานกลาง)**

บันทึกกระสวนจังหวะแบบสากล

บันทึกกระสวนจังหวะแบบไทย

X X X X	- X - X
---------	---------

- X - X	X X X X
---------	---------

X X X X	- X X X
---------	---------

1.

2.

3.

XXXX	XX - X
------	--------

- X X X	- X - X
---------	---------

4.

5.

The background of the page features a large, faint, circular seal of Mahidol University. The seal contains the university's name in Thai script and a central emblem. Overlaid on this seal is the title of the document in Thai script.

กระสวนจันทระ
ระดับที่ 3 (ระดับยาก)

บันทึกกระสวนจังหวะแบบสากล

บันทึกกระสวนจังหวะแบบไทย

1.

xxx x x	xxxxx
---------	-------

2.

xxx x x	xx - x
---------	--------

3.

--- xxx	xxxxx
---------	-------

---	(xxx)	xx - x
-----	-------	--------

4.

xx (xxx)	xxxx	
----------	------	--

5.

(xxx) xx	- x - x	
----------	---------	--

6.

7.

X X X X	XXX X X
---------	---------

8.

xxx xx	xx xxx
--------	--------

9.

xx xxx	xx xxx
--------	--------

ทำนองเพลง
ระดับที่ 1 (ระดับง่าย)

ด	ด
ล	ล
ล	ล

1.

ด	ด
ช	ช
ช	ม

2.

ด	ด
ล	ล
ด	ด

3.

ช ล ช	ช
ม	ม ร ด

4.

ช	ช
ม ร ด	ด ร ม

5.

ช	ช
ด ร ม	ม ร ด

6.

ม	ร	ด	ค	ซ
		ล	ซ	ซ

7.

ค	ร	ด	ค	
		ล	ล	ซ
				ม

8.

ม			ร	
ซ			ซ	
ม	ม		ร	ร

9.

ซ	ล	ซ
	ม	ร ม ซ

10.

	ด	ม
- - - ซ		ล ซ
		ม

11.

- ด ร ม	ซ ม ร ด	

12.

- -	ลิ	ลิ ด
	ซู	ม ซู

13.

- -	ซู ม	ริ ด ริ ม

14.

- -	ดิ	ลิ ด
	ซู	ม ซู

15.

ทำนองเพลง
ระดับที่ 2 (ระดับปานกลาง)

ม	ร	ด	ม
		ล	ช
			ม ม

1.

ด	ช	
ช	ช	ช ล
		ร ม

2.

ร	ด	ด	ด	ร
			ช	ล
		ด		

3.

ม	ร	ด	ร	ม
ซ	ล	ซ		

4.

ร	ม	ร	ม	ซ	ร
ซ	ด				

5.

ซ	ม	ซ	ร	ม	ร	ด
						ล

6.

	ด	ร
ช	ล	ล
ม		

7.

ด	ร	ม	ร	ด
ช	ล			ล

8.

ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

9.

	ด
ช ล	ล ช
ร ม	ม

10.

ด	
ล ช	ช
ม	ร ม ช

11.

ร ม ร	ม ช ม
ร	ม

12.

	ด ม ร ค
ช ล	
ร ม	

13.

	ช
ช	- ล ช
ร ม	

14.

ค ค	- ค - ค
ช ล	ล

15.

ด	ม	- ช - ถ
ถ		ช ถ
	ม	

16.

ช	ด ร ม ถ	
- ช - ถ	ถ	

17.

- - - ม	ช ร ม ช	

18.

ฟ		ด
ร	ด	ล
	ล	ด
		ร

22.

ฟ	ฟ	ด
ฟ	ร	ด
ด		
ร		

23.

	ฟ	ฟ
ร	ร	ฟ
ด		
ล		

24.

ด	
ช	ล ช
	ร

25.

ด	ด
ล	ช
	ล

26.

ฟ	ฟ
ฟ	ล ม ร

27.

ฟ		
- ฟ - ช		ล ช ฟ
		ม

28.

ท ด	ร ด ท	
ช ล		ล

29.

	ท ร ท	
ล ท ล		ท
	ล	

30.

31.	ร	ร	ร	ม	ร
	ท				
	ร				ร

32.	ล	ช	ล	ท	ร	ม
				ล	ท	

33.	ล	ช	ล	ล	ท	ล	ล
				ล			

ซ	ม	ร	ร	ร
			ท	- ล ท

34.

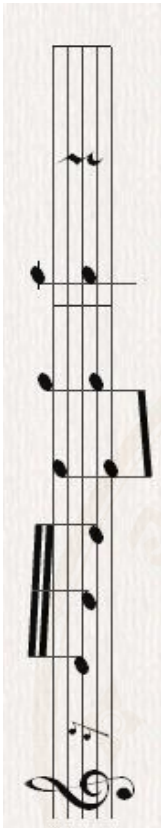
-	ท	ล	ซ	- ล - ซ

35.

	ม		- ซ - ร	ร
			- ซ	
-	ท	ร	ม	

36.

ม	- ช - ล
ท ล ช	ช ล
ม	

40.

- - - ค	ม ร ค ร
	ท

41.

- ร - ม	ช ม ร ร
	ท

42.

ม	ร	ช	ม	ร	ร	-	ร
					ท		ด

43.

ร				ร	ม	ร	
		ท	ด	ท			ร

44.

				ด	-	ร	
		ช	ด	ช			
	ม			ร	ด	ร	

45.

ด	ร	ด	ด	ด	ม
			ล	-	ช -
					ม

46.

ม	-	ช	-	ล
		ช		ล
ร	ด	ร	ม	

47.

ด	ด	ด	ด
ล	ช	-	ล -
ช	ม		

48.

ด	-	ร	-	ม
ช	ล	ช		
ด		ร		ม

49.

ม	-	ร	-	ด	
ช	ล	ช			
ม		-	ร	-	ด

50.

ม	ร	ด	ม	กข
ร	ด	ม		
ม	ร	ด		

51.

ค	-	ค	-	ริ
ซ	ซ	ด		
ม		ค	ริ	

52.

ม	ริ	ค	ริ	ม	-	ค
		ริ		-	ม	ค

53.

ม	ริ	ค	ริ	ม	ซ	
					ซ	
		ริ		-	ม	-

54.

[illegible]

55.

The background of the page features a large, faint, circular seal of Mahidol University. The seal contains the university's name in Thai script and a central emblem. Overlaid on this seal is the title of the document in Thai script.

**ทำนองเพลง
ระดับที่ 3 (ระดับยาก)**

The first system of musical notation for 'The Song of the Lark' is written on a five-line staff. It begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody starts with a quarter note on G4, followed by a quarter note on A4, and then a quarter note on B4. This is followed by a half note on C5, which is tied to the next measure. The second measure contains a half note on D5, a quarter note on E5, and a quarter note on F#5. The system ends with a double bar line.

	၈
	၉ ၈ ၇
၁. - -	၆ ၅ ၄

1.

2.

มรดก ร ม	ร น ช ร

2.

3.	มรดก ร ม	ร ม ๗ ๓

3.

รค		
ล	ช	ช
	ม	ม ร ค

4.

ช		ล
ครม	ร	ม ร ค ล

5.

ลชม	ช ร	ม ร ค
		ล

6.

รค		
ล ช		ช ร ม
ม		

7.

รรร ม ร	ค	ค
	ล	ช

8.

	ค	
ช ล	ช ล ค	
ครม		

9.

ซ		ด
มมม	ร	ม ร ด ด

10.

ม ร ร		ด
ดรัม	ซ ร	

11.

ซ	ซ	ซ ด
ซ	ซ	ร ม

12.

ด	ด	ด	ร
		ช	ล
ด	ด	ด	

13.

ด	ด	ด	ช
		ล	
ด	ด	ด	

14.

ด	ด	ด	ช
		ล	
ด	ด	ด	

15.

รค		ค ม ร ค
ล ช ล		

16.

รค	ค	ล ค
ล ช	ช	ม ช

17.

ค	ช ม - ร	
ล		

18.

ด	ม - ร
ลลล	ช
	ม ร

19.

ช	ร ร
ช ช	ช - ล
	ม

20.

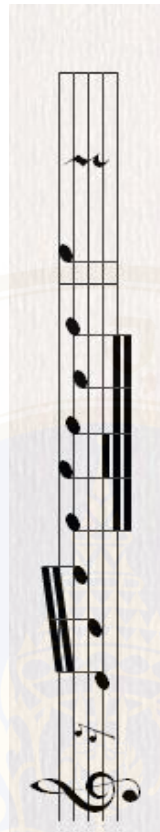
ร	รล	ม
ด ล ช	ล ช	

21.

ซ	ล	ซ	ม	ล	ซ	ม	ร	ด

22.

ด	ร	ม	ร	ม
ซ	ล			

23.

ม	ร	ซ	ม
ซ	ล		

24.

ม	รรร	ช	มมม
ร		ม	

25.

	มรด	ลช	ม
ช ล			
		ม	ม

26.

ร	รรร	ม	มมม
ร		ม	

27.

ด	ล	ช
ม	ม	ร

28.

	ด	ด - ค
ช	ล	ล
ด		

29.

-- -	ม	ร
	ด	

30.

31.	ร		
	ท	ล	ช
			ม

32.		ท	ร
	ช		
	ม	ร	ม

33.			
	ช		
	ล	ท	ร

34.	ร	ม	ร
	ชลท		ด ท ล

35.	ลชม	ร	ช
	ท	ล	ช ช

36.	ร	ร	ล ท ร ม
	ร	ร	

		ซ
		ฟ ซ ซ
	มรด ร ม	

37.

		รรร
	ล ซ	
	ฟ	ม ร

38.

		ท ล ซ ฟ
ร	ล	
ซลท		

39.

		ซ ล
ฟ	ล ร	ม ฟ

40.

ร	ล	ท ล ซ
ซ		ม

41.

		ซ ล
ม	ร	ม

42.

ม	ร	
ท	ล	ท ล ช
		ม

43.

		ช
ลลล	ช ล	ท ช ช

44.

	ร	ท ท
ลลล	ช ล	
		ท

45.

		ซ
		ฟ ซ ซ
มรด	ร ม	

46.

รด		รร
ล ซ ฟ		
	ม ร	

47.

		ททท
ล	ลลล	ท
ล		ท

48.

ร	ร
ลลล	ททท
ล	ท

49.

ช ล ช ม	ลชม ร
	ท

50.

ล ช	ลช
ม ร	ม ร ท

51.

ด	ร	ด	ร	ด
		ล	ล	ซ ฟ

52.

				ท
-	-	-	ซ	ล ท

53.

				ร
		ท	ล	ท
ร	ม			

54.

มรด	ร	ม	-	ร	-	ด
		ม		ร		ด

55.

ม	ม	ม	-	ช	-	ร
				ช		
ม	ม	ม				ร

56.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวมนวิภา ชันขาว
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2529
สถานที่เกิด	จังหวัดราชบุรี
ประวัติการศึกษา	ศศ.บ. (ดนตรี) วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2546-2550 ศศ.ม. (ดนตรี) วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2551-2553
ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน	อาจารย์พิเศษภาควิชาดนตรีไทย โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ซีคอนแอสควร์)
ที่อยู่	4/125 หมู่ 5 หมู่บ้านอารีย์วัฒน์ ต.สนามจันทร์ อ. เมือง จ.นครปฐม 73000 Email : monwipa_k@hotmail.com